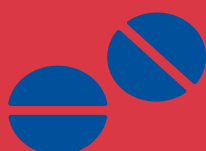

Handicap og beskæftigelse 2023

Handicap og beskæftigelse 2023

© VIVE og forfatterne, 2024

e-ISBN: 978-87-7582-400-7

Projekt: 302682

Finansiering: Satspuljeaftalen for 2019

VIVE

Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd

Herluf Trolles Gade 11

1052 København K

www.vive.dk

VIVEs publikationer kan frit citeres med tydelig kildeangivelse.

VIVE støtter FN's verdensmål og angiver her, hvilket eller hvilke verdensmål der knytter sig til publikationen.

Forord

Beskæftigelsen er væsentligt lavere blandt personer med end blandt personer uden handicap. Denne undersøgelse skal bidrage med viden til at understøtte, at beskæftigelsessituationen forbedres for personer med handicap.

Undersøgelsen er den femte af en række årligt tilbagevendende undersøgelser af handicap og beskæftigelse. Hovedformålet har været at kortlægge beskæftigelsessituationen for personer med handicap. Desuden har formålet været at undersøge, hvor mange unge (16-29-årige) med handicap der er en del af NEET-gruppen, og hvad der karakteriserer disse unge i NEET-gruppen, samt undersøge, hvilke og hvor store udfordringer unge med handicap møder i forhold til frafald i uddannelserne og overgang til beskæftigelse.

Følgegruppen til projektet takkes for konstruktive kommentarer. Udkast til rapporten er blevet kommenteret af to anonyme referees, der takkes for konstruktive og indsigtfulde kommentarer.

Rapporten er udarbejdet af senioranalytiker Mads Lybech Christensen, senioranalytiker Christian Højgaard Mikkelsen og seniorforsker og projektleder på undersøgelsen Vibeke Jakobsen.

Undersøgelsen er iværksat af Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering (STAR) og finansieret af Satspuljeaftalen for 2019.

Lisbeth Pedersen

Forsknings- og analysechef for VIVE Arbejde og Ældre

Indholdsfortegnelse

Hovedresultater	6
-----------------	---

Afrapportering	11
----------------	----

1	Indledning	12
1.1	Baggrund	12
1.2	Formål	12
1.3	Handicapbegreb	13
1.4	Datagrundlag og metode	16
1.5	Læsevejledning	19

2	Personer med handicap og deres karakteristika	20
2.1	Hvor mange har et handicap?	20
2.2	Hvem har et handicap?	24
2.3	Type af handicap	28
2.4	Alder ved handicappets opståen	32
2.5	Arbejdsevne	34
2.6	Begrænsninger i sociale og arbejdsmæssige sammenhænge	37
2.7	Opsamling	41

3	Beskæftigelsessituation	42
3.1	Arbejdsmarkedsstatus	42
3.2	Udvikling i beskæftigelse, beskæftigelsesgab og ledighedsgab	44
3.3	Job på særlige vilkår	51
3.4	Tilpasninger på arbejdspladsen	54
3.5	Timetal	57
3.6	Ikke-beskæftigede	60
3.7	Opsamling	68

4	Unge og NEET	70
4.1	Karakteristika ved de unge	70
4.2	Beskæftigelsessituation	77
4.3	NEET-gruppen	80
4.4	Karakteristika ved NEET-gruppen	86

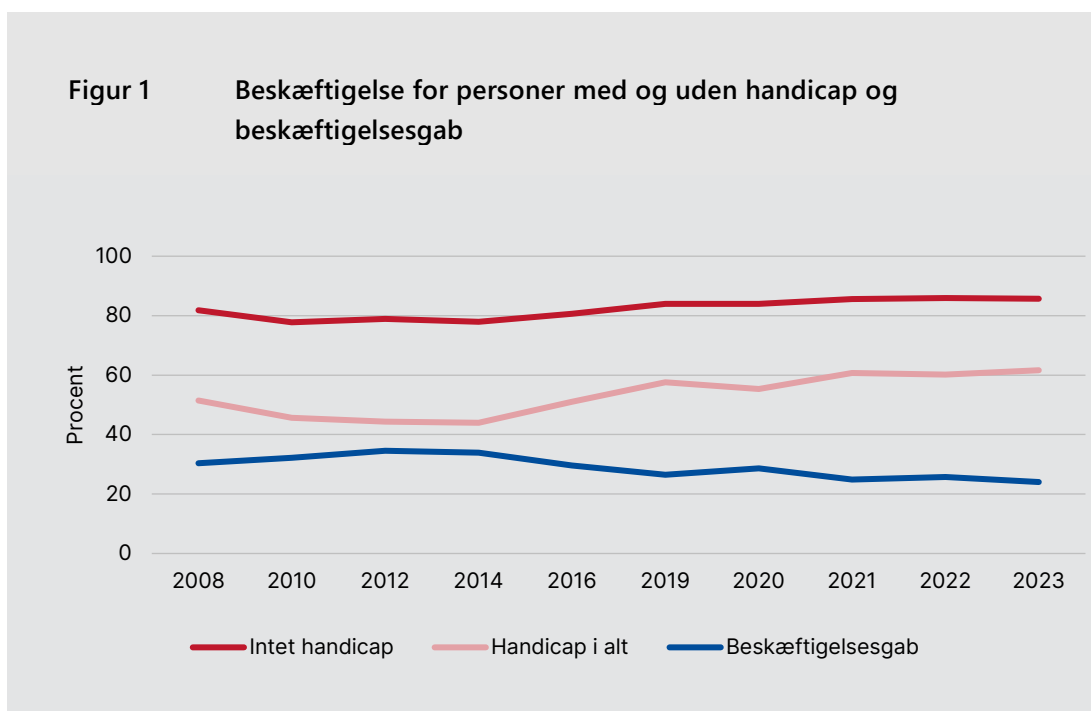
4.5	Opsamling	90
5	Uddannelse og overgang til beskæftigelse	92
5.1	Fuldført og igangværende uddannelse	92
5.2	Frafald fra uddannelserne	98
5.3	Overgang til beskæftigelse	103
5.4	Opsamling	113
Dokumentation		115
6	Datagrundlag	116
6.1	Arbejdsmarkedsstatus: definitioner i AKU	116
6.2	Stikprøve, svarprocent og opregning i AKU	117
6.3	Registerdata	122
6.4	Muligheder og begrænsninger ved brug af AKU	122
6.5	Krav til observationsantal og opregnede antal	123
7	Metode	124
7.1	Beskrivende analyser	124
7.2	Vægtning, sammenligninger og signifikanstest	124
Litteratur		126
Bilag 1 Udvalgte opgørelser for seks hovedkategorier af handicap		130
Bilag 2 Bilag til kapitel 2		134
Bilag 3 Bilag til kapitel 3		143
Bilag 4 Bilag til kapitel 4		145
Bilag 5 Bilag til kapitel 5		150

Hovedresultater

Det økonomiske grundlag for vores velfærdssamfund er en høj arbejdsmarkedsdeltagelse, som også bidrager positivt til den enkeltes levestandard og muligheder for livsudfoldelse. Personer med handicap har en markant lavere beskæftigelse end personer uden handicap. Denne undersøgelse skal bidrage med viden til at understøtte, at beskæftigelsessituationen for personer med handicap forbedres. Undersøgelsens primære formål er at kortlægge beskæftigelsessituationen for personer med handicap. Målgruppen for undersøgelsen er politikere, embedsmænd, ansatte i jobcentre, faglige organisationer og interesseorganisationer samt forskere, der ønsker viden om forhold, der har betydning for beskæftigelsesudviklingen og -potentialet for personer med handicap.

Fortsat høj beskæftigelse

Beskæftigelsen for personer med handicap har ikke været på et højere niveau i den undersøgte periode fra 2008 til 2023, end den er i 2023, hvor 62 pct. af personer med handicap er i beskæftigelse. For personer med større handicap er beskæftigelsen 37 pct., mens den er 76 pct. for personer med mindre handicap.

Anm.: For yderligere information, se Figur 3.2.

Beskæftigelsen for personer med handicap er steget siden 2014. I samme periode er beskæftigelsesgabets mellem personer med og uden handicap faldet: fra 34 procentpoint i 2014 til 24 procentpoint i 2023. Beskæftigelsesgabets mellem de to grupper er dog på omtrent samme niveau i 2023 som i 2021 og 2022. Stigningen i beskæftigelse for personer med handicap kan både skyldes generelt forbedrede konjunkturer og samtidig, at andelen, der har et mindre handicap, er stigende i perioden, hvilket forhøjer beskæftigelsesgraden for personer med handicap i alt.

Job på særlige vilkår har betydning for personer med handicap

Blandt de beskæftigede med større handicap er 38 pct. ansat i et fleksjob i 2023, mens det samme gælder for 11 pct. af de beskæftigede med mindre handicap. Siden 2014 er andelen af personer med større handicap, der er i beskæftigelse, steget, og denne stigning er både drevet af en stigning i andelen, der er ansat i ordinært job, og andelen, der er ansat i fleksjob.

For lidt over en tredjedel (34 pct.) af personerne med handicap, der er i beskæftigelse eller tidligere har været i beskæftigelse, er der på deres nuværende eller tidligere arbejdsplads lavet tilpasninger grundet deres handicap. Den mest almindelige tilpasning (15 pct.) er ændringer i arbejdstid. 84 pct. af personerne, der har fået lavet tilpasninger, mener, at de i høj eller nogen grad har været tilstrækkelige og kommet i rette tid.

Fortsat flere, der oplever at have et handicap

I 2023 har 27,5 pct. af befolkningen mellem 16-64 år ifølge eget udsagn et handicap eller et længerevarende helbredsproblem. 17,3 pct. angiver, at de har et mindre handicap, mens 10,2 pct. angiver, at de har et større handicap. De anførte tal svarer til, at ca. 968.000 personer i alderen 16-64 år har et handicap, hvoraf ca. 360.000 har et større handicap, mens ca. 608.000 har et mindre handicap.

Andelen, der har et handicap, er 2,5 procentpoint højere i 2023 end i 2022, hvor 25 pct. ifølge eget udsagn havde et handicap. Fra 2014 til 2023 er andelen af personer med et handicap steget fra 17 pct. til 27,5 pct. Denne stigning skyldes primært en stigning over tid i andelen med mindre handicap.

Unge med handicap

20 pct. af de unge (16-29-årige) har et handicap: 5 pct. har et større handicap, og 15 pct. et mindre handicap. Sammenlignet med alle 16-64-årige med handicap har de unge med handicap en markant lavere andel med et mobilitetshandicap (22 mod 32 pct.), og en markant højere andel med et kognitivt handicap (22 mod 10 pct.). For unge med et større handicap har 56 pct. et kognitivt eller psykisk handicap.

Mestringsforventningerne er lavere hos unge med handicap end unge uden handicap – især blandt unge med større handicap. Andelen, som er enig i udsagnet "Jeg har tillid til, at jeg kan klare de problemer, jeg møder", er 95 pct. for unge uden handicap, 87 pct. for unge med mindre handicap og 56 pct. for unge med større handicap. Mange af de unge med handicap oplever, at deres handicap begrænser dem i arbejdsmæssige og sociale sammenhænge. Det gælder især unge med større handicap, hvor fx 90 pct. i høj eller nogen grad oplever, at deres handicap begrænser dem i sociale sammenhænge.

Mange unge, der hverken er i beskæftigelse eller under uddannelse, har et handicap

Unge, der hverken er i beskæftigelse eller under uddannelse, betegnes ofte som NEET-gruppen (**N**ot in **E**mployment, **E**ducation or **T**raining). De unge (16-29-årige) med handicap er overrepræsenterede i NEET-gruppen. I 2023 er andelen, som er i NEET-gruppen, 21 pct. for de unge med et handicap, og 9 pct. for unge uden handicap.

Andelen, som er i NEET-gruppen, er faldet fra 2012 til 2023 for personer med handicap (fra 34 til 21 pct.) såvel som for unge uden handicap (fra 11 til 9 pct.). På trods af den positive udvikling i andelen i NEET-gruppen er antallet af unge med handicap, der er i NEET-gruppen, steget fra omkring 31.000 i 2012 til omkring 40.000 i 2023. Denne stigning i antal unge med handicap, som er i NEET-gruppen, hænger sammen med, at antallet af unge, der har et handicap, er steget fra 2012 til 2023.

Stort frafald på uddannelserne for unge med handicap

Andelen af 25-39-årige, som har fuldført en erhvervskompetencegivende uddannelse, er 59 pct. for personer med handicap og 79 pct. for personer uden et

handicap. For gruppen med et større handicap i alderen 25-39 år har 44 pct. fuldført en erhvervskompetencegivende uddannelse, mens samme andel ligger på 66 pct. for personer med mindre handicap. Den lavere andel, som får en uddannelse blandt personer med handicap, skyldes bl.a., at:

1. Andelen af de 25-39-årige, som aldrig er startet på en uddannelse efter grundskolen, er en del højere for særligt personer med større handicap (16 pct.) sammenlignet med personer uden handicap (5 pct.).
2. Andelen, som er droppet ud af en eller flere uddannelser efter grundskolen, er forholdsvis høj for personer med handicap. For de 16-39-årige er andelen, som er droppet ud af en eller flere uddannelser, næsten dobbelt så høj for personer med større handicap som for personer uden handicap (53 pct. mod 27 pct.)

Personer med handicap angiver i høj grad, at deres frafald skyldes udfordringer relateret til deres handicap eller helbred, mens personer uden handicap i højere grad angiver, at deres frafald skyldes, at de ikke synes, at uddannelsen var den rigtige.

Udfordringer i forhold til at opnå eller fastholde beskæftigelse

28 pct. af personer mellem 16-39 år med et handicap, som enten er i beskæftigelse, eller som søger eller gerne vil have et arbejde, angiver, at de i nogen eller høj grad oplever udfordringer i forhold til at opnå eller fastholde beskæftigelse. For personer med et større handicap er denne andel på 41 pct., mens den for personer med mindre handicap er på 24 pct.

Af dem, som oplever udfordringer, angiver 36 pct. af personer med handicap, at 'hjælp til at finde et job, der passer til deres kompetencer', ville gøre det lettere for dem at opnå eller fastholde beskæftigelse. Derudover er der også en vis andel, som har angivet, at 'ændrede arbejdstider' (26 pct.), 'andre forhold på arbejdspladsen' (25 pct.), samt 'færre fordomme' (20 pct.) ville gøre det lettere at opnå eller fastholde beskæftigelse.

Fakta om undersøgelsen

Undersøgelsens primære datagrundlag er Danmarks Statistiks Arbejdskraftundersøgelse (AKU) for 4. kvartal 2023. Til AKU for dette kvartal har vi fået knyttet et tillægsmodul med spørgsmål om handicap og beskæftigelse. Desuden har vi trukket på AKU-data med tilsvarende tillægsmoduler fra tidligere år (2008, 2010, 2012, 2014, 2016, 2019, 2020, 2021 og 2022). AKU-data er koblet med registerdata fra Danmarks Statistik.

I 2023 har vi oplysninger om ca. 11.500 personer i alderen 16-64 år, hvoraf næsten 3.500 har et handicap. Data indeholder vægte, som gør det muligt at opregne resultaterne til befolkningsniveau.

> **Afrapportering**

1 Indledning

Formålet med dette kapitel er at beskrive undersøgelsens baggrund, formål og det anvendte handicapbegreb. Desuden er formålet at give en kort beskrivelse af datagrundlaget og den anvendte metode.

1.1 Baggrund

En af de største udfordringer for personer med handicap er ifølge Europakommissionen deres adgang til arbejdsmarkedet (European Commission, 2017). Personer med handicap i Danmark er i lighed med situationen i andre lande (van der Zwan & de Beer, 2021) i væsentligt mindre omfang i beskæftigelse end personer uden handicap. I 4. kvartal 2022 var 60 pct. af de 16-64-årige med handicap i beskæftigelse mod 86 pct. af de 16-64-årige uden handicap. Den tilsvarende andel blandt 16-64-årige med større handicap var 36 pct. (Larsen et al., 2023). En række kortlægninger for udvalgte år i perioden 2002-2021 tegner et lignende billede (Kjeldsen et al., 2013; Larsen & Høgelund, 2009; Larsen et al., 2022; Miiller et al., 2006; Rode Larsen & Høgelund, 2014, 2015; Rode Larsen & Larsen, 2017; Thomsen & Høgelund, 2011). Dog er beskæftigelsesgabets mellem personer med og uden handicap blevet gradvist mindre i de senere år, fra 34 procentpoint i 2014 til 26 procentpoint i 2022 (Larsen et al., 2023).

Denne undersøgelse er den femte i rækken af årligt tilbagevendende analyser af beskæftigelsen for personer med handicap, hvor den første beskrev beskæftigelse for personer med handicap i 2019. Den daværende VLAK-regering indgik i 2018 en bred politisk aftale om, at *"flere mennesker med handicap skal i beskæftigelse"* (Beskæftigelsesministeriet, 2018). Frem til 2025 er målsætningen, at flere af de personer, der har et større selvoplevet handicap, og som er på en midlertidig ydelse, kommer ind på arbejdsmarkedet. Det kan enten være i ordinær beskæftigelse eller i et fleksjob (Beskæftigelsesministeriet & Børne- og Socialministeriet, 2018).

1.2 Formål

Undersøgelsen skal – i tråd med den politiske aftale – bidrage med viden til at understøtte, at beskæftigelsessituationen for personer med handicap forbedres.

Et centralt formål med denne undersøgelse er:

- at opgøre beskæftigelsen for personer med handicap og følge udviklingen heri over tid.

Formålet skal ses i lyset af, at personer med handicap ikke registreres i Danmark, hvorfor det ikke er muligt at opgøre beskæftigelsen for denne gruppe ved hjælp af registerdata. Denne undersøgelse er dermed en væsentlig datakilde til at opbygge viden om handicap og beskæftigelse.

Desuden er undersøgelsens formål at belyse følgende spørgsmål:

- Hvor mange personer har et handicap, og hvad karakteriserer denne gruppe?
- Hvor mange med handicap er ansat på særlige vilkår, og er der lavet tilpasninger på deres arbejdsplads?
- Hvad karakteriserer de ikke-beskæftigede med handicap? Søger og ønsker de job, og hvilke ydelser modtager de?
- Hvad karakteriserer de unge (16-29-årige) med handicap, hvor mange af dem er i NEET-gruppen, og hvad karakteriserer de unge med handicap, som er en del af NEET-gruppen? NEET står for Not in Employment, Education or Training.
- Hvor store og hvilke udfordringer møder unge med handicap i forhold til frafald i uddannelserne og overgang til beskæftigelse?

Rapportens opgørelser skelner primært mellem personer med større og mindre handicap, men der skelnes også i nogle af opgørelserne mellem personer med forskellige typer af handicap (bl.a. i de supplerende tabeller i Bilag 1).

1.3 Handicapbegreb

Der findes ikke én definition af handicap, der anvendes i alle sammenhænge, se fx Myers et al. (2020) og Amilon et al. (2021). Vi tager her udgangspunkt i FN's og WHO's handicapbegreber.

Handicap er ...
... et paraplybegreb for funktionsnedsættelser, aktivitetsbegrænsninger og deltagelsesbegrænsninger. Det betegner de negative aspekter af interaktionen mellem en person (med en given helbredstilstand) og personens kontekstuelle faktorer (miljø- og personlige faktorer).

WHO (2001)

Personer med handicap ...
... har en langvarig fysisk, psykisk, intellektuel eller sensorisk funktionsnedsættelse, som i samspil med forskellige barrierer kan hindre dem i fuldt og effektivt at deltage i samfundslivet på lige fod med andre.

FN (2017, Art. 1)

I FN's konvention om rettigheder for personer med handicap fra 2006¹ indgår en definition af personer med handicap, der sætter den internationale standard på området. I denne definition indgår to centrale komponenter, nemlig en *langvarig funktionsnedsættelse*, som i samspil med forskellige barrierer *hindrer ligeværdig deltagelse i samfundslivet*.

WHO's handicapbegreb er – i lighed med FN's – et relationelt handicapbegreb, dvs. at handicap defineres i forhold til omgivelserne.

Brugen af et relationelt handicapbegreb indebærer, at et diagnosticeret helbredsproblem (fx en velbehandlet sukkersyge) eller en funktionsnedsættelse (fx et amputeret ben) ikke nødvendigvis betragtes som et handicap. Det er alene tilfældet, hvis helbredsproblemet eller funktionsnedsættelsen har en negativ indvirkning på

¹ Vedtaget 2006 i FN og ratificeret i 2009 af Danmark.

personens virke i sociale og arbejdsmæssige sammenhænge. Omvendt kan en fysisk svækkelse, der ikke er diagnosticeret medicinsk, godt betragtes som et handicap. Det er tilfældet, hvis den fysiske svækkelse medfører sociale eller arbejdsmæssige begrænsninger (Rode Larsen & Larsen, 2017, s. 26-27).

Valget af målemetode kan have stor betydning for den opgjorte forekomst af personer med handicap, se fx Amilon et al. (2021) og diskussionen heraf i Larsen et al. (2022). Et centralt formål med denne undersøgelse er at følge beskæftigelsesudviklingen for personer med handicap over tid. Vi anvender derfor den samme operationalisering af handicap, som har været anvendt i de foregående undersøgelser af handicap og beskæftigelse gennemført af VIVE (tidligere SFI). Dette indebærer, at handicap er selv vurderet, og at 'handicap' omfatter både handicap og længerevarende helbredsproblemer. Det betyder desuden, at vi anvender følgende spørgsmål til vores operationalisering af handicap (svarmuligheder angivet i kantet parentes):

- Har du et længerevarende helbredsproblem eller handicap? [ja, nej]
- Vil du sige, at der er tale om et mindre helbredsproblem/handicap eller et større helbredsproblem/handicap? [mindre helbredsproblem/handicap, større helbredsproblem/handicap]
- Hvilket helbredsproblem eller handicap er der tale om? (kun det væsentligste nævnt) [En liste på 26 handicap og helbredsproblemer, inkl. 'andet'].

Den anvendte operationalisering af handicap er meget bred, hvilket indebærer en risiko for, at der opstår bias i den opgjorte forekomst af handicap. Hvis fx personer med en kronisk sygdom, som fx astma eller en bipolar lidelse, indgår, selvom deres helbredsproblemer ikke i alle tilfælde begrænser dem i deres daglige aktiviteter, bidrager operationaliseringen til en overvurdering af forekomsten af handicap. Omvendt kan forekomsten undervurderes, hvis der blandt de personer, der er udvalgt til undersøgelsen, er nogle, som ikke kan deltage på grund af deres handicap. Det samme er tilfældet, hvis der blandt de adspurgte personer med handicap findes nogle, der ikke selv oplever at have et handicap eller ikke ønsker at oplyse om det, fordi de oplever, at deres handicap er forbundet med stigma (Rode Larsen & Larsen, 2017, s. 26-27).

I vores opgørelse er handicap ikke eksplicit målt i forhold til omgivelserne, dvs. at vores måling ikke som udgangspunkt er relationel. Der er imidlertid tegn på, at vi med den simple måling af forekomst og sværhedsgrad af handicap indfanger det relationelle handicapbegreb: Især personer med større handicap (operationaliseret som angivet ovenfor) oplever ifølge Larsen et al. (2020, 2021, 2022) i vid udstrækning, at deres handicap forhindrer dem i "*fuldt og effektivt at deltage i samfundslivet på lige fod med andre*". 'Samfundslivet' omfatter her sociale og arbejdsmarkeds-mæssige sammenhænge, se også afsnit 2.6.

1.4 Datagrundlag og metode

Dette afsnit indeholder en kort beskrivelse af undersøgelsens datagrundlag, herunder anvendte definitioner af arbejdsmarkedsstatus, og metode. En oversigt over data og metode fremgår af Boks 1.1. En mere detaljeret gennemgang af datagrundlag og metode fremgår af kapitel 6 og 7.

1.4.1 Arbejdskraftundersøgelse, tillægsmodul og registerdata

Undersøgelsens primære datagrundlag er Danmarks Statistiks Arbejdskraftundersøgelse (AKU) for 4. kvartal 2023. Til AKU for dette kvartal har vi fået knyttet et tillægsmodul med spørgsmål om handicap og beskæftigelse. Desuden har vi trukket på AKU-data (inkl. tillægsmodul) fra tidligere år. AKU-data er koblet med registeroplysninger om herkomst, familieforhold, uddannelse og modtagelse af overførselsindkomst.

AKU er en interviewundersøgelse, som belyser befolkningens tilknytning til arbejdsmarkedet. Undersøgelsespopulationen i AKU er den 15-89-årige befolkning i Danmark. Interviewene er indhentet enten via webskema eller som telefoninterview. Undersøgelsens primære formål er at opgøre, hvor mange der hhv. er beskæftigede, arbejdsløse (kaldet AKU-ledige) eller uden for arbejdsstyrken (Danmarks Statistik, 2024).

AKU-undersøgelsen er stikprøvebaseret. Stikprøven er opregnet til befolkningsniveau på en sådan måde, at resultaterne er så repræsentative som muligt. For beskrivelse af denne opregning, se afsnit 6.2. Svarprocenten for AKU i 4. kvartal 2023 var 44 pct. (Danmarks Statistik, 2024).

Boks 1.1 Data og metode

Datagrundlag

- Arbejdskraftundersøgelsen (AKU) for 4. kvartal 2023
- Tillægsmodul til AKU med spørgsmål om handicap og beskæftigelse
- Registerdata om herkomst, familieforhold, uddannelse og modtagelse af overførselsindkomst
- I alt ca. 11.500 observationer for personer i alderen 16-64 år (heraf omkring 3.400 med handicap) er anvendt.

Metode

- Beskrivende analyser i form af fordelinger og gennemsnit
- Resultater er opregnet til befolkningsniveau for at sikre bedst mulig repræsentativitet.

Rapporten, der har fokus på personer i alderen 16-64 år, er baseret på AKU-besvarelser fra i alt 11.565 personer, hvoraf 3.464 har et handicap.

For at præsentere et givet resultat forudsætter det, at mindst tre respondenter har afgivet det pågældende svar. Opregnede antal er kun vist, hvis der er tale om mindst 4.000 personer. Hvis det opregnede antal er på 4.000-7.000 personer, er der tilknyttet en anmærkning om, at der er tale om 'usikre tal'.

For nærmere beskrivelse af datagrundlaget, se kapitel 6.

1.4.2 Arbejdsmarkedsstatus: definitioner

For at afgrænse, hvem der hhv. er beskæftiget, ledig og uden for arbejdsstyrken, har vi valgt at anvende samme tilgang som anvendt i AKU, se Boks 1.2. Denne tilgang følger fastlagte EU-definitioner og anbefalinger fra den internationale arbejdsorganisation (ILO) (Danmarks Statistik, 2024).

AKU-beskæftigede

- Omfatter personer, der i referenceugen¹ har arbejdet minimum én betalt time, eller som er selvstændige eller medarbejdende familiemedlemmer, samt personer, som er midlertidigt fraværende fra jobbet på grund af fx ferie, sygdom eller barselsorlov.

AKU-ledige

- Omfatter ubeskæftigede personer, som aktivt har søgt arbejde inden for 4 uger forud for referenceugen, og som kan tiltræde et job inden for 2 uger efter referenceugen.

Personer uden for arbejdsstyrken

- Omfatter personer, der hverken er kategoriserede som AKU-beskæftigede eller AKU-ledige.

Note: ¹ Alle interviewpersoner er blevet spurgt om deres forhold til arbejdsmarkedet i en bestemt uge. Denne uge betegnes referenceugen.

Kilde: VIVE.

1.4.3 Metode

Rapportens resultater er baseret på forskellige typer af beskrivende analyser af sammenhænge baseret på vægtede data. For nærmere beskrivelse af anvendte metoder, se kapitel 7.

Kausale analyser ville have givet et mere retvisende billede af, hvilke faktorer der kan gøre en forskel for beskæftigelsessituationen for personer med handicap. Det er imidlertid ikke muligt at gennemføre sådanne analyser på det foreliggende datagrundlag. Det skal derfor understreges, at rapportens resultater ikke siger noget om, hvad der er årsag, og hvad der er virkning.

Statistisk signifikante forskelle mellem grupper er markeret med stjerne (*) i tabeller. For beskrivelse af, hvilke grupper der sammenlignes, se afsnit 7.2. I figurer fremgår statistisk signifikans af en anmærkning til figuren.

1.5 Læsevejledning

Kapitel 2 indeholder en beskrivelse af, hvor mange personer der har et handicap, hvordan forekomsten af handicap har udviklet sig siden 2008, og hvad der karakteriserer denne gruppe af personer med handicap.

Beskæftigelsessituationen for personer med handicap er kortlagt i kapitel 3, og kapitlet indeholder en beskrivelse af udviklingen i beskæftigelse og ledighed i perioden 2008-2023, hvor mange der er ansat på særlige vilkår, hvor mange af de beskæftigede der har fået lavet tilpasninger på deres arbejdsplads, og hvad der karakteriserer de ikke-beskæftigede med handicap. Søger og ønsker de job, og hvilke ydelser modtager de.

I kapitel 4 er der fokus på de unge (16-29-årige) og NEET, og kapitlet indeholder en beskrivelse af, hvad der karakteriserer de unge med handicap, de unges beskæftigelsessituation, hvor stor en andel af de unge der er i NEET-gruppen, og hvad der karakteriserer de unge i NEET-gruppen.

Endelig indeholder kapitel 5 en beskrivelse af de udfordringer, personer med handicap kan opleve i forhold til at tage uddannelse og i overgangen fra uddannelse til beskæftigelse. Analyserne i kapitel 5 er baseret på personer mellem 16 og 39 år.

2 Personer med handicap og deres karakteristika

Formålet med dette kapitel er at vise, hvor mange personer der har et handicap, og hvordan forekomsten af handicap har udviklet sig siden 2008. Handicap måles i denne undersøgelse ud fra, hvorvidt personerne ifølge eget udsagn har 'et handicap eller længerevarende helbredsproblem' (benævnt 'handicap' i det følgende), jf. afsnit 1.3. Vi skelner mellem personer med større eller mindre handicap. I kapitlet ser vi også på, hvad der karakteriserer personer med handicap i forhold til køn, alder, herkomst og uddannelse, samt hvordan forekomsten af handicap har udviklet sig siden 2008 opdelt på køn og alder. Derudover ser vi også på, hvordan personer med handicap er fordelt på forskellige handicaptyper og alder for handicappets opståen, hvordan arbejdsevnen har udviklet sig over tid for personer med handicap, samt hvorvidt personer med handicap oplever, at deres handicap begrænser dem i sociale eller arbejdsmæssige sammenhænge.

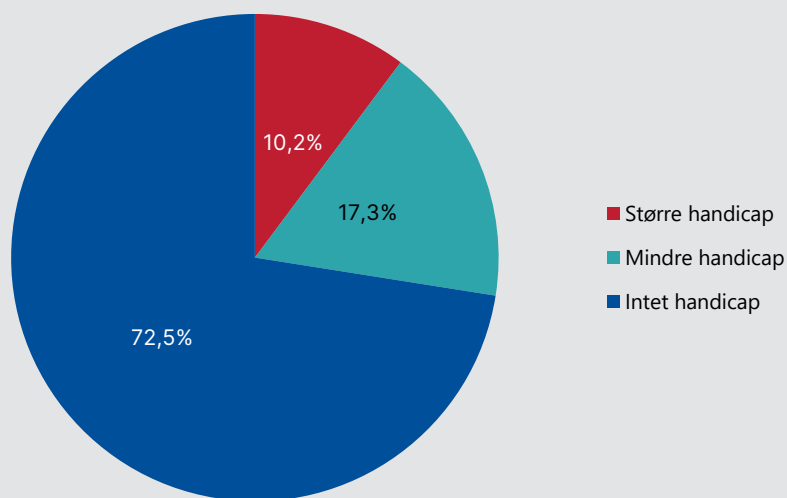
2.1 Hvor mange har et handicap?

27,5 pct. af befolkningen mellem 16-64 år har ifølge eget udsagn et handicap. 17,3 pct. angiver, at de har et mindre handicap, mens 10,2 pct. angiver, at de har et større handicap, jf. Figur 2.1.

De anførte tal i Figur 2.1 svarer til, at ca. 968.000 16-64-årige har et handicap, hvoraf ca. 360.000 har et større handicap, mens ca. 608.000 har et mindre handicap.

Figur 2.1 Andel med handicap

Befolkningen i alderen 16-64 år fordelt på, om de har et større, et mindre eller ikke noget handicap, 2023. Vægtet procent.

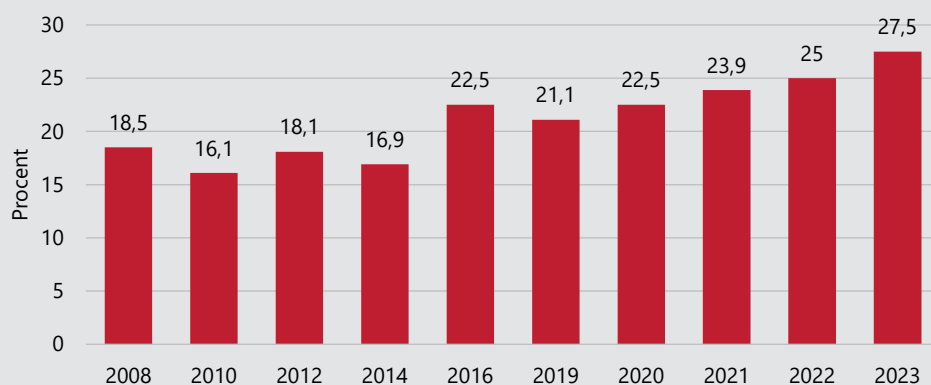

Anm.: Opregnet antal i alt: 3.513.926. Uvægtet antal i alt: 11.565.

Andelen med et handicap er steget fra 25 pct. til 27,5 pct. fra 2022 til 2023, altså en stigning på 2,5 procentpoint, jf. Figur 2.2. Denne stigning er en fortsættelse af den stigning i andelen med handicap blandt de 16-64-årige, som vi har set siden 2014 (hvis vi ser bort fra 2016, som skal fortolkes med varsomhed). Andelen af personer med et handicap er steget fra 17 pct. i 2014 til 27,5 pct. i 2023, altså en stigning på omkring 60 pct.

Figur 2.2 Andel personer med handicap 2008-2023

Andel af befolkningen i alderen 16-64 år, der har et handicap, udvalgte år i perioden 2008-2023. Vægtet procent.

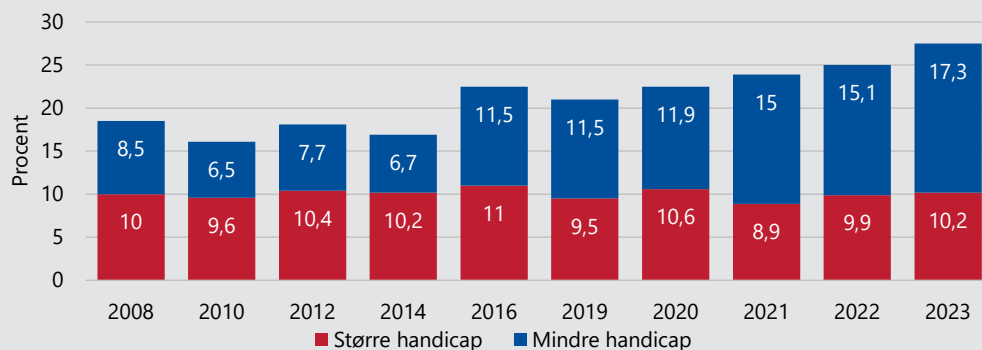

Anm.: Alle ændringer i andele fra det ene år til det næste år er statistisk signifikante. Tal for året 2016 skal fortolkes med varsomhed, se afsnit 6.2.

Stigningen i andelen af personer med et handicap fra 2022 til 2023 skyldes især en stigning i andelen med et mindre handicap, fra 15 pct. i 2022 til 17 pct. i 2023, jf. Figur 2.3. Andelen af personer med et større handicap er også steget en smule fra 9,9 pct. i 2022 til 10,2 pct. i 2023, men denne stigning er dog ikke statistisk signifikant. Over hele perioden fra 2008 til 2023 er andelen med et større handicap relativt konstant og ligger på omkring 9-11 pct. Fra 2014 til 2023 skyldes stigningen i andelen med et handicap derfor primært en stigning over tid i andelen med mindre handicap. Denne andel er steget fra 7 pct. i 2014 til 17,3 pct. i 2023, altså mere end en fordobling i andelen.

Figur 2.3 Andel personer med større og mindre handicap 2008-2023

Befolkningen i alderen 16-64 år fordelt på, om de har et større eller et mindre handicap, udvalgte år i perioden 2008-2023. Vægtet procent.

Anm.: Signifikant forskel mellem årene for: a) Større handicap: 2010-2012, 2014-2016, 2016-2019, 2020-2021, 2021-2022, b) Mindre handicap: 2008-2010, 2010-2012, 2012-2014, 2014-2016, 2020-2021, 2022-2023. Tal for året 2016 skal fortolkes med varsomhed, se afsnit 6.2.

Andelen med et handicap er som vist steget markant over den seneste 10-årige periode. Dette skyldes, som vist i Figur 2.3, primært en stigning i andelen, som angiver, at de har et mindre handicap. Denne udvikling er ikke unik for Danmark, idet man i andre lande også har oplevet stigninger i andelen med handicap (Australian Bureau of Statistics, 2024; Department for Work and Pensions U.K., 2023).²

Flere forklaringer på disse stigninger har været fremsat, men der er tale om en kompleks udvikling, hvor der ikke er et entydigt svar. Tidligere studier og rapporter har således nævnt, at stigningen i andelen med et handicap over tid i visse lande bl.a. kan skyldes, at der over tid er kommet mere fokus på diagnoser og handicap i befolkningen, samt at der generelt er sket en stigning i andelen med længerevarende helbredsproblemer i befolkningen (Australian Bureau of Statistics, 2024; Department for Work and Pensions U.K., 2023). Derudover ser man også, at personer med visse længerevarende sygdomme lever længere i dag end tidligere, hvilket bl.a. er tilfældet for personer med diabetes i Danmark (Sundheds- og Ældreministeriet, 2017, s. 12). Yderligere skal stigningen i andelen med handicap også ses i sammenhæng med, at der over tid er sket en stigning i andelen med dårligt mentalt helbred og psykiske sygdomme, herunder også blandt den erhvervsaktive del af befolkningen (Rosenkilde et al., 2023). Da der som nævnt er tale om en kompleks udvikling, er det ikke muligt at komme med et entydigt svar på, hvorfor andelen med handicap i

² Der er dog også undersøgelser, som ikke har fundet samme ændringer i andelen med handicap over denne periode, se fx Amilon et al. (2021). Dette kan bl.a. skyldes forskelle i måden, hvorpå handicap defineres og måles i forskellige undersøgelser.

vores undersøgelse er steget over tid, men i de følgende afsnit ser vi til gengæld nærmere på, hvad der karakteriserer gruppen med handicap, og hvordan den har udviklet sig over tid.

2.2 Hvem har et handicap?

I dette afsnit ser vi på fordelingen på køn, alder, herkomst og uddannelse for personer, som har hhv. et handicap (større/mindre) eller intet handicap.

Tabellen viser, at flere kvinder end mænd ifølge eget udsagn har et handicap, hvilket især gælder for større handicap, hvor 56 pct. af de 16-64-årige med et større handicap er kvinder, mens kvinder udgør 52 pct. af gruppen med et mindre handicap, jf. Tabel 2.1 Der kan være flere årsager til denne kønsmæssige forskel i andelen med handicap, som også ses i lignende studier (Amilon et al., 2021). En mulig forklaring kan være, at kvinder i højere grad lever med en eller flere langvarige sygdomme, mens mænd generelt har en højere dødelighed (Leveille et al., 2000).³ Dette ser man således også i Danmark, hvor kvinder i højere grad end mænd lever med to eller flere sygdomme (multisygdom) (Defactum, 2022; Frølich & Stockmarr, 2022), mens mænd til gengæld har en højere dødelighed end kvinder i forhold til sygdomme som kræft, hjertesygdomme og sukkersyge (Sundhedsdatastyrelsen, 2022).⁴

Personer med et handicap er i gennemsnit 44 år, mens personer uden handicap i gennemsnit er 39 år. Personer med større handicap er ældre end personer med mindre handicap (47 år vs. 43 år).

Andelen af indvandrere og efterkommere i gruppen med handicap er en smule mindre sammenlignet med gruppen uden handicap, jf. Tabel 2.1. Det vil sige, at gruppen af indvandrere og efterkommere er svagt underrepræsenteret i gruppen med handicap, hvilket også har været tilfældet i tidligere år, se fx Larsen et al. (2022, 2023). Det er overraskende, at indvandrere er underrepræsenterede i gruppen med handicap, da tidligere undersøgelser har vist, at indvandrere har dårligere helbred, når man ser på forskellige mål for fysisk og psykisk helbred (Sundhedsstyrelsen, 2023). Som nævnt i tidligere rapporter kan en af årsagerne være, at etniske danskere har en større tilbøjelighed til at anføre, at de har et handicap sammenlignet med ikke-etniske danskere (Larsen et al., 2023). En anden forklaring kan være, at der

³ Dette fænomen kaldes ofte for "The Male-Female Health-Mortality Paradox" (Di Lego et al., 2019). Det henviser til, at kvinder generelt lever længere end mænd, men at de samtidig også lever i flere år med dårligt helbred.

⁴ Vi har sammenlignet den aldersstandardiserede rate pr. 100.000 borgere for hhv. mænd og kvinder i 2022 i forhold til dødeligheden af de nævnte sygdomme (Sundhedsdatastyrelsen, 2022).

er en højere andel af personer med dansk herkomst, som er over 50 år, sammenlignet med efterkommere og indvandrere (Larsen et al., 2023).

Endelig er andelen med en videregående uddannelse (kort, mellemlang, eller lang videregående) lavere for gruppen med handicap sammenlignet med gruppen uden handicap (hhv. 29 pct. og 41 pct.). Samtidig er andelen med grundskole som højeste fuldførte uddannelse højere for gruppen med handicap sammenlignet med gruppen uden handicap (hhv. 29 pct. og 20 pct.). Andelen med en erhvervsfaglig uddannelse er dog højere i gruppen med handicap sammenlignet med gruppen uden handicap (hhv. 31 pct. og 27 pct.). Tidligere undersøgelser har peget på, at den højere andel med erhvervsfaglig uddannelse blandt personer med handicap bl.a. kan skyldes, at personer med en erhvervsfaglig uddannelse har en større risiko for at få et handicap sammenlignet med personer med en videregående uddannelse (Larsen et al., 2022). Yderligere kan forskelle i alderssammensætning mellem grupperne med og uden handicap også have betydning, idet andelen af unge, der tager en erhvervsuddannelse, har været faldende (Danmarks Statistik, 2022; Larsen et al., 2022).

Forskellen i højeste fuldførte uddannelse er mere markant for gruppen med større handicap, hvor lidt over en tredjedel har grundskole som højeste fuldførte uddannelse (37 pct. mod 20 pct. i gruppen uden handicap). 20 pct. af gruppen med et større handicap har en videregående uddannelse som højeste fuldførte uddannelse, hvilket er lidt over 20 procentpoint lavere sammenlignet med gruppen uden handicap, hvor 41 pct. har en videregående uddannelse som højeste fuldførte uddannelse.

Tabel 2.1 Personer med handicap fordelt efter køn, alder, herkomst og højeste fuldførte uddannelse. Særskilt efter, om de har et handicap eller ej, og om handicappet er større eller mindre, 2023. Vægtet procent og gennemsnit (alder i år).

	Større handicap	Mindre handicap	Handicap ialt	Intet handicap
Køn	*	*	*	
Mænd	44,2	48,3	46,8	51,8
Kvinder	55,8	51,7	53,2	48,2
Aldersgruppe	*	*	*	
16-29 år	12,9	23,3	19,5	29,1
30-39 år	16,4	17,4	17,1	22,7
40-49 år	19,1	21,0	20,3	19,8
50-64 år	51,5	38,2	43,1	28,5
Gennemsnit	47,1	42,9	44,4	39,4

	Større handicap	Mindre handicap	Handicap ialt	Intet handicap
Herkomst	*	*	*	
Dansk	90,5	91,3	91,0	86,5
Indvandrere	7,9	6,9	7,3	11,3
Efterkommer	1,6	1,8	1,7	2,2
Uddannelse	*	*	*	
Grundskole	36,6	25,2	29,4	19,6
Gymnasiale uddannelser	9,2	11,4	10,6	12,9
Erhvervsfaglige uddannelser	33,8	29,9	31,4	26,5
Korte videregående uddannelser	3,7	5,4	4,8	5,5
Mellemlange videregående uddannelser	12,2	18,6	16,3	19,2
Lange videregående uddannelser	4,5	9,5	7,6	16,5
I alt	100	100	100	100
Opregnet antal (min.)	352.222	601.820	954.043	2.517.122
Uvægtet antal (min.)	1.398	2.027	3.425	8.037

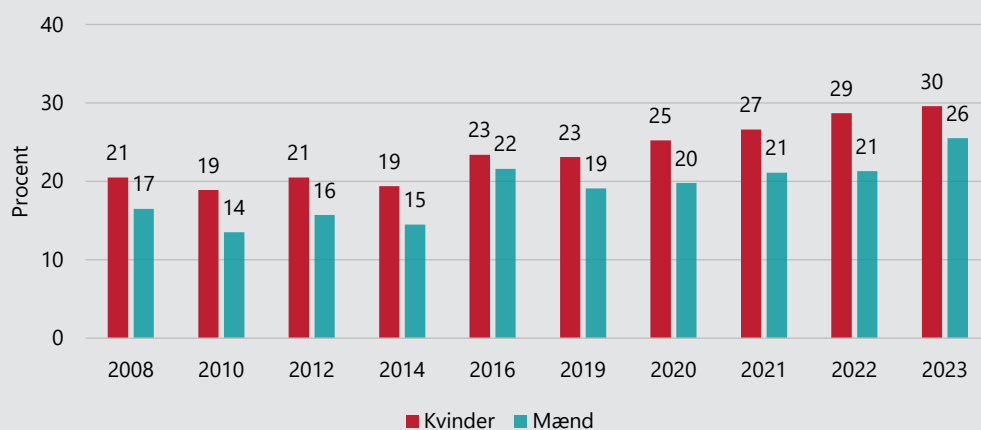
Anm.: Oplysninger om uddannelse er uden personer med ukendt uddannelse og baseret på registerdata fra 2022.

Note * Statistisk signifikant forskel i fordelingen mellem hhv. a) større handicap vs. intet handicap og b) mindre handicap vs. intet handicap, c) handicap i alt vs. intet handicap.

Andelen med handicap ligger højere for kvinder end for mænd i hele perioden 2008-2023. Dette fremgår af Figur 2.4, som viser udviklingen i andelen med handicap særligt for mænd og kvinder for udvalgte år fra 2008-2023. For kvinderne er andelen med et handicap steget fra 19 pct. i 2014 til 30 pct. i 2023, altså en stigning på 58 pct. Andelen med et handicap er i samme periode også steget for mændene. I 2014 var det 15 pct. af mændene, som havde angivet, at de havde et handicap, hvilket i 2023 er steget til 26 pct., altså en stigning på 74 pct. Særligt fra 2022 til 2023 er andelen af mænd med et handicap steget, idet andelen af mænd med et handicap er steget med 5 procentpoint, fra 21 pct. i 2022 til 26 pct. i 2023. Som Bilagsfigur 2.3 og Bilagsfigur 2.4 viser, så skyldes stigningen i andelen af mænd med handicap primært en stigning i andelen med mindre handicap. I 2023 er andelen med et mindre handicap således næsten ens for kvinder og mænd (hhv. 18 og 17 pct.).

Figur 2.4 Andel med handicap opdelt på køn, 2008-2023

Befolkningen i alderen 16-64 år, der har et handicap, særskilt for kvinder og mænd, udvalgte år i perioden 2008-2023. Vægtet procent.

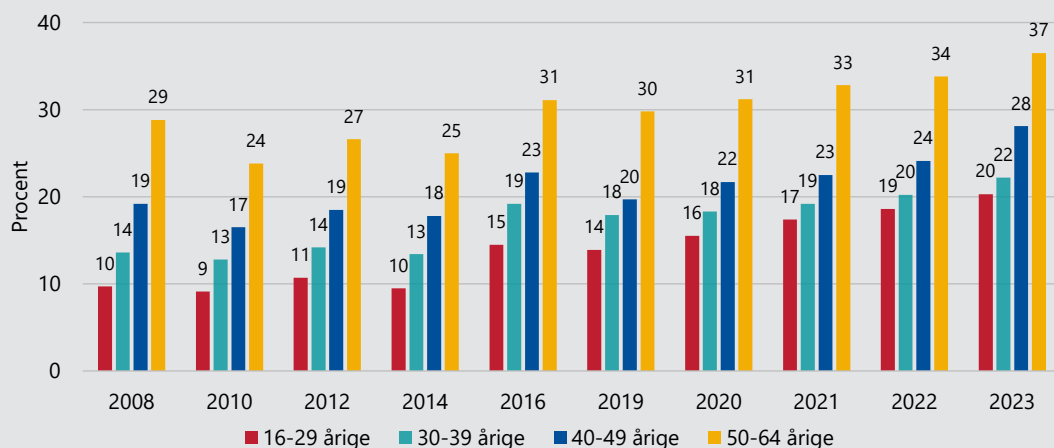
Anm.: Signifikant forskel mellem årene for: a) mænd: 2008-2010, 2010-2012, 2012-2014, 2014-2016, 2016-2029, 2020-2021, 2022-2023, b) kvinder: 2008-2010, 2010-2012, 2014-2016, 2019-2020, 2020-2021, 2021-2022. Tal for året 2016 skal fortolkes med varsomhed, se afsnit 6.2.

Andelen, som angiver, at de har et handicap, er steget for alle aldersgrupperne fra 2014 til 2023, jf. Figur 2.5. For den yngste aldersgruppe (16-29-årige) er andelen, som angiver, at de har et handicap, fordoblet fra 2014 til 2023, fra 10 pct. i 2014 til 20 pct. i 2023. For gruppen, der er mellem 30-39 år, er andelen steget fra 13 pct. i 2014 til 22 pct. i 2023. For gruppen, der er mellem 40-49 år, er andelen steget fra 18 pct. i 2014 til 28 pct. i 2023. For den ældste aldersgruppe (50-64-årige) er andelen steget fra 25 pct. i 2014 til 37 pct. i 2023.

Hvis man ser på udviklingen fra 2022 til 2023, viser Figur 2.5, at andelen med et handicap ikke er steget statistisk signifikant for de to yngste aldersgrupper (16-29 år og 30-39 år). Det er den til gengæld for de to ældste aldersgrupper, hvor andelen er steget fra 24 pct. til 28 pct. for de 40-49-årige samt fra 34 pct. til 37 pct. for de 50-64-årige. Bilagsfigur 2.1 og Bilagsfigur 2.2 viser udviklingen i andelen med et handicap opdelt på både aldersgruppe og køn. Disse figurer viser, at andelen af mænd med et handicap er steget for alle aldersgrupperne fra 2022-2023, mens andelen af kvinder med et handicap kun er steget for aldersgruppen 40-49 år fra 2022-2023.

Figur 2.5 Andel med handicap opdelt på aldersgruppe, 2008-2023

Befolkningen i alderen 16-64 år, der har et handicap, særskilt for 16-29-årige, 30-39-årige, 40-49-årige og 50-64-årige, udvalgte år i perioden 2008-2023. Vægtet procent.

Anm.: Signifikant forskel mellem årene for: a) 16-29-årige: 2010-2012, 2014-2016, 2020-2021, b) 30-39-årige: 2014-2016, c) 40-49-årige: 2008-2021, 2010-2012, 2014-2016, 2019-2020, 2022-2023, d) 50-64-årige: 2008-2010, 2010-2012, 2014-2016, 2022-2023. Tal for året 2016 skal fortolkes med varsomhed, se afsnit 6.2.

2.3 Type af handicap

Personer med handicap har ud over at angive, om der er tale om et større eller mindre handicap, også angivet, hvad deres væsentligste handicap eller længerevarende helbredsproblem er ud fra 26 fortrykte svarkategorier. Disse svarkategorier har vi efterfølgende grupperet i følgende seks hovedkategorier:

- Mobilitetshandicap
- Sans- og kommunikationshandicap
- Psykisk handicap
- Kognitivt handicap
- Sygdom
- Andet helbredsproblem eller handicap.

Tabel 2.2 viser fordelingen i 2023 i forhold til både de seks hovedkategorier samt deres underkategorier for alle med et handicap samt opdelt på, hvorvidt der er tale om et større eller mindre handicap.

En tredjedel af personer med handicap angiver, at deres væsentligste handicap er et mobilitetshandicap, og heraf er der en stor andel, som angiver, at deres væsentligste handicap er 'problemer med ryggen eller nakken'.

Den næststørste hovedkategori er personer med sygdomsrelateret handicap, hvilket udgør 21 pct. af alle personer med handicap. For personer med mindre handicap udgør personer med sygdomsrelateret handicap 25 pct., mens gruppen udgør 15 pct. af personer med større handicap. De største underkategorier i sygdomskategorien er: a) problemer med hjerte, blodtryk eller kredsløb, b) åndedrætsproblemer, c) sukkersyge, diabetes. Disse tre underkategorier udgør alle ca. 4 pct. hver.

Psykisk handicap udgør 16 pct. af alle personer med et handicap. For personer med et større handicap er andelen højere (20 pct.), mens andelen for personer med et mindre handicap er på 13 pct. Den største underkategori inden for psykisk handicap er: 'Fobier, panikangst, socialfobi, OCD, kronisk/alvorlig stress eller PTSD', som udgør 7 pct. af alle med et handicap. Den næststørste underkategori er 'Depression, mani eller bipolar lidelse', som udgør 5 pct. af alle med et handicap.

Kognitivt handicap udgør 10 pct. af personer med handicap. Ligesom for psykisk handicap er andelen højere for gruppen med et større handicap (12 pct.), mens den ligger på 9 pct. for gruppen med et mindre handicap. Den største underkategori for kognitivt handicap er 'ADD eller ADHD', som udgør 4 pct. af alle med et handicap.

Sanse- og kommunikationshandicap er den mindste hovedkategori og udgør 2 pct. af personer med et handicap. Kategorien består af personer, som er a) blinde eller har en synsnedsættelse (selv ved brug af briller eller lignende) samt personer, som er b) døve eller har nedsat hørelse (selv ved brug af høreapparat eller lignende), eller som har et talebesvær. Begge grupper udgør hver 1 pct. af personer med et handicap.

Den sidste hovedkategori er gruppen, som har angivet, at de har 'andet helbredsproblem eller handicap', som ikke dækkes af de fortrykte svarkategorier, samt ordblindhed. Denne kategori udgør 18 pct. for alle med et handicap. Andelen er højere for personer med et større handicap (20 pct.), mens andet-kategorien udgør 17 pct. af personer med et mindre handicap.

Tabel 2.2 Personer med handicap fordelt på hovedtyper af væsentligste handicap og underopdelt på specifikke handicaptyper, i alt og særskilt for større og mindre handicap, 2023. Vægtet procent.

	Større handicap*	Mindre handicap	Handicap i alt
Mobilitetshandicap	31,7	34,1	33,2
Problemer med ryg eller nakke, inkl. gigt	21,4	17,6	19,0
Problemer med ben eller fødder, inkl. gigt	6,3	10,8	9,2
Problemer med arme eller hænder, inkl. gigt	4,0	5,7	5,1
Sanse- og kommunikationshandicap	1,6	2,3	2,0
Blind eller synsnedsættelse (også ved brug af briller osv.)	1,2	0,9	1,0
Døv, nedsat hørelse trods brug af høreapparat eller talebesvær ¹	0,4	1,4	1,0
Psykisk handicap	19,8	12,9	15,5
Stemmehøring, skizofreni eller psykose	1,4	0,1	0,6
Depression, mani eller bipolar lidelse	6,5	4,7	5,4
Fobier, panikangst, socialfobi, OCD ² , kronisk/alvorlig stress eller PTSD ³	8,8	5,7	6,9
Anden psykisk lidelse ⁴	3,1	2,3	2,6
Kognitivt handicap	11,9	8,8	10,0
Autismespektrumforstyrrelse	3,6	2,3	2,8
ADD eller ADHD	2,7	4,9	4,1
Udviklingshandicap	0,3	0,4	0,4
Hjerneskade	5,3	1,2	2,7
Sygdom	15,4	25,0	21,4
Åndedrætsproblemer	1,9	5,3	4,0
Problemer med hjerte, blodtryk eller kredsløb	3,5	4,4	4,1
Problemer med mave, lever, nyrer eller fordøjelse	2,2	3,7	3,1
Sukkersyge, diabetes	1,7	5,4	4,0
Hudlidelse	0,2	1,6	1,1
Allergi	0,2	2,2	1,5
Epilepsi, anfald	0,4	1,1	0,9

	Større handicap*	Mindre handicap	Handicap i alt
Anden fremadskridende sygdom ⁵	5,2	1,3	2,8
Andet	19,6	16,8	17,9
Ordblindhed	0,2	1,1	0,8
Andet helbredsproblem eller handicap	19,5	15,7	17,1
I alt	100	100	100
Opregnet antal	357.216	605.139	962.355
Uvægtet antal	1.412	2.035	3.447

Note: * Statistisk signifikant forskel i fordelingen mellem større handicap og mindre handicap.

¹ Der er spurgt særskilt til, om man er døv, har nedsat hørelse trods brug af høreapparat eller har talebesvær. De tre kategorier er lagt sammen på grund af for få observationer. ² OCD: Obsessive-Compulsive Disorder, der er en psykisk lidelse med tilbagevendende tvangstanker og/eller handlinger. ³ PTSD: Posttraumatisk stresssyndrom. ⁴ Der er spurgt særskilt til, om man har en spiseforstyrrelse, men denne kategori er lagt sammen med 'anden psykisk lidelse' pga. for få observationer. ⁵ Anførte eksempler på fremadskridende sygdomme er kræft, sklerose, HIV og Parkinsons sygdom.

Figur 2.6 viser udviklingen i andelene for de seks hovedkategorier af handicap fra 2019-2023. Hvis man sammenligner andele mellem 2019 og 2023, finder man, at andelen med et kognitivt handicap er steget kraftigt, hvilket dog også er sket fra et lavt udgangspunkt på 1 pct. i 2019 til 3 pct. i 2023. Ud over kognitivt handicap er hovedkategorierne: mobilitetshandicap, psykisk handicap, sygdom og andet relativt set også steget betydeligt, mens andelen med et sanse- og kommunikationshandicap er identisk i 2019 og 2023 (0,6 pct.). Fra 2019 til 2023 har vi altså set en stigning i andelene for alle handicap hovedkategorierne på nær sanse- og kommunikationshandicap.

I Bilag 1 finder man figurer for udviklingen i andelene for de seks hovedkategorier af handicap fra 2019-2023 særskilt efter køn og handicapstørrelse.

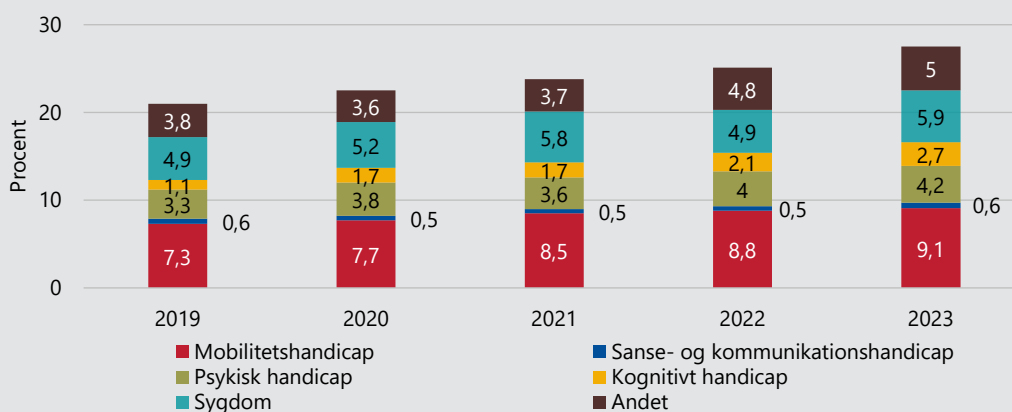
Bilagsfigur 2.5 og Bilagsfigur 2.6 viser udviklingen for hhv. kvinder og mænd. Disse to figurer viser, at for både mænd og kvinder er andelene for alle handicap hovedkategorierne på nær sanse- og kommunikationshandicap steget fra 2019-2023, som vi også finder i Figur 2.6. Derudover viser figurerne også, at særligt andelen med et handicap, som ikke falder inden for de handicapter, vi har angivet på forhånd ('andet'-kategorien), og andelen med et psykisk handicap er højere for kvinder end for mænd.

Bilagsfigur 2.7 og Bilagsfigur 2.8 viser udviklingen i andelene for de seks hovedkategorier særskilt efter handicapstørrelse. Disse figurer viser, ligesom vi så i Figur 2.3, at det særligt er andelen med mindre handicap, som stiger i perioden fra 2019-2023, hvor andelene for alle hovedkategorierne på nær sanse- og kommunikationshandicap

stiger fra 2019-2023. For personer med større handicap ser man ikke samme stigninger, men andelen med et kognitivt handicap er dog steget fra 0,5 pct. til 1,2 pct.

Figur 2.6 Andel personer med forskellige handicaptyper, 2019-2023

Befolkningen i alderen 16-64 år fordelt på, om de har forskellige typer af handicap, 2019-2023. Vægtet procent.

Anm.: Statistisk signifikant forskel i fordelingen for årene: 2019-2020, 2021-2022, 2022-2023. Mindre databrud mellem 2019 og 2020, fordi de 26 fortrykte svarkategorier, der er anvendt ved spørgsmålet om væsentligste handicap, blev ændret en smule mellem de to år: 'Autisme eller Aspergers syndrom' blev ændret til 'autismespektrumforstyrrelser', 'udviklingshæmmet' blev ændret til 'udviklingshandicap', og som eksempel på 'hjerneskade' blev tilføjet 'blodprop i hjernen mv.' (Larsen et al., 2021).

2.4 Alder ved handicappets opståen

Et handicap kan opstå på forskellige tidspunkter i livet; nogle handicap er medfødte, mens andre først opstår senere i livet. Tabel 2.3 viser fordelingen i 2023 i forhold til, hvilken alder personerne har angivet, at deres handicap opstod. Andelen, som har et medfødt handicap, er nogenlunde ens for grupperne med et større og mindre handicap (omkring 11 pct.). Derudover er der en større andel af personer med et mindre handicap, som har angivet, at deres handicap opstod, da de var yngre (1-29 år), sammenlignet med personer med et større handicap. Til gengæld er der en højere andel af personer med et større handicap, som angiver, at deres handicap opstod senere i livet (30-64 år) sammenlignet med personer med et mindre handicap. Yderligere er der en lidt højere andel af personer med et mindre handicap, som angiver, at de ikke ved, hvornår deres handicap opstod, sammenlignet med personer med et større handicap (hhv. 11 pct. og 9 pct.).

Tabel 2.3 Personer med handicap fordelt på alder ved handicappets opståen, i alt og særskilt for større og mindre handicap, 2023. Vægtet procent.

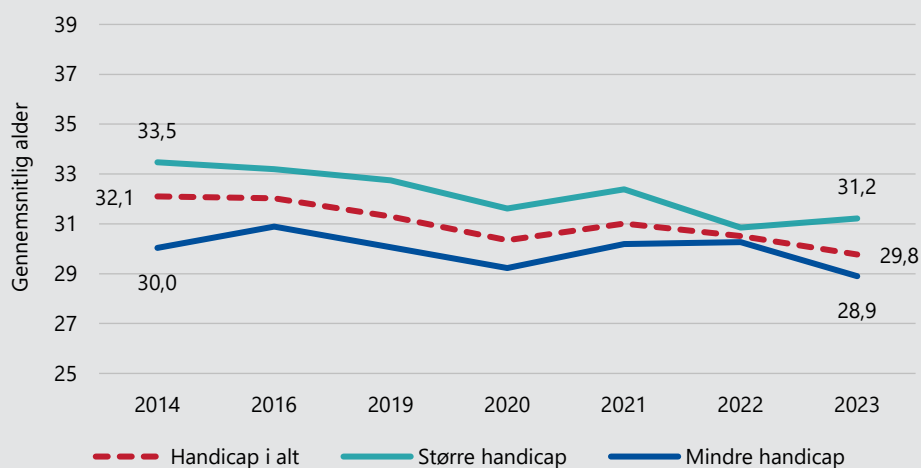
	Større handicap*	Mindre handicap	Handicap i alt
Medfødt	10,6	10,8	10,7
1-15 år	8,0	12,1	10,6
16-29 år	20,4	22,0	21,4
30-39 år	18,4	14,4	15,9
40-49 år	17,6	14,6	15,7
50-64 år	16,5	14,8	15,4
Ved ikke	8,6	11,3	10,3
I alt	100	100	100
Opregnet antal	349.789	601.154	950.943
Uvægtet antal	1.383	2.018	3.401

Note: * Statistisk signifikant forskel i fordelingen mellem større handicap og mindre handicap.

For gruppen med handicap er den gennemsnitlige alder for handicappets opståen faldet fra 32 år i 2014 til 30 år i 2023, jf. Figur 2.7. For gruppen med større handicap er den gennemsnitlige alder for handicappets opståen faldet fra 33,5 år i 2014 til 31 år i 2023, mens den for gruppen med mindre handicap er faldet fra 30 år til 29 år, hvilket dog ikke er et statistisk signifikant fald.

Figur 2.7 Gennemsnitlig alder ved handicappets opståen

Befolkningen i alderen 16-64 år, der har et handicap, særskilt for handicapstørrelse og handicap i alt, 2014-2023. Vægtet gennemsnit.

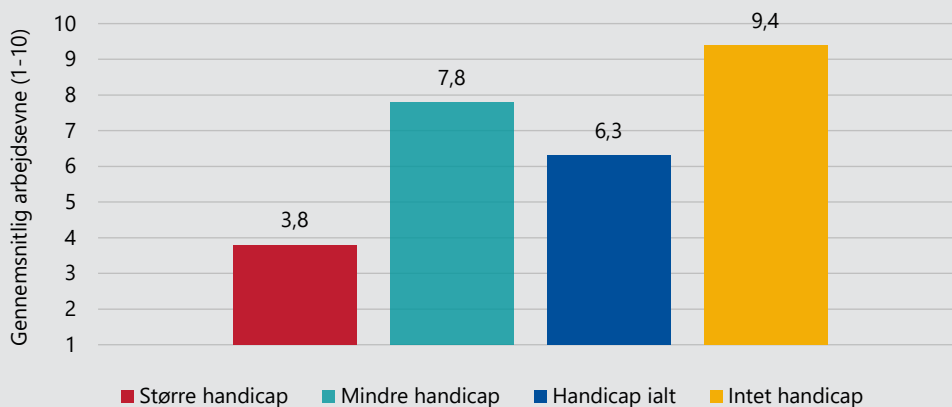
Anm.: Signifikant forskel mellem årene for: a) Handicap i alt: 2019-2020, b) Større handicap: 2021-2022, c) Mindre handicap: 2022-2023. Tal for året 2016 skal fortolkes med varsomhed, se afsnit 6.2. Medfødt handicap er sat til værdien 0.

2.5 Arbejdsevne

I vores undersøgelse er personer med og uden handicap blevet bedt om at angive deres arbejdsevne på en skala fra 1) 'kan slet ikke arbejde' til 10) 'har fuld arbejdsevne'. Personer uden et handicap har en gennemsnitlig selv vurderet arbejdsevne på 9,4 i 2023, mens personer med et handicap i gennemsnit har en selv vurderet arbejdsevne på 6,3, jf. Figur 2.8. Når man opdeler på handicappets størrelse, finder vi, at personer med et større handicap i gennemsnit har en selv vurderet arbejdsevne på 3,8, mens personer med et mindre handicap har en selv vurderet arbejdsevne på 7,8.

Figur 2.8 Gennemsnitlig selvvrurderet arbejdsevne.

Befolkningen i alderen 16-64 år særskilt efter, om de har et handicap eller ej, og om handicappet er større eller mindre, 2023. Vægtet gennemsnit.

Anm.: Statistisk signifikant forskel mellem: a) handicap i alt og intet handicap, b) større handicap og mindre handicap, c) større handicap og intet handicap, d) mindre handicap og intet handicap.

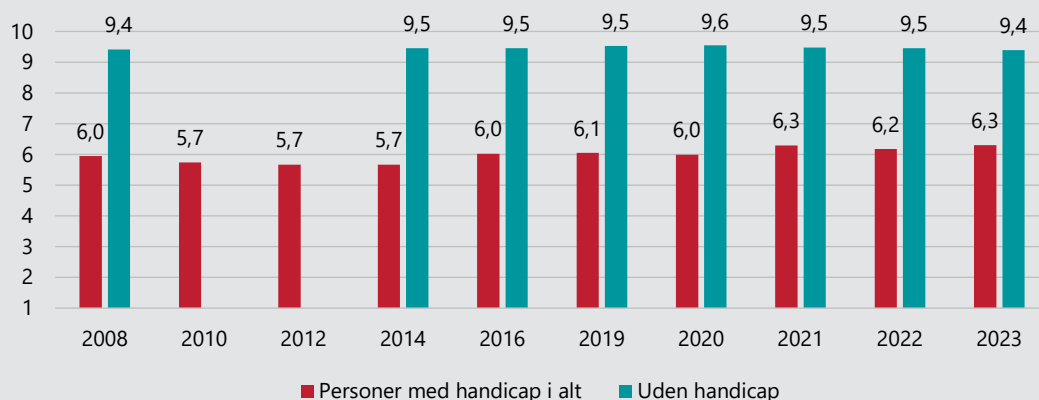
Den selvvrurderede arbejdsevne for gruppen uden handicap har stort set ikke ændret sig fra 2008 til 2023, hvor den i begge år ligger på omkring 9,4, jf. Figur 2.9. Til gengæld er den selvvrurderede arbejdsevne steget en smule fra 2008 til 2023 for gruppen med et handicap, fra lige under 6 i 2008 til 6,3 i 2023.

Hvis man ser på udviklingen i arbejdsevne opdelt på handicapstørrelse, så finder vi, at den gennemsnitlige selvvrurderede arbejdsevne for gruppen med et større handicap er faldet over perioden, fra 4,2 i 2008 til 3,8 i 2023, jf. Figur 2.10. Samme udvikling finder vi også for gruppen med et mindre handicap, hvor den selvvrurderede arbejdsevne også er faldet over perioden, fra 8,0 i 2008 til 7,8 i 2023.

Vi finder således med udgangspunkt i Figur 2.9 og Figur 2.10, at den gennemsnitlige arbejdsevne for hele gruppen af personer med et handicap stiger en smule over tid, mens den gennemsnitlige arbejdsevne falder en smule i samme periode både for personer med mindre handicap og personer med større handicap. Dette skyldes med overvejende sandsynlighed, at gruppen med et handicap ændrer sig i løbet af denne periode, idet andelen, som angiver, at de har et mindre handicap, stiger, mens andelen med et større handicap er relativt konstant, jf. Figur 2.3. Der kommer derfor flere personer med et mindre handicap ind i gruppen med et handicap, hvilket får gennemsnittet for hele gruppen til at stige en smule, da personer med et mindre handicap i gennemsnit har en noget højere selvvrurderet arbejdsevne sammenlignet med personer med et større handicap, jf. Figur 2.10.

Figur 2.9 Gennemsnitlig arbejdslevne – Handicap eller ej

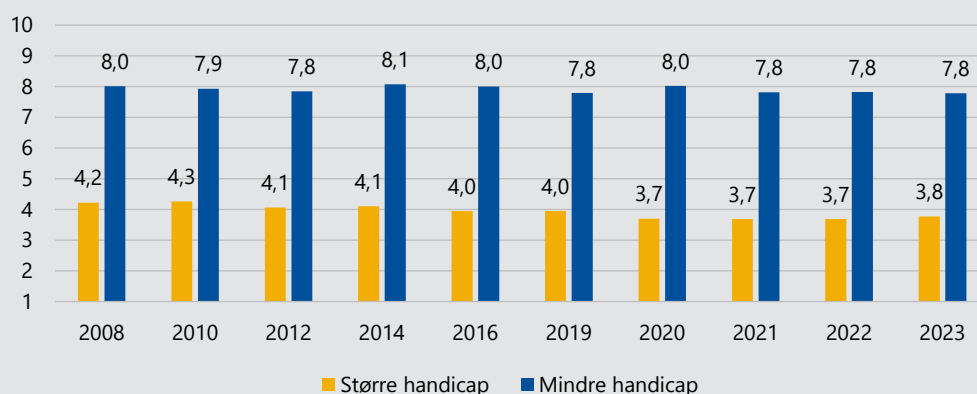
Befolkningen i alderen 16-64 år særskilt efter, om de har et handicap eller ej, 2008-2023. Vægtet gennemsnit.

Anm.: Statistisk signifikant forskel mellem årene for: a) handicap i alt: 2008-2010, 2014-2016, 2020-2021, b) uden handicap: 2008-2014, 2014-2016, 2016-2019, 2020-2021, 2022-2023. I 2010 og 2012 blev personer uden handicap ikke spurgt om deres arbejdslevne, derfor er der ikke tal for denne gruppe i disse år i figuren. Tal for året 2016 skal fortolkes med varsomhed, se afsnit 6.2.

Figur 2.10 Gennemsnitlig arbejdslevne – Større vs. mindre handicap

Befolkningen i alderen 16-64 år, med et handicap særskilt efter, om handicappet er større eller mindre, 2008-2023. Vægtet gennemsnit.

Anm.: Statistisk signifikant forskel mellem årene for: a) større handicap: 2010-2012, 2019-2020, b) mindre handicap: 2012-2014, 2016-2019, 2019-2020, 2020-2021. Tal for året 2016 skal fortolkes med varsomhed, se afsnit 6.2.

2.6 Begrænsninger i sociale og arbejdsmæssige sammenhænge

Tidligere har man i høj grad betragtet handicap ud fra et såkaldt medicinsk perspektiv, hvor fokus var på, hvorvidt personen havde en medicinsk sygdom eller lidelse, som man så betragtede som et handicap (Van Oyen et al., 2018). I senere litteratur har man i højere grad betragtet handicap ud fra både et medicinsk og socialt perspektiv, hvor fx udfordringer med at deltage i samfundet på lige fod med andre også har betydning for, hvorvidt man har et handicap eller ej (Van Oyen et al., 2018). Derfor er det også vigtigt at undersøge, i hvilken grad personer, som angiver, at de har et handicap, oplever, at deres handicap begrænser dem i sociale og arbejdsmæssige sammenhænge.

Tabel 2.4 viser fordeling og gennemsnit for, i hvor høj grad personer med handicap oplever, at deres handicap begrænser dem i sociale sammenhænge i hhv. 2019 og 2023. Tabellen viser også fordelingen og gennemsnit særskilt efter handicappets størrelse.

Hvis man ser på alle personer med handicap, så viser Tabel 2.4, at 55 pct. i 2023 oplever, at deres handicap 'i nogen grad' eller 'i høj grad' begrænser dem i sociale sammenhænge, hvilket er næsten identisk med den tilsvarende andel i 2019, hvor den lå på 54 pct.

For personer med et større handicap oplever 83 pct. i 2023, at deres handicap 'i nogen grad' eller 'i høj grad' begrænser dem i sociale sammenhænge, hvilket er højere end den tilsvarende andel i 2019, som lå på 75 pct. For personer med mindre handicap er andelen, som oplever, at deres handicap i 'nogen grad' eller i 'høj grad' begrænser dem i sociale sammenhænge 38 pct. i 2023, mens den samme andel lå på 37 pct. i 2019.

Tabel 2.4 Fordeling på oplevede begrænsninger i sociale sammenhænge, i alt og særskilt for større og mindre handicap, 2019 og 2023, fordeling og gennemsnit, vægtet procent og gennemsnit.

	2019	2023
Handicap i alt		
Fordeling:		*
Slet ikke	27,7	24,4
I ringe grad	17,9	20,8
I nogen grad	32,5	35,3
I høj grad	21,9	19,5
Total	100	100
Gennemsnit (1-4):	2,5	2,5
Opregnet antal	689.744	963.631
Uvægtet antal	2.902	3.451
Større handicap	2019	2023
Fordeling:		*
Slet ikke	14,9	9,9
I ringe grad	10,0	6,9
I nogen grad	37,3	43,0
I høj grad	37,9	40,2
Total	100	100
Gennemsnit (1-4):	3,0	3,1*
Opregnet antal	312.683	356.805
Uvægtet antal	1.289	1.410
Mindre handicap	2019	2023
Fordeling:		*
Slet ikke	38,3	33,0
I ringe grad	24,4	29,1
I nogen grad	28,5	30,7
I høj grad	8,7	7,3
Total	100	100
Gennemsnit (1-4):	2,1	2,1
Opregnet antal	377.061	606.826
Uvægtet antal	1.613	2.041

Note: * Statistisk signifikant forskel i fordeling/gennemsnit mellem årene 2019 og 2023.

Tabel 2.5 viser fordeling og gennemsnit for, i hvor høj grad personer med handicap oplever, at deres handicap begrænser dem i arbejdsmæssige sammenhænge i hhv. 2019 og 2023. Tabellen viser ligesom Tabel 2.4 også fordelingen og gennemsnit særskilt efter handicappets størrelse. Spørgsmålet om arbejdsmæssige begrænsninger er kun stillet til beskæftigede og til ikke-beskæftigede, som betragter sig selv som værnepligtig, ledig eller studerende, eller som har lovning på arbejde, søger arbejde eller ønsker et arbejde. I Tabel 2.5 har vi derfor en kategori, som hedder 'helt uden for arbejdsmarkedet', som viser andelen af personer, som har et handicap, men som ikke har fået spørgsmålet om arbejdsmæssige begrænsninger, da de ikke er en del af de ovennævnte grupper og derfor betragtes som værende helt uden for arbejdsmarkedet.

For hele gruppen med handicap ser man i tabellen, at andelen, som 'i nogen grad' og 'i høj grad' oplever, at deres handicap begrænser dem i arbejdsmæssige sammenhænge, er faldet fra 43 pct. i 2019 til 39 pct. i 2023. Samtidig er andelen, som er helt uden for arbejdsmarkedet, identisk i begge år (22,8 pct.)

Hvis man ser på gruppen med et større handicap, så viser tabellen, at andelen, som 'i nogen grad' og 'i høj grad' oplever, at deres handicap begrænser dem i arbejdsmæssige sammenhænge, er faldet fra 49 pct. i 2019 til 46 pct. i 2023. I samme periode er andelen, som er helt uden for arbejdsmarkedet, dog også steget fra 41 pct. til 45 pct., hvilket muligvis kan være med til at forklare faldet i andelen, som føler sig begrænset i arbejdsmarkedsmæssige sammenhænge for personer med et større handicap. Et lignende mønster ser vi også for gruppen med et mindre handicap, hvor andelen, som 'i nogen grad' og 'i høj grad', oplever, at deres handicap begrænser dem i arbejdsmæssige sammenhænge, er faldet fra 38 pct. i 2019 til 35 pct. i 2023, samtidig med at andelen, som er helt uden for arbejdsmarkedet, er steget fra 8 pct. i 2019 til 10 pct. i 2023.

Tabel 2.5 Fordeling på oplevede begrænsninger i arbejdsmæssige sammenhænge¹, i alt og særskilt for større og mindre handicap, 2019 og 2023, fordeling, vægtet procent og gennemsnit.

	2019	2023
Handicap i alt		
Fordeling:		*
Slet ikke	17,5	18,6
I ringe grad	16,7	19,2
I nogen grad	23,5	25,4
I høj grad	19,6	13,9

	2019	2023
Helt uden for arbejdsmarkedet	22,8	22,8
Total	100,0	100,0
Gennemsnit* (1-5)	3,1	3,0
Opregnet antal	689.744	967.816
Uvægtet antal	2.902	3.464
Større handicap	2019	2023
Fordeling:		*
Slet ikke	5,0	3,5
I ringe grad	5,4	5,4
I nogen grad	18,0	19,7
I høj grad	31,1	26,7
Helt uden for arbejdsmarkedet	40,5	44,7
Total	100	100
Gennemsnit (1-5)	4,0	4,0
Opregnet antal	312.683	359.833
Uvægtet antal	1.289	1.420
Mindre handicap	2019	2023
Fordeling:		*
Slet ikke	27,9	27,6
I ringe grad	26,0	27,4
I nogen grad	28,1	28,8
I høj grad	10,0	6,3
Helt uden for arbejdsmarkedet	8,1	9,8
Total	100	100
Gennemsnit (1-5)	2,4	2,4
Opregnet antal	377.061	607.983
Uvægtet antal	1.613	2.044

Note: * Statistisk signifikant forskel i fordeling/gennemsnit mellem årene 2019 og 2023.

¹ Spørgsmålet om arbejdsmæssige begrænsninger er stillet til: (1) beskæftigede og (2) ikke-beskæftigede, som enten (2a) betragter sig selv som værnepligtig, ledig eller studeredende og/eller (2a) har lovning på arbejde, søger arbejde eller ønsker et arbejde.

2.7 Opsamling

I 2023 har 27,5 pct. af befolkningen mellem 16-64 år ifølge eget udsagn et handicap eller længerevarende helbredsproblem. 17,3 pct. angiver, at de har et mindre handicap, mens 10,2 pct. angiver, at de har et større handicap. De anførte tal svarer til, at ca. 968.000 16-64-årige har et handicap, hvoraf ca. 360.000 har et større handicap, mens ca. 608.000 har et mindre handicap.

Andelen af personer med et handicap er steget fra 17 pct. i 2014 til 27,5 pct. i 2023, altså en stigning på omkring 60 pct. Denne stigning skyldes primært en stigning over tid i andelen med mindre handicap. Denne andel er steget fra 7 pct. i 2014 til 17,3 pct. i 2023, altså mere end en fordobling i andelen.

Andelen med handicap ligger højere for kvinder end for mænd i hele perioden 2008-2023. For kvinderne er andelen med et handicap steget fra 19 pct. i 2014 til 30 pct. i 2023, altså en stigning på 58 pct. For mændene er andelen steget fra 15 pct. i 2014 til 26 pct. i 2023, hvilket er en stigning på 74 pct.

I perioden fra 2019-2023 (hvor vi har sammenlignelige tal) er forekomsten steget for stort set alle handicapovedkategorierne: mobilitets-, psykisk-, kognitiv-, sygdomsrelaterede handicap, samt for handicap, som ikke falder inden for de handicapter, vi har angivet på forhånd ('andet'). Kun andelen med et sanse- og kommunikationshandicap er ikke steget fra 2019 til 2023 ud af de seks hovedkategorier.

Den selvvaluerede arbejdsevne, som angives på en skala fra 1-10, er faldet for gruppen med større handicap fra 4,2 i 2008 til 3,8 i 2023. For personer med mindre handicap er den selvvaluerede arbejdsevne også faldet en smule fra 8,0 i 2008 til 7,8 i 2023.

For personer med større handicap er andelen, som i nogen grad eller i høj grad oplever, at deres handicap begrænser dem i sociale sammenhænge, steget fra 75 pct. i 2019 til 83 pct. i 2023. For personer med mindre handicap har denne andel ikke ændret sig nævneværdigt i samme periode.

3 Beskæftigelsessituation

Formålet med dette kapitel er at undersøge beskæftigelsessituationen for personer med handicap og udviklingen heri over tid. De seneste år har arbejdsmarkedet generelt været præget af stigende beskæftigelse og lav ledighed. I perioder med gunstige forhold på arbejdsmarkedet for arbejdstagere har tidligere rapporter vist, at dette i endnu højere grad kommer personer med handicap til gavn sammenlignet med personer uden handicap (Larsen et al., 2021, 2022, 2023). Vi forventer derfor, at den fortsat gode arbejdsmarkedssituation vil betyde en fortsat høj beskæftigelse for personer med handicap.

I kapitlet viser vi beskæftigelsessituationen for personer med handicap i 2023 og udviklingen fra 2008 og frem. Vi belyser udviklingen i beskæftigelses- og ledighedsgab mellem personer med og uden handicap. Disse to gab er med til at belyse, hvordan personer med handicap klarer sig beskæftigelsesmæssigt sammenlignet med personer uden handicap, og herunder hvordan konjunktursituationen påvirker beskæftigelsen for denne gruppe. Herudover viser vi, hvor mange af personerne med handicap der er ansat på særlige vilkår, herunder i fleksjob, og om de har fået lavet tilpasninger på deres arbejdsplads grundet deres handicap. Vi viser endvidere, hvor mange timer personer med handicap typisk arbejder, og hvor mange der ønsker at arbejde mere. Til sidst i kapitlet beskriver vi de ikke-beskæftigede og viser, hvor mange af de ikke-beskæftigede der søger og ønsker job, og hvordan de søger job. Vi viser også, hvor godt rustede de ikke-beskæftigede føler sig socialt og fagligt til at starte i et job, og endelig viser vi, hvilke ydelser de ikke-beskæftigede personer modtager.

3.1 Arbejdsmarkedetsstatus

Beskæftigelsen for personer med handicap er generelt lavere end for personer uden handicap. I 4. kvartal 2023 er 62 pct. af personerne med handicap i beskæftigelse mod 86 pct. af personerne uden handicap, jf. Tabel 3.1. Beskæftigelsen for personer med handicap dækker over store forskelle, afhængig af om handicappet er større eller mindre. 37 pct. af personerne med større handicap er i beskæftigelse mod 76 pct. af personerne med mindre handicap.

4 pct. af personerne med handicap er AKU-ledige⁵ i 4. kvartal 2023 mod 5 pct. af personerne uden handicap. Der er ikke store forskelle i andelen af ledige afhængig af handicappets størrelse: 3 pct. af personer med større handicap er ledige mod 5

⁵ AKU-ledige er ubeskæftigede personer, som aktivt har søgt arbejde inden for 4 uger forud for referenceugen, og som kan tiltræde et job inden for 2 uger, efter at de har besvaret AKU-spørgeskemaet.

pct. af personer med mindre handicap. Der er til gengæld store forskelle på, hvor mange personer der står uden for arbejdsstyrken. 34 pct. af personerne med handicap står uden for arbejdsstyrken mod 9 pct. af personerne uden handicap. Dette gælder for hhv. 59 og 19 pct. af personerne med større og mindre handicap.

Tabel 3.1 Personer fordelt efter arbejdsmarkedsstatus. Særskilt efter, om de har et handicap eller ej, og om handicappet er større eller mindre, 2023. Vægtet procent.

	Større handicap*	Mindre handicap*	Handicap i alt*	Intet handicap
Beskæftigelse	37,2	76,1	61,6	85,7
Lønmodtagere	34,6	71,6	57,9	78,6
Selvstændige	2,6	4,5	3,8	7,0
Ikke-beskæftigede	62,8	23,9	38,4	14,3
Ledige	3,3	4,6	4,2	5,1
Uden for arbejdsstyrken	59,4	19,3	34,2	9,2
I alt	100	100	100	100
Opregnet antal	359.833	607.983	967.816	2.546.110
Uvægtet antal	1.420	2.044	3.464	8.101

Note: * Statistisk signifikant forskel i fordelingen mellem hhv. a) større handicap vs. intet handicap, b) mindre handicap vs. intet handicap, c) handicap i alt vs. intet handicap.

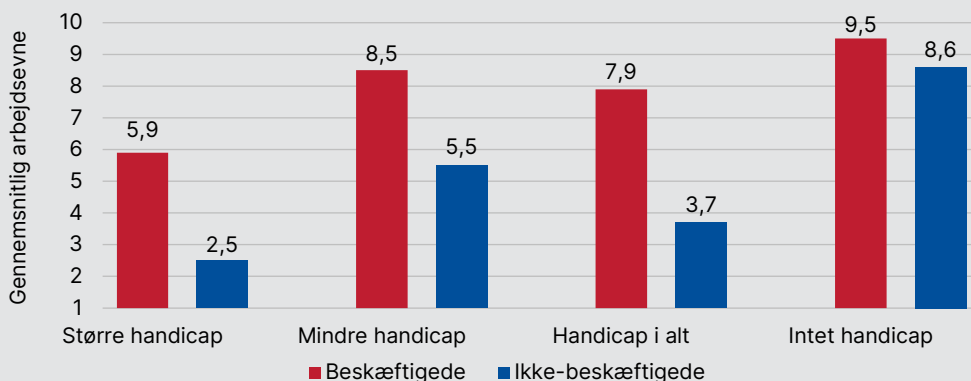
Analyserne i kapitel 2 viser, at mange personer med handicap har en lav selv vurderet arbejdsevne, hvilket må forventes at bidrage til det forholdsvis lave beskæftigelsesniveau hos personer med handicap. Men hvordan er den selv vurderede arbejdsevne hos personer med handicap, der er i beskæftigelse, sammenlignet med ubeskæftigede? Det viser vi i Figur 3.1.

Der er stor forskel på den selv vurderede arbejdsevne, alt efter om personer med handicap er i beskæftigelse eller ej. For personer med større handicap er den gennemsnitlige selv vurderede arbejdsevne for hhv. beskæftigede og ikke-beskæftigede 5,9 og 2,5, jf. Figur 3.1. For personer med mindre handicap er disse tal hhv. 8,5 og 5,5. Arbejdsevnen blandt personer uden handicap er mindre forskellig afhængig af beskæftigelsesstatus.

Den gennemsnitlige selv vurderede arbejdsevne er meget lav for de ikke-beskæftigede med handicap, især for ikke-beskæftigede med større handicap (2,5). Det tyder på et lavt beskæftigelsespotentiale i denne gruppe. Vi vender tilbage til beskæftigelsespotentialet blandt ikke-beskæftigede med handicap i afsnit 3.6.

Figur 3.1 Arbejdsevne og beskæftigelsesstatus

Selvurderet arbejdsevne fordelt efter beskæftigelsesstatus. Særskilt efter, om de har et handicap eller ej, og om handicapet er større eller mindre, 2023. Vægtet gennemsnit.

Anm.: For opregnet og uvægtet antal, se Tabel 3.1.

3.2 Udvikling i beskæftigelse, beskæftigelsesgab og ledighedsgab

I dette afsnit viser vi udviklingen i arbejdsmarkedsstatus for personer med handicap mellem 2008-2023. Herefter viser vi, hvordan beskæftigelses- og ledighedsgabet mellem personer med og uden handicap har udviklet sig i samme periode.

3.2.1 Udvikling i arbejdsmarkedsstatus

Udviklingen i arbejdsmarkedsstatus i perioden 2008-2023 fremgår af Tabel 3.2. I dette afsnit fokuserer vi særligt på udviklingen fra 2022 til 2023.

For personer med handicap er andelen i beskæftigelse steget en smule fra 60 pct. i 2022 til 62 pct. i 2023. Denne stigning er dog ikke statistisk signifikant. Stigningen er særligt drevet af udviklingen for personer med større handicap. Andelen i beskæftigelse er steget fra 36 til 37 pct. for denne gruppe, mens andelen i beskæftigelse er stort set uændret for personer med mindre handicap. Dog er ingen af disse udviklinger statistisk signifikante. Også for personer uden et handicap er andelen i beskæftigelse stort set uændret.

Andelen af ledige stiger fra 2022 til 2023 for alle de undersøgte grupper. Dette skyldes til dels, at Danmarks Statistik forlængede dataindsamlingsperioden for 4. kvartal 2023, hvilket resulterede i en ændret sammensætning af respondenter, som har bevirket en stigning i ledigheden (Danmarks Statistik, 2024). For en yderligere diskussion af dette, se afsnit 6.2.3.

Tabel 3.2 Personer fordelt efter arbejdsmarkedsstatus. Særskilt efter, om de har et handicap eller ej, og om handicappet er større eller mindre, udvalgte år i perioden 2008-2023. Vægtet procent.

	2008	2010	2012	2014	2016	2019	2020	2021	2022	2023
Større handicap		*				*	*	*		
Beskæftigelse	32,0	30,4	27,1	29,2	31,7	36,8	34,3	39,0	35,8	37,2
Ledige	2,2	4,3	4,3	4,4	4,0	3,9	2,7	3,0	2,9	3,3
Uden for arbejdsstyrken	65,8	65,3	68,7	66,4	64,4	59,4	63,0	58,0	61,3	59,4
I alt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Mindre handicap		*				*				
Beskæftigelse	74,5	68,1	67,8	66,5	69,6	74,8	74,0	73,7	76,3	76,1
Ledige	2,4	5,1	7,0	7,7	6,2	4,4	5,8	4,7	3,9	4,6
Uden for arbejdsstyrken	23,1	26,8	25,2	25,9	24,2	20,8	20,2	21,6	19,8	19,3
I alt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Handicap i alt		*				*		*		
Beskæftigelse	51,4	45,6	44,3	44,0	51,0	57,6	55,3	60,8	60,2	61,6
Ledige	2,3	4,6	5,4	5,7	5,1	4,2	4,3	4,1	3,5	4,2
Uden for arbejdsstyrken	46,3	49,8	50,2	50,3	43,9	38,3	40,4	35,2	36,3	34,2
I alt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Intet handicap		*		*	*	*	*	*		*
Beskæftigelse	81,8	77,8	78,9	77,9	80,6	84,0	83,9	85,6	85,9	85,7
Ledige	3,1	6,8	6,6	5,8	4,8	4,0	4,7	3,4	3,7	5,1
Uden for arbejdsstyrken	15,1	15,5	14,4	16,2	14,6	12,0	11,3	11,0	10,4	9,2
I alt	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Anm.: For opregnet og uvægtet antal, se afsnit 6.2. Tal for året 2016 skal fortolkes med varsomhed, se afsnit 6.2.

Note: * Statistisk signifikant forskel i fordelingen for a) større handicap mellem årene 2008-2010, 2016-2019, 2019-2020 og 2021-2022, b) for mindre handicap mellem årene 2008-2010 og 2016-2019, c) for handicap i alt mellem årene 2008-2010, 2014-2016, 2016-2019 og 2020-2021, d) for intet handicap 2008-2010, 2012-2014, 2014-2016, 2016-2019, 2019-2020, 2020-2021, 2022-2023.

3.2.2 Beskæftigelsesgab

Vi viser nu beskæftigelsesgabets mellem personer med og uden handicap og udviklingen siden 2008. Beskæftigelsesgabets er med til at vise, hvordan beskæftigelsen for personer hhv. med og uden handicap udvikler sig i forhold til hinanden. Definitionen af beskæftigelsesgabets og fortolkningen af gabets kan ses i Boks 3.1. Tidligere VIVE-rapporter har vist, at beskæftigelsen for personer med handicap er mere konjunkturfølsom end beskæftigelsen for personer uden handicap (Larsen et al., 2021, 2022, 2023). Beskæftigelsesgabets mellem personer med og uden handicap er vist i Figur 3.2.

Boks 3.1 Beskæftigelsesgab

Beskæftigelsesgabets er forskellen mellem de to gruppers beskæftigelsesfrekvens.

Hvis beskæftigelsesgabets falder, er det et udtryk for, at beskæftigelsen enten:

1. stiger mere for personer med handicap end for personer uden handicap eller
2. falder mindre for personer med handicap end for personer uden handicap.

Beskæftigelsesgabets kan derfor bl.a. være med til at belyse, hvordan personer med handicap klarer sig beskæftigelsesmæssigt sammenlignet med personer uden handicap og herunder, hvor konjunkturfølsom beskæftigelsen for personer med handicap er.

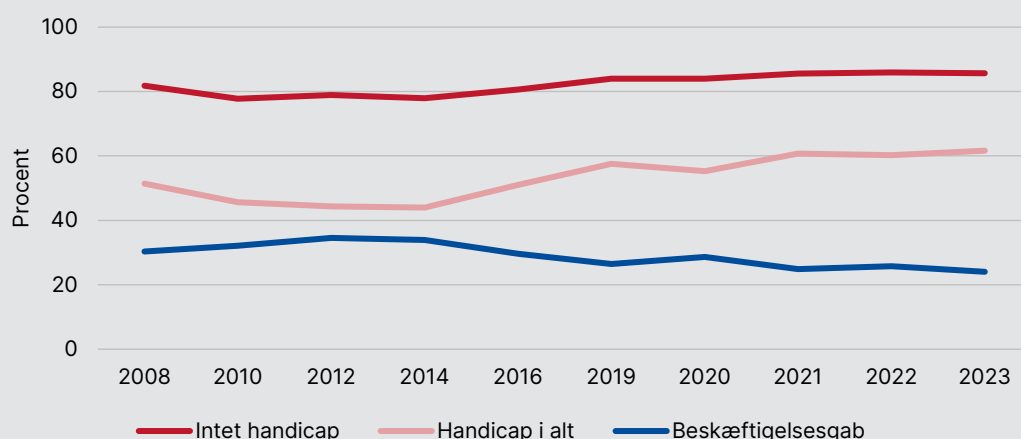
Andelen, som er i beskæftigelse, er i 2023 62 pct. for personer med handicap, hvilket er den højeste andel i den undersøgte periode, jf. Figur 3.2. Stigningen i andelen beskæftigede for denne gruppe er særligt sket fra 2014 og frem. For personer uden handicap er beskæftigelsen også steget i samme periode, om end denne stigning har været mindre. Det betyder, at beskæftigelsesgabets generelt har været faldende siden 2014 med enkelte undtagelser. Fra 2022 til 2023 faldt beskæftigelsesgabets fra 26 til 24 procentpoint, hvilket er et statistisk signifikant fald.

Stigningen i beskæftigelsen for personer med handicap kan bl.a. skyldes, at der har været økonomisk højkonjunktur siden 2014 (De Økonomiske Råd, 2021). Dette har formodentlig også haft betydning for den stigende beskæftigelse for personer med handicap (Larsen et al., 2022).

Samtidig er der en højere andel af personer med mindre handicap, der har et mindre handicap. Da personer med mindre handicap generelt har højere beskæftigelsesgrad end personer med mindre handicap, kan dette også være en af årsagerne til, at beskæftigelsen for personer med handicap i alt er steget.

Figur 3.2 Beskæftigelsesgab mellem personer med og uden handicap

Andel beskæftigede med og uden et handicap og beskæftigelsesgab¹ mellem de to grupper, udvalgte år i perioden 2008-2023. Vægtet procent.

Anm.: For opregnet og uvægtet antal, se afsnit 6.2. Statistisk signifikant forskel på beskæftigelsesfrekvensen mellem årene for a) handicap, i alt: 2008-2010, 2014-2016, 2016-2019 og 2020-2021, b) intet handicap: 2008-2010, 2010-2012, 2012-2014, 2014-2016, 2016-2019 og 2020-2021. Tal for året 2016 skal fortolkes med varsomhed, se afsnit 6.2.

Note: ¹ Beskæftigelsesgab er beregnet som beskæftigelsesfrekvensen for personer uden handicap minus beskæftigelsesfrekvensen for personer med handicap.

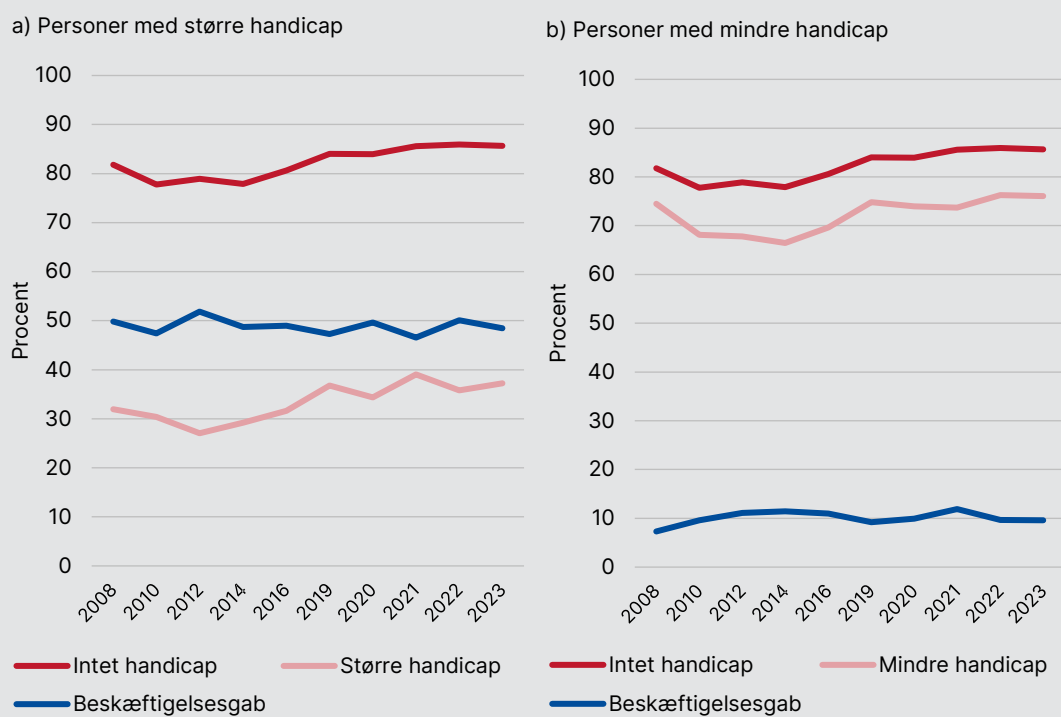
Hvordan beskæftigelsesgab mellem hhv. større og mindre handicap og personer uden handicap har udviklet sig fra 2008 til 2023, fremgår af Figur 3.3. Beskæftigelsesgab mellem personer med større handicap og personer uden handicap falder fra 50 til 49 procentpoint fra 2022 til 2023, hvilket dog ikke er en statistisk signifikant ændring. Gabet mellem personer med mindre handicap og personer uden handicap er stort set uændret det seneste år på 10 procentpoint. For både personer med større og mindre handicap har beskæftigelsen generelt været stigende siden 2014.

Beskæftigelsesgab ligger i hele den undersøgte periode nogenlunde stabilt omkring hhv. 50 og 10 procentpoint for personer med større og mindre handicap. I Figur 3.2 så vi dog, at beskæftigelsesgab er faldet siden 2014 for personer med handicap i alt. En del af dette kan igen skyldes en sammensætningseffekt, da der i denne periode er en større andel i gruppen af personer med handicap, som har et mindre handicap. Da personer med mindre handicap generelt har en højere

beskæftigelsesgrad end personer med mindre handicap, vil dette få beskæftigelsesgabet til at falde.

Figur 3.3 Beskæftigelsesgab mellem personer med hhv. større og mindre handicap og personer uden handicap

Andel beskæftigede med og uden handicap og beskæftigelsesgabet¹ mellem de to grupper. Særskilt for a) personer med større handicap og b) personer med mindre handicap, udvalgte år i perioden 2008-2023. Vægtet procent.

Anm.: For opregnet og uvægtet antal, se afsnit 6.2. Statistisk signifikant forskel på beskæftigelsesfrekvensen mellem årene for a) større handicap: 2010-2012, 2016-2019 og 2020-2021, b) mindre handicap: 2008-2010 og 2016-2019. Tal for året 2016 skal fortolkes med varsomhed, se afsnit 6.2.

Note: ¹ Beskæftigelsesgabet er beregnet som beskæftigelsesfrekvensen for personer uden handicap minus beskæftigelsesfrekvensen for personer med handicap.

3.2.3 Ledighedsgab

I dette afsnit ser vi på udviklingen i dels ledighedsprocenten for personer med handicap, dels ledighedsgabet mellem personer med og uden handicap. Definitionen af ledighedsgabet kan findes i Boks 3.2.

Ledighedsgabet er ledighedsprocenten for personer med handicap minus ledighedsprocenten for personer uden handicap. Et positivt ledighedsgab kan være et udtryk for, at det er sværere for personer med handicap at finde beskæftigelse end for personer uden handicap – og et negativt gab vil vise det modsatte. Ledighedsprocenten er her beregnet som ledige som andel af arbejdsstyrken (dvs. summen af ledige og beskæftigede).

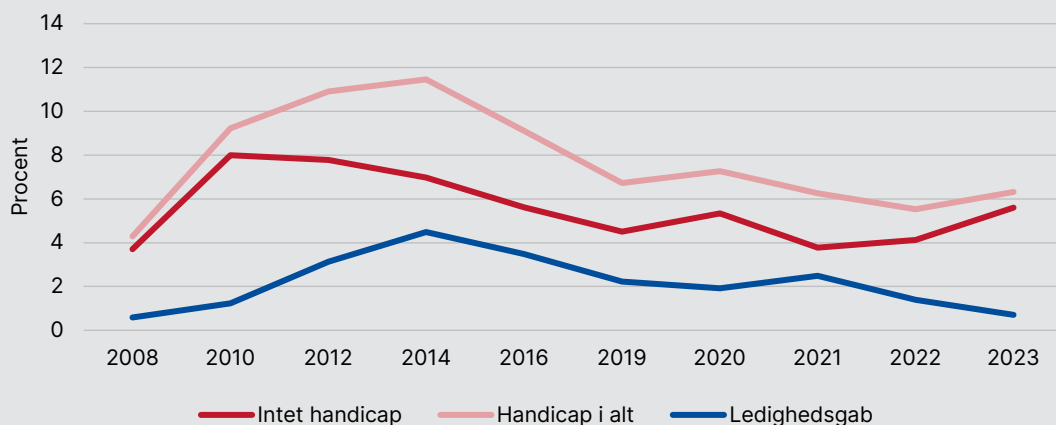
Denne ledighedsprocent adskiller sig fra andelen af ledige, som vi viste i afsnit 3.1. I afsnit 3.1 viste vi, hvor stor en andel af den samlede population af 16-64-årige der er ledige.

AKU omfatter ledige personer uden for beskæftigelse, der søger arbejde og kan starte på et job inden for 2 uger, jf. afsnit 1.4.

Ledighedsgabet har generelt været faldende siden 2014 med undtagelse af 2021. I 2023 er ledighedsgabet mellem personer med og uden handicap 1 procentpoint, jf. Figur 3.4. Ledighedsgabet synes at være faldet lidt fra 2022 til 2023, men ændringen er ikke statistisk signifikant. Ledigheden er steget for både personer med og uden handicap. Dog er ledigheden for 4. kvartal 2023 markant højere end normalt, grundet en ændring i indsamlingsmetoden, se afsnit 3.2.1. Ledighedstallene og ledighedsgabet for 2023 skal derfor fortolkes med varsomhed.

Figur 3.4 Ledighedsgab mellem personer med og uden handicap

Andel beskæftigede med og uden et handicap og ledighedsgabet¹ mellem de to grupper, udvalgte år i perioden 2008-2023. Vægtet procent.

Anm.: For opregnet og uvægtet antal, se afsnit 6.2, der giver en indikation af det opregnede og uvægtede antal personer i arbejdsstyrken. Statistisk signifikant forskel på ledighedsprocenten mellem årene for a) handicap, i alt: 2008-2010, 2014-2016 og 2016-2019; b) intet handicap: 2008-2010, 2012-2014, 2014-2016, 2016-2019, 2019-2020, 2020-2021 og 2022-2023. Tal for 2016 og ledighedstal for 2023 skal fortolkes med varsomhed, se afsnit 3.2.1 og 6.1.

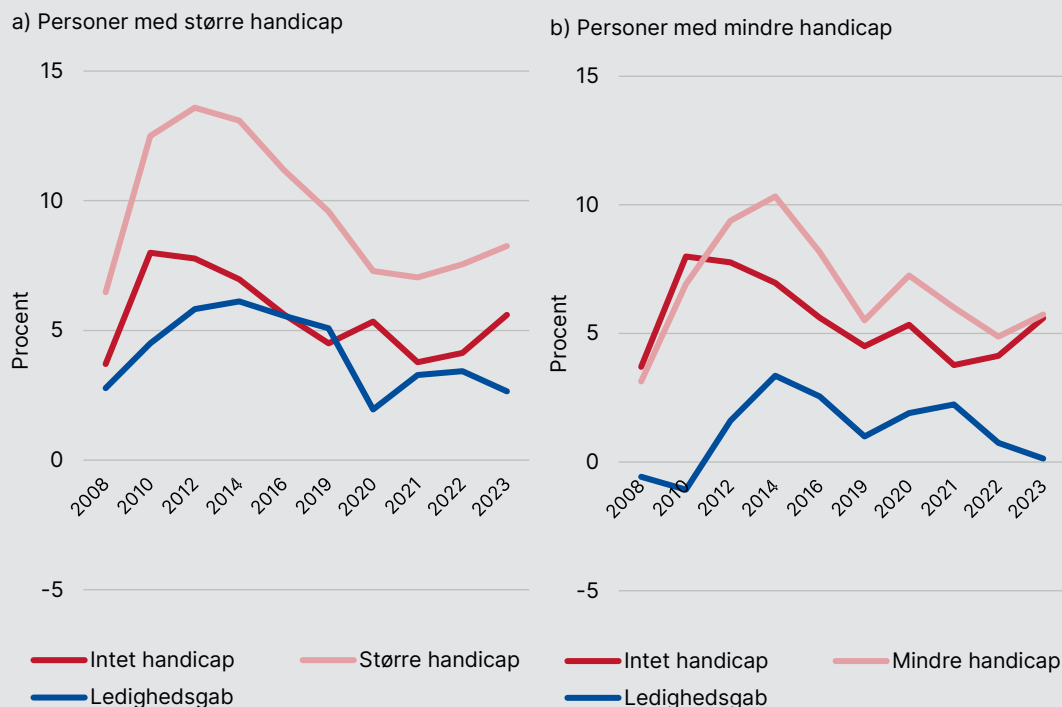
Note: ¹ Ledighedsgabet er beregnet som ledighedsprocenten for personer med handicap minus ledighedsprocenten for personer uden handicap.

Ledighedsgabet mellem personer med større handicap og personer uden handicap er på ca. 3 procentpoint i 2023, se Figur 3.5. Gabet har ikke ændret sig statistisk signifikant fra 2022 til 2023, hvilket afspejler, at ledighedsprocenten bevæger sig parallelt (en smule opad) for de to grupper. Stigningen i ledighedsprocenten fra 2022 til 2023 for hhv. personer med større handicap og for personer uden handicap er dog heller ikke statistisk signifikant.

Ledigheden er den samme for personer med mindre handicap som for personer uden handicap. Det betyder, at ledighedsgabet i 2023 er nul. Ligesom det er tilfældet for de øvrige grupper, har ledighedsprocenten heller ikke ændret sig statistisk signifikant fra 2022 til 2023 for personer med mindre handicap. Ledighedsprocenten tenderer dog at bevæge sig opad for både personer med mindre handicap og personer uden handicap.

Figur 3.5 Ledighedsgab mellem personer med hhv. større og mindre handicap og personer uden handicap

Andel ledige med og uden handicap og ledighedsgabet¹ mellem de to grupper. Særskit for a) personer med større handicap og b) personer med mindre handicap, udvalgte år i perioden 2008-2023. Vægtet procent.

Anm.: For opregnet og uvægtet antal, se afsnit 6.2, der giver en indikation af det opregnede og uvægtede antal personer i arbejdsstyrken. Statistisk signifikant forskel på ledighedsprocenten mellem årene for a) større handicap: 2008-2010; b) mindre handicap: 2008-2010, 2016-2019, 2019-2020; c) intet handicap: 2008-2010, 2012-2014, 2014-2016, 2016-2019, 2019-2020. Tal for 2016 og ledighedstal for 2023 skal fortolkes med varsomhed, se afsnit 3.2.1 og 6.1.

Note: ¹ Ledighedsgabet er beregnet som ledighedsprocenten for personer med handicap minus ledighedsprocenten for personer uden handicap.

3.3 Job på særlige vilkår

Ansættelse på særlige vilkår kan være en vej ind på arbejdsmarkedet for personer med handicap. Særlige ansættelsesvilkår kan dermed være med til at opfylde den politiske målsætning om, at flere personer med handicap kommer i beskæftigelse. I dette afsnit viser vi, hvordan beskæftigede med handicap er fordelt på ordinære jobs og job på særlige vilkår (her kaldet jobtyper).

20 pct. af beskæftigede med handicap er ansat på særlige vilkår, mens 79 pct. er ansat på ordinære vilkår, jf. Tabel 3.3. Langt de fleste af dem, der er ansat på særlige vilkår, er ansat i et fleksjob. 17 pct. af de beskæftigede med handicap er ansat i et fleksjob.

Det er især personer med større handicap, der er ansat i fleksjob. 38 pct. af beskæftigede med større handicap er ansat på fleksjob, mens det samme gælder for 11 pct. af de beskæftigede med mindre handicap.

Tabel 3.3 Beskæftigede med handicap fordelt på jobtype. I alt og særskilt efter, om handicappet er større eller mindre, 2023. Vægtet procent.

	Større handicap*	Mindre handicap	Handicap i alt
Ordinært job	55,4	86,0	79,1
Fleksjob	38,1	11,2	17,2
Anden type job på særlige vilkår	4,9	1,7	2,4
Ved ikke	1,6	1,1	1,2
I alt	100	100	100
Opregnet antal	133.927	462.317	596.244
Uvægtet antal	507	1.459	1.966

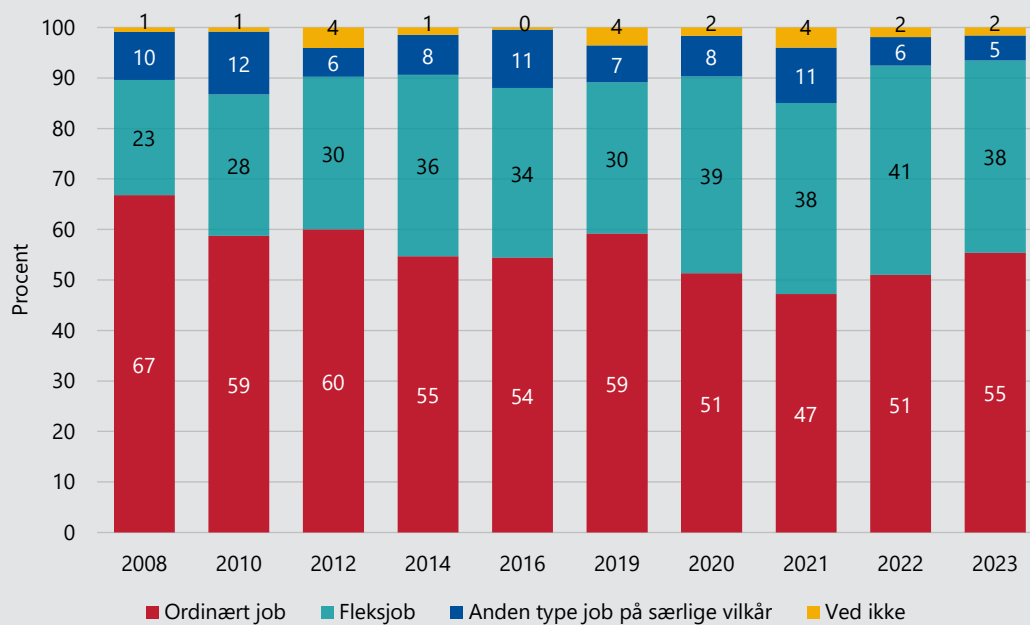
Note: * Statistisk signifikant forskel i fordelingen mellem større handicap vs. handicap i alt.

Da job på særlige vilkår især fylder meget for beskæftigede personer med større handicap, viser vi i Figur 3.6 udviklingen i fordelingen på jobtyper for denne gruppe for perioden fra 2008 til 2023. Siden 2020 har andelen af beskæftigede med større handicap, der er ansat i et fleksjob, været nogenlunde konstant mellem 38-41pct., jf. Figur 3.6. Til gengæld har andelen af de beskæftigede med større handicap, der er ansat i ordinære job, været stigende siden 2021. I 2021 var 47 pct. ansat i et ordinært job, mens dette tal var steget til 55 pct. i 2023. Denne stigning i andelen af personer i ordinære jobs bliver særligt modsvaret af et fald i andelen, der er ansat i andre typer af jobs på særlige vilkår.⁶ Andre særlige vilkår kan eksempelvis være løntilskudsjob for førtidspensionister eller løntilskudsjob til unge nyuddannede med handicap.

⁶ For tilsvarende figurer for personer med mindre handicap og handicap i alt, se Bilagsfigur 3.1.

Figur 3.6 Fordeling på jobtyper for personer med større handicap

Beskæftigede med større handicap fordelt på jobtype, udvalgte år i perioden 2008-2023. Vægtet procent.

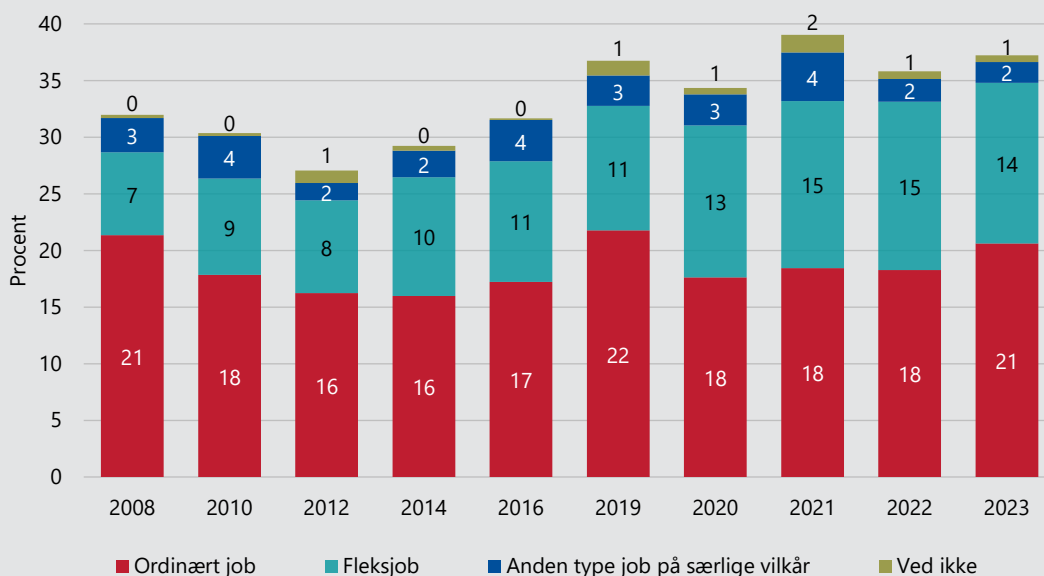

Anm.: Signifikant forskel på fordelingen mellem 2008 og 2010 samt 2008 og 2022. Tal for 2016 skal fortolkes med varsomhed, se afsnit 6.2.

Figur 3.7 viser andelen af alle med større handicap, der er i ordinært job, fleksjob og anden type job på særlige vilkår. Som vi også så i afsnit 3.2.2, viser figuren, at den generelle tendens er, at beskæftigelsen har været stigende siden 2014. Figur 3.7 viser også, at stigningen i beskæftigelsen både hænger sammen med en stigning i andelen af ansatte i ordinære jobs (er steget fra 16 til 21 pct.) og en stigning i andelen af personer i fleksjob (er steget fra 11 til 14 pct.). Også fra 2022 til 2023 har der været en stigning i andelen i beskæftigelse, men denne stigning er udelukkende drevet af en stigning i andelen, der er ansat i ordinære jobs.

Figur 3.7 Arbejdsmarkedsstatus og beskæftigelsestyper for personer med større handicap

Personer med større handicap fordelt på arbejdsmarkedsstatus og jobtype, udvalgte år i perioden 2008-2023. Vægtet procent.

Anm.: Tal for året 2016 skal fortolkes med varsomhed, se afsnit 6.2.

3.4 Tilpasninger på arbejdspladsen

Vi har spurgt de beskæftigede og dem, der tidligere har været beskæftiget, om de har fået lavet tilpasninger på deres arbejdsplads grundet deres handicap.

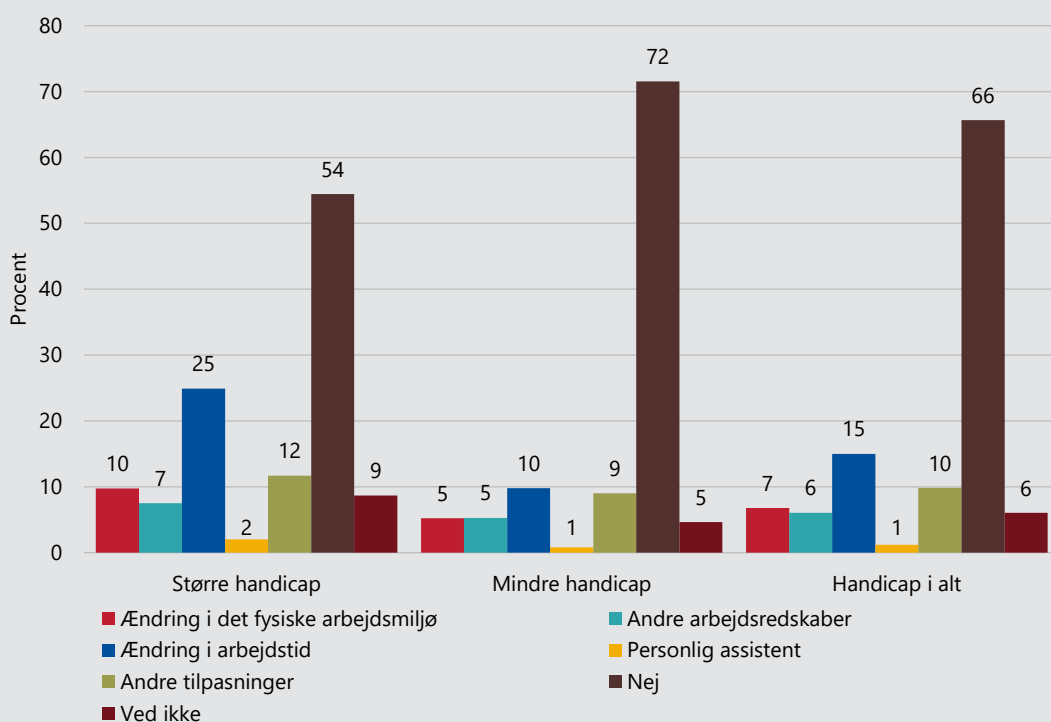
37 pct. af personer med større handicap har fået lavet tilpasninger på deres arbejdsplads⁷, mens dette gælder for 23 pct. med mindre handicap. Den mest almindelige tilpasning er ændring i arbejdstid. 25 pct. af personer med større handicap har fået ændret deres arbejdstid mod 10 pct. for personer med mindre handicap.

⁷ Andelen, der har modtaget tilpasninger, er udregnet som 100 pct. minus andelen, der har svaret 'Nej' minus andelen, der har svaret 'Ved ikke'. Det skyldes, at respondenterne har haft mulighed for at svare flere tilpasninger, og summen af tilpasninger svarer derfor ikke til andelen, der har modtaget en tilpasning. For personer med større handicap er andelen, der har modtaget en tilpasning, således udregnet som 100-54-9 = 31 pct.

54 pct. af personer med større handicap har ikke fået lavet tilpasninger, mens det samme gælder for 72 pct. af personer med mindre handicap, se Figur 3.8.

Figur 3.8 Er der blevet lavet tilpasninger på din arbejdsplads grundet dit handicap?

Beskæftigede eller tidligere beskæftigede fordelt efter, om der er blevet lavet tilpasninger grundet personens handicap på den nuværende eller tidligere arbejdsplads. Særskilt for personer med større og mindre handicap samt handicap i alt, 2023. Vægtet procent.

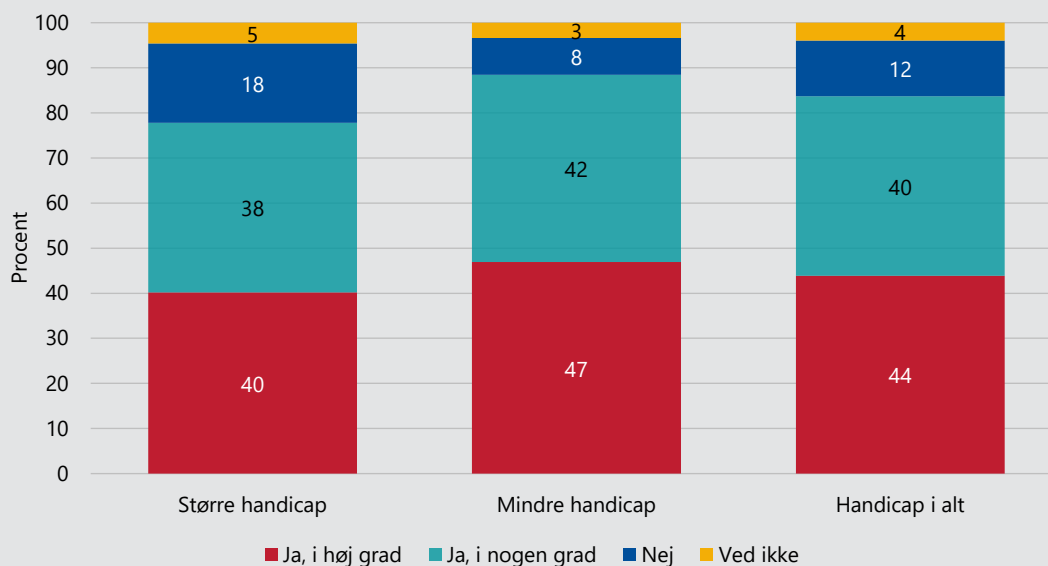

Anm.: Respondenterne har haft mulighed for at afkrydse flere kategorier, hvorfor andelen ikke summer til 100. Uvægtet antal observationer og opregnet antal: større handicap: 1.134 (284.118), mindre handicap: 1.782 (540.686), intet handicap: 2.916 (824.804).

40 pct. af personer med større handicap mener, at tilpasningerne i høj grad har været tilstrækkelige og er kommet i rette tid, så det har gjort det muligt at udføre arbejdet, jf. Figur 3.9. Dette gælder for 47 pct. af personer med mindre handicap. Henholdsvis 18 og 8 pct. af personer med større og mindre handicap mener ikke, at tilpasningerne har været tilstrækkelige eller kommet i rette tid.

Figur 3.9 Er tilpasningerne tilstrækkelige og kommet i rette tid?

Personer for hvem der er blevet lavet tilpasninger på nuværende eller tidligere arbejdsplads grundet personens handicap, fordelt efter om disse tilpasninger har været tilstrækkelige og er kommet i rette tid, så det er blevet muligt at udføre arbejdet. Særskilt for personer med større og mindre handicap samt handicap i alt, 2023. Vægtet procent.

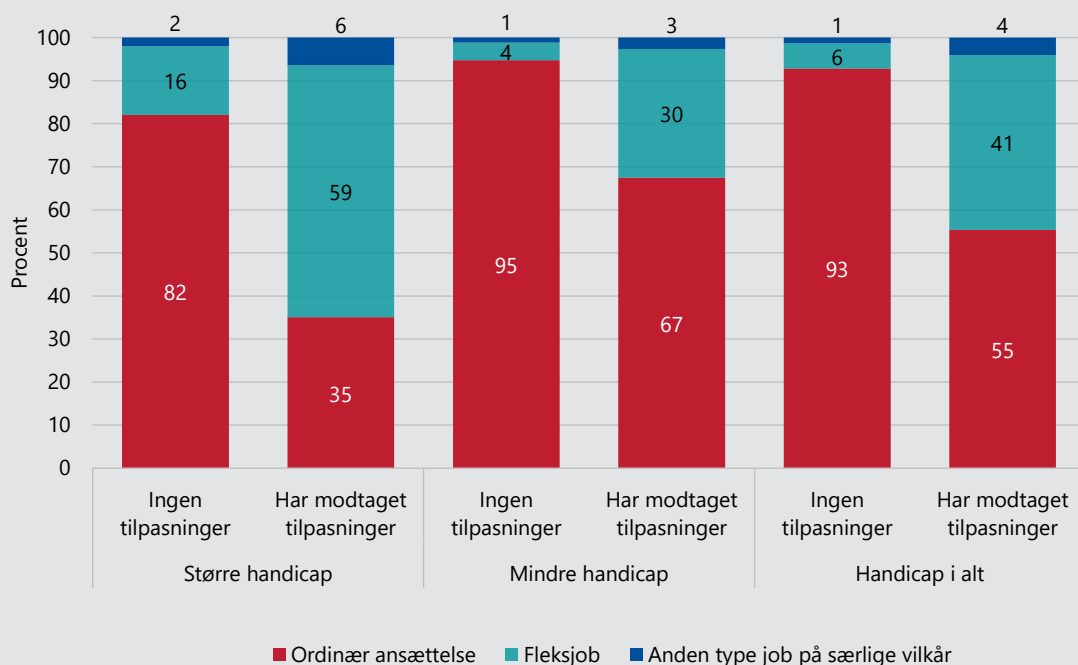

Anm.: Uvægtet antal observationer og opregnet antal: større handicap: 420 (103.867), mindre handicap: 458 (128.081), handicap i alt: 878 (231.948). Signifikant forskel på fordelingen mellem større og mindre handicap.

Figur 3.10 viser, hvor stor en andel af de personer med handicap, som har fået lavet tilpasninger på arbejdspladsen, der er ansat på hhv. ordinære og særlige vilkår. Blandt alle med handicap, som har fået lavet tilpasninger på arbejdspladsen, er lidt over halvdelen (55 pct.) ansat på ordinære vilkår, mens 41 pct. er ansat i et fleksjob. For personer med større handicap, som har fået lavet tilpasninger på arbejdspladsen, er lidt over en tredjedel (35 pct.) ansat på ordinære vilkår, mens det samme gælder for to tredjedele (67 pct.) af personerne med mindre handicap, som har fået lavet tilpasninger på arbejdspladsen. Bemærk, at der også er personer, der oplyser, at de ikke har fået lavet tilpasninger til arbejdspladsen, som er i fleksjob.

Figur 3.10 Jobtyper for personer med handicap fordelt på, om de har fået lavet tilpasninger på arbejdspladsen

Beskæftigede med handicap fordelt på jobtype, for personer, der hhv. har og ikke har fået lavet tilpasninger på arbejdspladsen. I alt og særskilt efter, om handicapet er større eller mindre, 2023. Vægtet procent.

Anm.: Uvægtet antal observationer og opregnet antal: større handicap: 202 (59.001), mindre handicap: 991 (331.192), handicap i alt: 1.193 (390.139).

3.5 Timetal

I dette afsnit viser vi, hvor mange timer personer med handicap arbejder pr. uge, samt hvor mange der ønsker at arbejde mere og kan starte på dette inden for kort tid. Formålet med dette afsnit er således at belyse, hvor meget personer med handicap arbejder, og om der er potentiale for at øge antallet af arbejdstimer for de beskæftigede.

Der er ikke forskel på den gennemsnitlige ugentlige arbejdstid for personer med handicap ansat på ordinære vilkår og for personer uden handicap, jf. Tabel 3.4. Begge grupper har en gennemsnitlig ugentlig arbejdstid på 35 timer. Den gennemsnitlige ugentlige arbejdstid for personer med handicap i fleksjob er 13 timer, og de arbejder dermed, som man kunne forvente, færre timer om ugen end de to andre

grupper. Dette kommer også til udtryk ved, at 69 pct. af personerne med handicap, der er ansat på ordinære vilkår, arbejder 37 timer eller mere om ugen, mens det samme gør sig gældende for 2 pct. af personer med handicap i fleksjob, jf. Tabel 3.4. Til gengæld har 52 pct. af personer ansat i fleksjob en ugentlig arbejdstid på 11-20 timer ugentligt.

Tabel 3.4 Beskæftigede fordelt på normalt antal arbejdstimer pr. uge. Personer med handicap i alt og særskilt efter jobtype og personer uden handicap, 2023. Vægtet procent.

	Ordinært job, personer med handicap**	Fleksjob, personer med handicap*	Handicap i alt*	Intet handicap
1-5 timer	1,5	10,7	3,4	1,6
6-10 timer	3,4	31,6	9,1	4,1
11-20 timer	5,7	52,0	14,5	4,8
21-36 timer	20,6	4,2	17,6	16,4
37+ timer	68,9	1,5	55,3	73,0
I alt	100	100	100	100
Gennemsnitligt antal timer	34,7	12,7	30,3	35,3
Opregnet antal	450.607	101.795	552.402	2.084.871
Uvægtet antal	1.343	454	1.797	6.250

Anm.: Omkring 3 pct. af respondenterne svarer, at deres ugentlige arbejdstid ændrer sig fra uge til uge. Disse personer er ikke medtaget i tabellen.

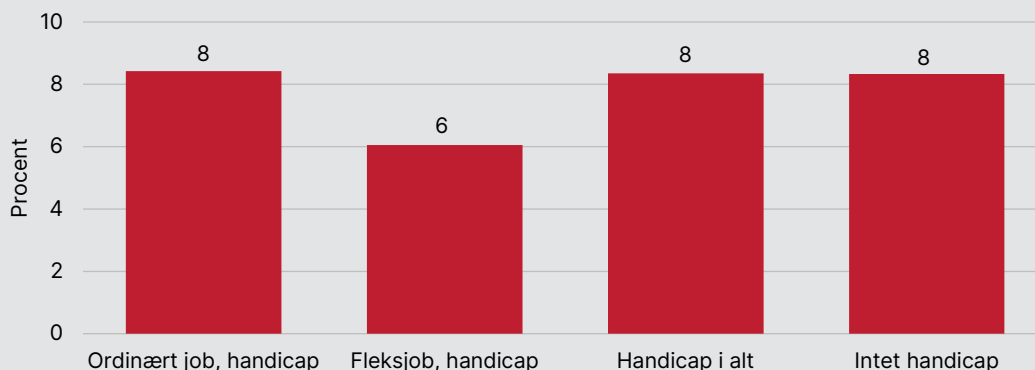
Note: ** Beskæftigede med handicap adskiller sig både statistisk signifikant fra beskæftigede i fleksjob og beskæftigede uden handicap.
* Statistisk signifikant forskel i fordelingen mellem a) beskæftigede i fleksjob vs. beskæftigede uden handicap og b) beskæftigede med handicap i alt vs. beskæftigede uden handicap.

Der er ikke markant forskel på, hvor stor en andel af de beskæftigede der ønsker at arbejde mere, afhængig af om personerne har et handicap, eller hvilke jobtyper de er ansat på. 8 pct. af både beskæftigede med og uden handicap ønsker at arbejde mere, se Figur 3.11.

Inden for gruppen af personer med handicap ønsker 6 pct. af de, der er ansat på fleksjob, at arbejde mere. Generelt minder personer, der er beskæftiget på ordinære vilkår om personer uden handicap, og fordelingen på arbejdsfunktioner, brancher og timetal minder typisk om hinanden for de to grupper (Larsen et al., 2022).

Figur 3.11 Ønsker om at arbejde mere, afhængigt af jobtype

Andel beskæftigede, der ønsker at arbejde mere, end de normalt gør. Personer med handicap i alt og særskilt efter jobtype og personer uden handicap, 2023. Vægtet procent.

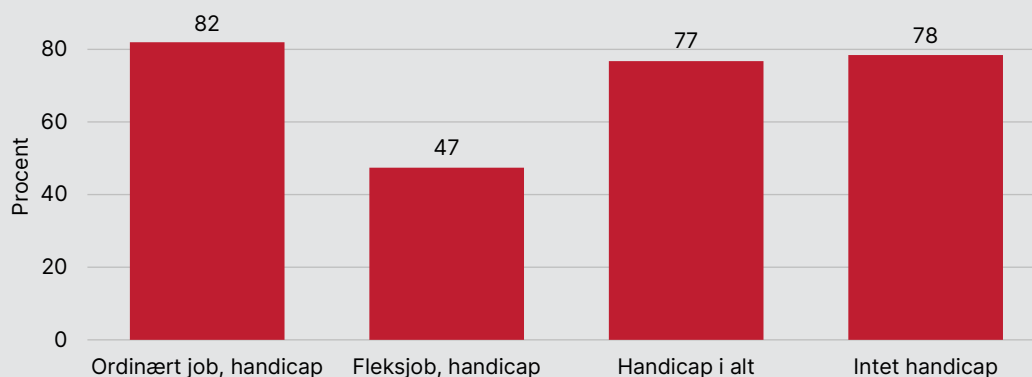

Anm.: Uvægtet antal observationer og opregnet antal: ordinært job, handicap: 1.419 (471.756), fleksjob, handicap: 458 (102.827), handicap i alt: 1.967 (589.566), intet handicap: 6.607 (2.181.421).

Størstedelen af de beskæftigede, der ønsker at arbejde mere, kan gå op i tid inden for 2 uger. Dette gælder for hhv. 77 og 78 pct. for personer med og uden handicap, se Figur 3.12. Inden for gruppen af personer med handicap er der dog forskelle, afhængig af jobtype. 82 pct. af personerne med handicap, der er ansat på ordinære vilkår kan gå op i tid inden for 2 uger, hvilket gælder for 47 pct. af personer med handicap ansat i fleksjob. Potentialet for at arbejde mere for beskæftigede med handicap er dermed generelt nogenlunde lige så stort som for beskæftigede uden handicap, mens potentialet for personer i fleksjob generelt er lavere.

Figur 3.12 Andel beskæftigede, der kan gå op i tid med kort varsel, afhængigt af jobtype (blandt personer, der ønsker at gå op i tid)

Andel beskæftigede, der ønsker at arbejde mere, end de normalt gør, og kan starte på dette inden for 2 uger. Personer med handicap i alt og særskilt efter jobtype og personer uden handicap, 2023. Vægtet procent.

Anm.: Uvægtet antal observationer og opregnet antal: ordinært job, handicap: 143 (39.758), fleksjob, handicap: 24 (6.226), handicap i alt: 176 (48.273), intet handicap: 708 (181.769). Statistisk signifikant forskel på personer med handicap i ordinært job og personer med handicap i fleksjob.

3.6 Ikke-beskæftigede

I dette afsnit ser vi nærmere på gruppen af ikke-beskæftigede, dvs. de personer, der enten er ledige eller står uden for arbejdsstyrken. 38 pct. af personerne med handicap er i 2023 ikke i beskæftigelse. Vi beskriver denne gruppe ved at undersøge, hvor mange der søger og ønsker job, hvordan de søger job, hvor godt rustede de er til at fungere i et job, og hvilke ydelser de ikke-beskæftigede modtager. Vi sammenligner med personer uden handicap, hvor 14 pct. ikke er i beskæftigelse i 2023.

Det er her vigtigt at bemærke, at der er store bevægelser ind og ud af gruppen af ikke-beskæftigede. De viste opgørelser bør derfor betragtes som et øjebliksbillede.

3.6.1 Jobønsker og modtagelse af ydelser

I dette afsnit deler vi de ikke-beskæftigede ind i 5 grupper, afhængig af om de søger og ønsker job. Dette gør vi for at få et indblik i, hvor tæt de ikke-beskæftigede personer med handicap er på beskæftigelse, og dermed et indblik i beskæftigelsespotentialet blandt ikke-beskæftigede med handicap. Definitionen på de 5 grupper

kan ses i Boks 3.3. Gruppe 1, består af de personer, der er ledige, og må derfor anses for at være den gruppe blandt de ikke-beskæftigede, der har det største beskæftigelsespotentiale. Vores vurdering er, at grupperne er gradvist længere fra beskæftigelse med stigende gruppe nummer, således at gruppe 5 har det laveste beskæftigelsespotentiale.

Boks 3.3 Inddeling af ikke-beskæftigede med handicap i 5 grupper

- Gruppe 1: Søger job og kan starte på jobbet inden for 2 uger⁸
- Gruppe 2: Søger job, men kan ikke starte inden for 2 uger
- Gruppe 3: Ønsker job og kan starte inden for 2 uger, men søger ikke job
- Gruppe 4: Ønsker job og kan ikke starte inden for 2 uger, men søger ikke job
- Gruppe 5: Hverken ønsker eller søger job.

Langt størstedelen (67 pct.) af de ikke-beskæftigede med handicap er i gruppe 5, hvilket vil sige, at de hverken søger eller ønsker job. For ikke-beskæftigede uden handicap gælder det for 41 pct., jf. Figur 3.13. Der kan være mange årsager til, at en person ikke ønsker job, herunder at man ikke er i stand til at påtage sig et job. En stor del af disse personer står uden for arbejdsmarkedet, og mange modtager tilbagetrækningsydelse.

Den næststørste gruppe for ikke-beskæftigede med handicap er gruppe 4 (14 pct.), der ønsker job, men ikke kan starte inden for 2 uger og ikke søger job. Gruppe 4 udgør 8 pct. af de ikke-beskæftigede uden handicap.

Forholdsvis få (11 pct.) af de ikke-beskæftigede med handicap er i gruppe 1, dvs. søger job og kan starte på et job inden for kort tid. Andelen i gruppe 1 er 37 pct. for ikke-beskæftigede uden handicap.

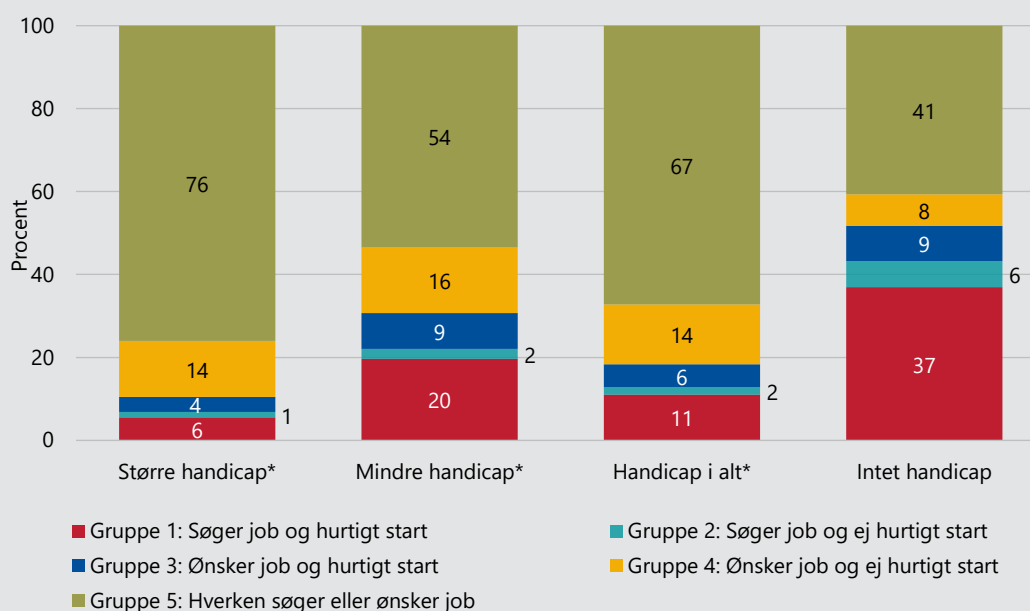
Alt i alt underbygger resultaterne i Figur 3.13, at ikke-beskæftigede med handicap typisk er længere fra beskæftigelse end ikke-beskæftigede uden handicap. Især ikke-beskæftigede med større handicap ser ud til at være langt fra beskæftigelse.

⁸ Denne gruppe er også dem, der karakteriseres som AKU-ledige.

76 pct. i denne gruppe hverken søger eller ønsker job (gruppe 5), og det er kun 6 pct., som søger job og straks kan starte på et job (gruppe 1), jf. Figur 3.13.

Figur 3.13 Ikke-beskæftigede i grupper efter, om de søger og ønsker job og kan tiltræde straks

Ikke-beskæftigede med handicap fordelt efter, om de søger job, ønsker job, og om de straks kan starte på et job (dvs. inden for 2 uger), 2023. Vægtet procent.

Anm.: Gruppe 1: De, der søger job og kan starte på jobbet inden for 2 uger; Gruppe 2: De, der søger job, men ikke kan starte inden for 2 uger; Gruppe 3: De, der ønsker job og kan starte inden for 2 uger, men ikke søger job; Gruppe 4: De, der ønsker job, men ikke kan starte inden for 2 uger og ikke søger job; Gruppe 5: De personer, der hverken ønsker eller søger job. Uvægtet antal observationer og opregnet antal: større handicap: 913 (225.906), mindre handicap: 584 (145.344), handicap i alt: 1.497 (371.250), intet handicap: 1.494 (364.689).

Note: * Statistisk signifikant forskel i fordelingen mellem hhv. a) større handicap vs. intet handicap, b) mindre handicap vs. intet handicap, c) handicap i alt vs. intet handicap.

Tidligere analyser fra 2022 viser, at særligt kvinder var overrepræsenterede i gruppe 4 og 5, mens gruppe 1, som den eneste, havde en lille overvægt af mænd. I gruppe 1-4 var gennemsnitsalderen 37-38 år, mens den i gruppe 5 var 48 år. Omkring halvdelen af de ikke-beskæftigede havde ikke uddannelse ud over grundskolen. Gruppe 5 adskilte sig her ved, at relativt mange havde en erhvervsfaglig uddannelse (28 pct. mod 18-22 pct. i de øvrige grupper), mens gruppe 1 og 4 skilte sig ud ved, at relativt mange havde en videregående uddannelse (20-22 pct. mod 15 pct. i de øvrige grupper) (Larsen et al., 2023).

3.6.2 Typer af ydelser

Vi viser i dette afsnit, hvilke typer af ydelser de fem grupper af ikke-beskæftigede modtager, samt hvilke ydelser hhv. personer med større og mindre handicap modtager.

I Tabel 3.5 viser vi, hvilke ydelser ikke-beskæftigede personer med handicap modtager, særskilt for de grupper, vi definerede i afsnit 3.6.1. Vi har ikke mulighed for at skelne mellem gruppe 2 og 3 på grund af begrænset observationsantal, og derfor er de slået sammen til én gruppe i det efterfølgende. Hvilke ydelser de ikke-beskæftigede modtager, kan være med til at give en yderlig indikation af, hvor langt de er fra beskæftigelse.

43 pct. af de ikke-beskæftigede med handicap modtager en tilbagetrækningsydelse. Der er dog store forskelle på, hvor mange der modtager en tilbagetrækningsydelse på tværs af grupperne: 60 pct. af gruppe 5 modtager en tilbagetrækningsydelse mod 3 pct. af gruppe 1. Tilbagetrækningsydelser kan eksempelvis være efterløn eller førtidspension. Personer, der modtager tilbagetrækningsydelser, må derfor forventes at være meget langt fra arbejdsmarkedet.

Personer, der modtager dagpenge, er jobparate eller modtager ledighedsydelse, må forventes at være tættest på beskæftigelse. 47 pct. af gruppe 1 modtager en af disse ydelser, mens det gælder for blot 2 pct. af gruppe 5.

Det ser dermed ud til, at beskæftigelsespotentialet for en stor del af ikke-beskæftigede personer med handicap generelt er relativt lavt. I 2022 så vi, at de fleste (63 pct.) i gruppe 5 ikke ønskede job, idet de allerede havde trukket sig tilbage fra arbejdsmarkedet, mens 24 pct. angav, at deres handicap eller sygdom var årsagen til, at de ikke ønskede job (Larsen et al., 2023).

Ydelsesfordelingen for ikke-beskæftigede uden handicap kan ses i Bilagstabel 3.1.

Tabel 3.5 Ikke-beskæftigede med handicap fordelt efter ydelseskategori.¹ Særskilt for gruppe 1, gruppe 2-3, gruppe 4, gruppe 5 og alle ikke-beskæftigede², 2023. Vægtet procent.

	Gruppe 1	Gruppe 2 + 3	Gruppe 4	Gruppe 5	Alle ikke-beskæftigede
Dagpenge og jobparat	34	6	2	0	5
Aktivitetsparat	8	16	21	9	11
SU	12	17	12	8	10
Tilbagetrækningsydelse	3	14	13	60	43
Andre ydelser	18	24	38	14	19
Ingen ydelser	25	23	13	9	13
I alt	100	100	100	100	100,0
Opregnet antal	41.059	27.120	53.635	249.436	371.250
Uvægtet antal	176	101	185	1.035	1.497

Note.: ¹ 'Dagpenge og jobparat' omfatter dagpengemodtagere og job- eller uddannelsesparate, som modtager kontanthjælp, SHO-ydelse eller uddannelseshjælp. 'Aktivitetsparat' omfatter aktivitetsparate, som modtager kontanthjælp, SHO-ydelse eller uddannelseshjælp. En person er aktivitetsparat, når jobcenteret vurderer, at personen ikke er i stand til at påtage sig et ordinært job, som gør ham eller hende i stand til at forsørge sig selv inden for 3 måneder. 'SU' omfatter personer på SU og voksenlærlinge. 'Tilbagetrækningsydelse' omfatter efterløn, førtidspension og seniorpension, 'Andre ydelser' omfatter personer på sygedagpenge, revalidering, ressourceforløb eller jobafklaring, samt personer, der modtager ledighedsydelse. ² Se Boks 3.3 for inddelingen af ikke-beskæftigede i gruppe 1-5.

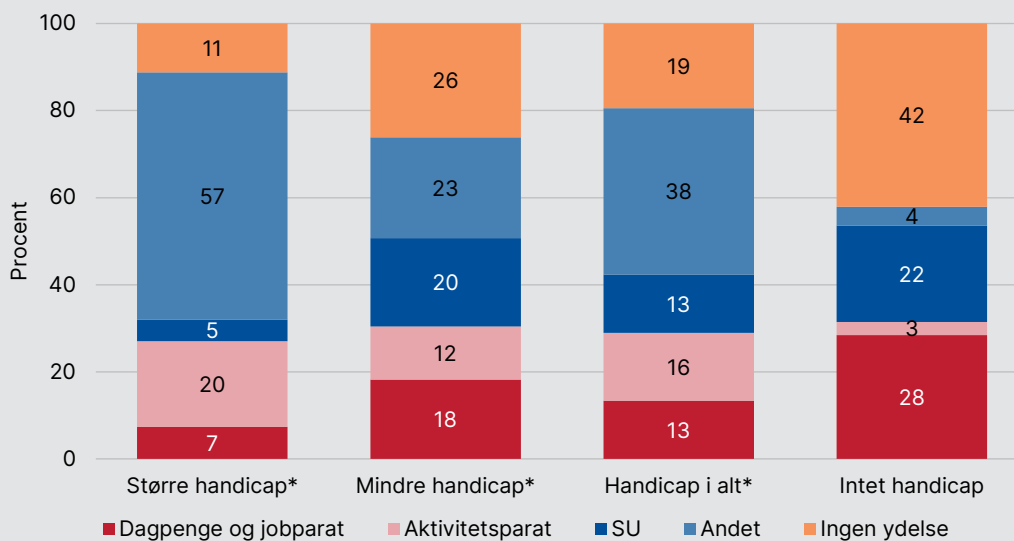
I Figur 3.14 viser vi, hvilke ydelser ikke-beskæftigede i gruppe 1-4 modtager særskilt efter, om de har et handicap eller ej. Vi har således udeladt gruppe 5. Det gør vi, da vi ønsker at undersøge de personer, der har det største beskæftigelsespotentiale, og sammenligne personer med og uden handicap.

38 pct. personer med handicap modtager en anden ydelse end dagpenge, aktivitetsparat kontanthjælp og SU. En stor del af disse andre ydelser er tilbagetrækningsydelse. For personer med større handicap gælder dette for 57 pct. og 4 pct. for personer uden handicap.

20 pct. af ikke-beskæftigede med handicap modtager ingen ydelse, mens dette gælder for 42 pct. af personer uden handicap. Dette kan eksempelvis skyldes, at man er forsørget af en partner, forældre eller lever af sin opsparing.

Figur 3.14 Ydelser til ikke-beskæftigede, der søger eller ønsker job

Ikke-beskæftigede, der søger eller ønsker job, fordelt efter forskellige typer af ydelser. Særskilt efter, om de har et handicap eller ej, og om handicappet er større eller mindre, 2023. Vægtet procent.

Anm.: Se Tabel 3.5 for en forklaring på ydelseskategorierne ('Andet' inkluderer her tilbagetrækningsydelse). Uvægtet antal observationer og opregnet antal: større handicap: 193 (54.253), mindre handicap: 269 (67.561), handicap i alt: 462 (121.814), intet handicap: 866 (216.293).

Note: * Statistisk signifikant forskel i fordelingen mellem hhv. a) større handicap vs. intet handicap, b) mindre handicap vs. intet handicap, c) handicap i alt vs. intet handicap.

3.6.3 Jobsøgning

Den mest almindelige måde at søge job på for ikke-beskæftigede, der har søgt job inden for de seneste 4 uger, er enten at læse, indrykke eller svare på stillingsopslag. 75-77 pct. af både personer med og uden handicap har læst stillingsopslag, mens 68-69 pct. enten har indrykket eller svaret på stillingsopslag, se Tabel 3.6.

Der er en højere andel af personer med handicap, som har kontaktet kommune, a-kasse eller jobcentret i forbindelse med jobsøgning sammenlignet med personer uden handicap. 49 pct. af personerne med handicap har gjort dette mod 35 pct. af personerne uden handicap. Andre undersøgelser peger også på, at personer med handicap i højere grad benytter sig af jobcentret i deres jobsøgning (Rambøll, 2009).

Personer med handicap har i marginalt lavere grad kontaktet familie eller bekendte i forbindelse med deres jobsøgning sammenlignet med personer uden handicap, men denne forskel er ikke statistisk signifikant. Dog tyder anden litteratur på, at

personer med handicap i lavere grad har adgang til netværk, der kan benyttes i job-søgning, og samtidig ønsker de i lavere grad at benytte deres familie og venner, da de ikke vil bebyrde deres bekendte med at hjælpe dem i deres jobsøgning (Bredgaard et al., 2020).

Tabel 3.6 Andel af ikke-beskæftigede, der har søgt job inden for de seneste 4 uger, fordelt efter, hvilke jobsøgningskanaler de benyttede. Særskilt efter, om de har et handicap eller ej, og om handicappet er større eller mindre, 2023. Vægtet procent.

	Større handicap	Mindre handicap	Handicap i alt	Intet handicap
Andel, der ...				
... har indrykket eller svaret på stillingsopslag	67,4	68,5	68,1	69,4
... har læst stillingsopslag	73,2	78,6	76,8	74,9
... har lavet eller opdateret CV og lagt det ud online	53,8	72,2*	66,0	59,8
... har kontaktet arbejdsgivere direkte	61,0	47,4	52,0	53,4
... har kontaktet familie eller bekendte	35,5	40,7	38,9	40,2
... har kontaktet kommune, a-kasse eller jobcenter	49,0*	48,8*	48,9*	34,5
... har været til samtale og/eller prøve	27,5	39,2	35,3	32,5
Anden metode	15,3	13,0	13,8	13,1
Gennemsnitligt antal jobsøgningskanaler	3,8	4,1	4,0	3,8
Opregnet antal personer	14.104	27.662	41.766	127.191
Uvægtet antal personer	53	123	176	502

Anm.: Respondenterne har haft mulighed for at afkrydse flere kategorier, hvorfor andelen ikke summer til 100.

Note: * Statistisk signifikant forskel i fordelingen mellem hhv. a) mindre handicap vs. intet handicap for 'har lavet CV og lagt det online' og b) mindre handicap vs. intet handicap samt handicap i alt vs. intet handicap for 'har kontaktet kommune, a-kasse eller jobcenter'.

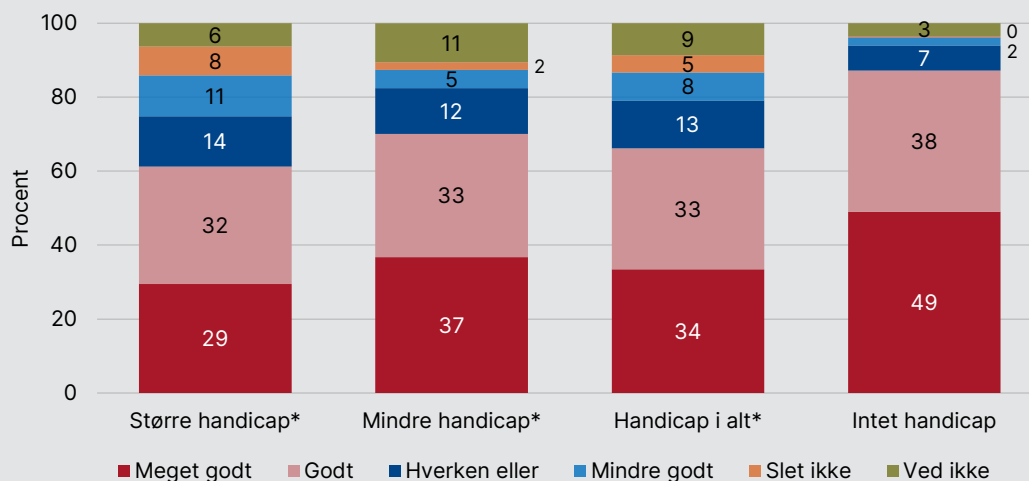
3.6.4 Fagligt og socialt rustet til at fungere i job

Størstedelen af ikke-beskæftigede personer med handicap føler sig enten godt eller meget godt fagligt rustet (66 pct.) til at fungere i et job, se Figur 3.15. For ikke-beskæftigede personer uden handicap gælder dette for 87 pct.

Personer med større handicap føler sig i lavere grad fagligt rustet til at fungere i et job sammenlignet med personer med mindre handicap. 61 pct. af personer med større handicap føler sig godt eller meget godt rustet mod 70 pct. af personer med mindre handicap.

Figur 3.15 Hvor godt føler ikke-beskæftede sig fagligt rustet til at fungere i et job?

Ikke-beskæftede i alderen 15-64 år, der søger eller ønsker job, fordelt efter, hvor godt de føler sig rustet til at fungere i et job, hvis de tænker på deres faglige kompetencer. Særskilt for personer med hhv. større og mindre handicap, handicap i alt og personer uden handicap, 2023. Vægtet procent.

Anm.: Uvægtet antal observationer og opregnet antal: større handicap: 193 (54.253), mindre handicap: 269 (67.561), handicap i alt: 462 (121.814), intet handicap: 866 (216.293).

Note: * Statistisk signifikant forskel i fordelingen mellem hhv. a) større handicap vs. intet handicap, b) mindre handicap vs. intet handicap, c) handicap i alt vs. intet handicap.

Størstedelen af ikke-beskæftede personer med handicap føler sig enten godt eller meget godt socialt rustet (60 pct.) til at fungere i et job, se Figur 3.16. For ikke-beskæftede personer uden job gælder dette for 88 pct.

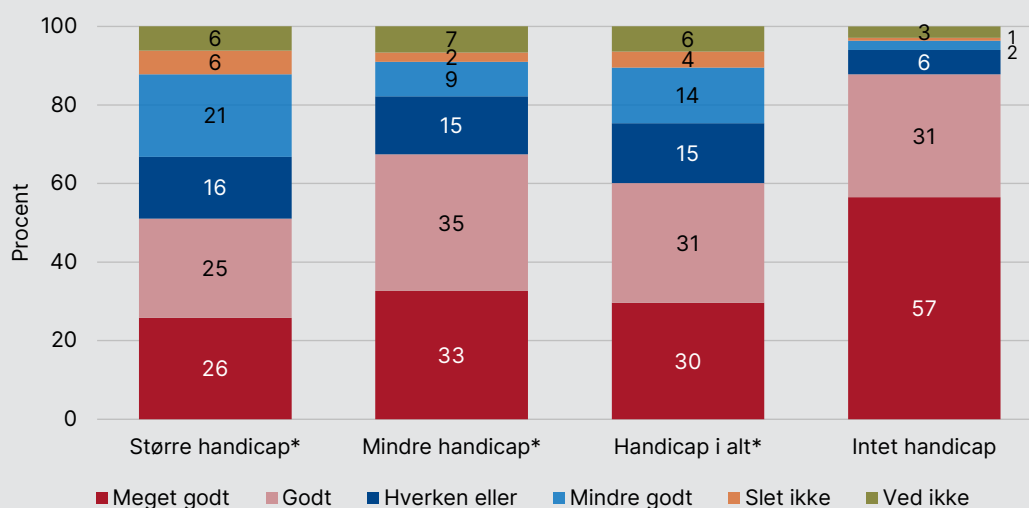
Forskellen mellem personer med større og mindre handicap er dog større, når vi ser på, hvor godt de føler sig socialt rustet sammenlignet med, hvor godt de føler sig fagligt rustet. 51 pct. af personer med større handicap føler sig godt eller meget godt socialt rustet, mens dette gælder for 67 pct. af personer med mindre handicap. Det er en forskel på 16 procentpoint. Denne forskel var 9 procentpoint i forhold til at føle sig fagligt rustet.

Sociale færdigheder får større og større betydning på det moderne arbejdsmarked. Der bliver flere jobs, hvor sociale færdigheder er en vigtig del af jobbet, og lønningerne i denne type af job er samtidig stigende, (Deming, 2017; Edin et al., 2022). De sociale færdigheder bliver derfor også en ekstra dimension til et nyt job, som personer med handicap også skal forholde sig til. Dette kan være med til at forklare, at

personer med handicap i lavere grad føler sig godt socialt rustet end fagligt rustet til at fungere i et job.

Figur 3.16 Hvor godt føler ikke-beskæftigede sig socialt rustet til at fungere i et job?

Ikke-beskæftigede i alderen 15-64 år, der søger eller ønsker job, fordelt efter, hvor godt de føler sig rustet til at fungere i et job, hvis de tænker på deres sociale kompetencer. Særskilt for personer med hhv. større og mindre handicap, handicap i alt og personer uden handicap, 2023. Vægtet procent.

Anm.: Uvægtet antal observationer og opregnet antal: større handicap: 193 (54.253), mindre handicap: 269 (67.561), handicap i alt: 462 (121.814), intet handicap: 866 (216.293).

Note: * Statistisk signifikant forskel i fordelingen mellem hhv. a) større handicap vs. intet handicap, b) mindre handicap vs. intet handicap, c) handicap i alt vs. intet handicap.

3.7 Opsamling

Beskæftigelsen for personer med handicap har ikke været på et højere niveau i den undersøgte periode fra 2008 til 2023, end den er i 2023, hvor 62 pct. af personer med handicap er i beskæftigelse. Beskæftigelsen er dog stadig betydeligt mindre for personer med handicap end for personer uden handicap, da 86 pct. af sidstnævnte gruppe er i beskæftigelse. Beskæftigelsesfrekvensen afhænger af handicapets størrelse: 37 pct. af personer med større handicap og 76 pct. af personer med mindre handicap er i beskæftigelse.

Andelen, der står uden for arbejdsstyrken, er ligeledes meget forskellig for grupperne. 63 pct. af personerne med større handicap står uden for arbejdsstyrken mod

19 pct. af personer med mindre handicap. For personer uden handicap gælder det for 9 pct.

Beskæftigelsesgabets er 24 procentpoint i 2023 og er dermed på det laveste niveau i den undersøgte periode fra 2008 til 2023. Beskæftigelsesgabets har været faldende siden 2014, og dette er et udtryk for, at stigningen i beskæftigelse for personer med handicap har været større end for personer uden handicap. Beskæftigelsesgabets mellem personer med hhv. større og mindre handicap og personer uden handicap er ca. 49 og 10 pct.

Fleksjob er det mest benyttede job med særlige vilkår for personer med handicap. 38 pct. af de beskæftigede med større handicap og 11 pct. af de beskæftigede med mindre handicap er ansat i et fleksjob. Siden 2014 er andelen af personer med større handicap, der er i beskæftigelse, steget, og dette skyldes både en stigning i andelen, der er ansat i ordinært job, og andelen, der er ansat i fleksjob.

Størstedelen af personer med handicap (66 pct.) angiver, at de ikke har modtaget nogle tilpasninger på arbejdspladsen. Den mest almindelige tilpasning (15 pct.) er ændringer i arbejdstid. 84 pct. af personerne, der har fået lavet tilpasninger, mener, at de i høj eller nogen grad har været tilstrækkelige og er kommet i rette tid.

55,3 pct. af beskæftigede med handicap arbejder normalt 37 timer eller mere på en uge, hvor dette gælder for 73,3 pct. for personer uden handicap. Der er dog store forskelle på, hvor meget personer med handicap normalt arbejder, afhængig af jobtype: 69 pct. af beskæftigede med handicap på ordinære vilkår arbejder 37 timer om ugen mod 1,5 pct. for personer i fleksjob. 52 pct. af personer i fleksjob arbejder normalt mellem 11 og 20 timer om ugen.

En stor andel af de ikke-beskæftigede personer med handicap er langt fra arbejdsmarkedet. 67 pct. af ubeskæftigede med handicap hverken søger eller ønsker job. 11 pct. søger job og kan starte inden for 2 uger. For personer med større handicap er det 76 pct., der hverken søger eller ønsker job, og 6 pct., der søger og kan starte hurtigt.

En stor andel (60 pct.) af ubeskæftigede med handicap, hverken søger eller ønsker job eller modtager tilbagetrækningsydelse, som fx førtidspension eller efterløn. For personer, der søger job og kan starte hurtigt, gælder dette for 3 pct. Generelt ser det ud til, at ubeskæftigede med handicap, der søger og ønsker job, i højere grad modtager ydelser som dagpenge eller er jobparate kontanthjælpsmodtagere.

Ubeskæftigede med handicap benytter i højere grad kommune, a-kasse eller jobcentret i deres jobsøgning sammenlignet med personer uden handicap. 49 pct. af ubeskæftigede med handicap har benyttet en af disse jobsøgningskanaler mod 35 pct. af ubeskæftigede uden handicap.

4 Unge og NEET

Af kapitel 2 fremgår det, at andelen af unge, som har et handicap, er fordoblet fra 10 pct. i 2014 til 20 pct. i 2023. Samtidig har undersøgelser vist, at unge med handicap er mere udsatte i forhold til uddannelse og arbejdsmarkedet end unge uden handicap (Amby & Christoffersen, 2020; Beskæftigelsesministeriet, 2024; Larsen et al., 2023; Pihl et al., 2022) I dette kapitel sætter vi derfor fokus på unge med handicap. Unge afgrænses her som de 16-29-årige.

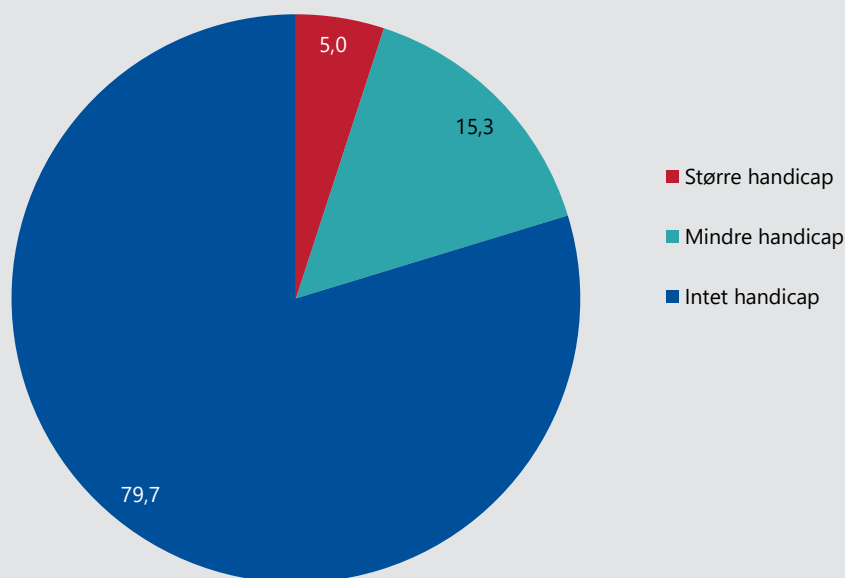
Vi starter med at se på, hvad der karakteriserer gruppen med handicap, fx med hensyn til type af handicap, oplevelser af begrænsninger i sociale og arbejdsmæssige sammenhænge, selv vurderet arbejdssevne og mestringsforventninger. Dernæst ser vi på de unges beskæftigelsessituation, og hvilke ydelser de unge uden beskæftigelse modtager. I de to sidste afsnit i kapitlet ser vi på de unge, der hverken er i beskæftigelse eller under uddannelse i 2023. Dette betegnes også som NEET-gruppen (Not in Employment, Education or Training). Blandt andet ser vi på, hvor stor en andel af de unge der er i NEET-gruppen, og hvad der karakteriserer de unge i NEET-gruppen.

4.1 Karakteristika ved de unge

Som nævnt har 20 pct. af de unge i 2023 efter eget udsagn et handicap. Heraf har 5 pct. et større handicap og 15 pct. et mindre handicap, jf. Figur 4.1. Blandt alle 16-64-årige har 27,5 pct. et handicap, jf. Figur 2.1. Forskellen på unge og alle 16-64-årige er især drevet af, at færre unge har et større handicap (5 pct. mod 10 pct.), men der er også en lidt mindre andel, der har et mindre handicap (15 pct. mod 17,5 pct.).

Figur 4.1 Andel med handicap

16-29-årige fordelt på, om de har et større, et mindre eller intet handicap, 2023. Vægtet procent.

Anm.: Opregnet antal: 928.840. Uvægtet antal: 3.924. For spørgsmålsformuleringer, se afsnit 1.3.

Der er omtrent lige mange mænd og kvinder blandt de unge med handicap. Ifølge Tabel 4.1 er der godt nok lidt flere kvinder end mænd blandt unge med handicap (især blandt unge med større handicap), mens det omvendte er tilfældet for unge uden handicap. Der er dog ikke statistisk signifikant forskel på fordelingerne på køn for unge med og uden handicap, jf. Tabel 4.1.

De unge med handicap er i gennemsnit lidt ældre end unge uden handicap. Det gælder især unge med større handicap. Der er en større andel 25-29-årige og en mindre andel 16-19-årige blandt personer med handicap end blandt personer uden handicap, jf. Tabel 4.1.

Tabel 4.1 Unge fordelt efter køn og alder. Særskilt efter, om de har et handicap eller ej, og om handicappet er større eller mindre, 2023. Vægtet procent og gennemsnit.

	Større handicap	Mindre handicap	Handicap i alt	Intet handicap
Køn				
Mænd	45,7	49,8	48,8	50,9
Kvinder	54,3	50,2	51,2	49,1
I alt, procent	100	100	100	100
Alder¹⁾				
16-19 år	13,5	15,1	14,7	21,2
20-24 år	31,0	39,1	37,1	37,2
25-29 år	55,5	45,8	48,2	41,5
I alt, procent	100	100	100	100
Alder, gennemsnit	24,4	23,7	23,9	23,1
Opregnet antal personer (min.)	46.594	141.835	188.429	740.411
Uvægtet antal personer (min.)	177	576	753	3.171

Note: * Statistisk signifikant forskel i fordelingen på alder/gennemsnitlig alder mellem hhv. a) større handicap vs. intet handicap, b) mindre handicap vs. intet handicap, c) handicap i alt vs. intet handicap.

¹ For alder er både fordelingen og gennemsnittet statistisk signifikant forskellige for personer med handicap (større og mindre) og personer uden handicap.

Hvordan de unge med handicap er fordelt på hovedtyper af væsentligste handicap, fremgår af Tabel 4.2. En tilsvarende fordeling er vist for alle 16-64-årige i Tabel 2.2. Sammenlignet med alle 16-64-årige har de unge en markant lavere andel med et mobilitetshandicap (22 mod 33 pct.), hvilket måske ikke er så overraskende, da mobilitetshandicap fx omfatter problemer med ryg og nakke, som man typisk vil have en større risiko for ved en højere alder. Omvendt har de unge en noget højere andel med et kognitivt handicap (22 mod 10 pct.).

Der er stor forskel på fordelingen på typer af handicap for unge med større og mindre handicap. For eksempel har 56 pct. af de unge med større handicap et kognitivt eller psykisk handicap, men det samme "kun" gælder 35 pct. af de unge med mindre handicap. Omvendt har unge med mindre handicap en større andel, der har en sygdom som væsentligste handicap (25 mod 9 pct.).

Tabel 4.2 Unge med handicap fordelt på hovedtyper af væsentligste handicap, i alt og særskilt for større og mindre handicap, 2023. Vægtet procent.

	Større handicap*	Mindre handicap	Handicap i alt
Mobilitetshandicap	19,3	22,3	21,6
Sanse- og kommunikationshandicap	2,2	2,2	2,2
Psykisk handicap	27,2	15,4	18,3
Kognitivt handicap	28,4	19,5	21,7
Sygdom	8,8	25,2	21,1
Andet	14,2	15,2	15,1
I alt, procent	100,0	100,0	100,0
Opregnet antal personer	46.594	141.835	188.429
Uvægtet antal personer	177	576	753

Note.: * Statistisk signifikant forskel i fordelingen mellem større handicap vs. mindre handicap.

Blandt alle 16-64-årige med et handicap har omkring 10 pct. et medfødt handicap, jf. Tabel 2.3, mens det samme gælder for 23 pct. af de unge med handicap. Andelen med et medfødt handicap er endvidere større for unge med større handicap (30 pct.) end for unge med mindre handicap (20 pct.), jf. Tabel 4.3.

Tabel 4.3 Unge med handicap fordelt på alder ved handicappets opståen, i alt og særskilt for større og mindre handicap, 2023. Vægtet procent.

	Større handicap*	Mindre handicap	Handicap i alt
Medfødt	30,1	20,0	22,5
1-9 år	4,0	7,5	6,6
10-15 år	19,5	20,9	20,6
16-24 år	28,6	29,9	29,6
25-29 år	8,2	6,0	6,5
Ved ikke/Uoplyst	9,5	15,8	14,2
I alt, procent	100,0	100,0	100,0
Opregnet antal personer	46.594	141.835	188.429
Uvægtet antal personer	177	576	753

Note.: * Statistisk signifikant forskel i fordelingen mellem større handicap vs. mindre handicap.

Den selvvaluerede arbejdsevne er mindre for unge med handicap end for unge uden handicap, jf. Tabel 4.4. Blandt de unge uden handicap vurderer 1 pct., at de har en lav arbejdsevne, og 92 pct., at de har en høj arbejdsevne, mens det blandt unge med handicap er 4 pct., der vurderer, at de har en lav arbejdsevne, og 70 pct., der vurderer, at de har en høj arbejdsevne. Især de unge med et større handicap har udfordringer i forhold til arbejdsevne: 34 pct. vurderer, at de har en lav arbejdsevne.

Tabel 4.4 Unge fordelt efter arbejdsevne.¹ Særskilt efter, om de har et handicap eller ej, og om handicappet er større eller mindre, 2023. Vægtet procent.

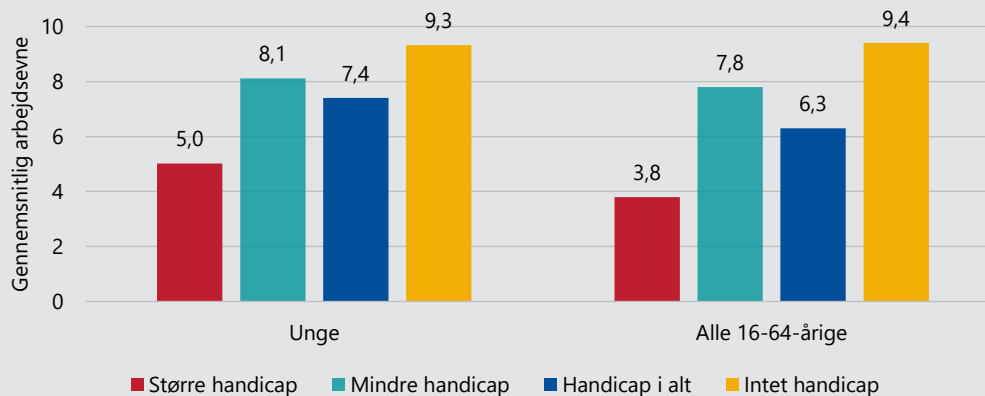
	Større handicap*	Mindre handicap*	Handicap i alt*	Intet handicap
Lav (1-3)	33,6	4,0	11,3	1,0
Mellem (4-7)	45,4	25,3	30,3	7,2
Høj (8-10)	21,0	70,7	58,4	91,8
I alt, procent	100	100	100	100
Arbejdsevne, gennemsnit	5,0	8,1	7,4	9,3
Opregnet antal personer	46.314	141.567	187.881	736.601
Uvægtet antal personer	176	575	751	3.154

Note: * Statistisk signifikant forskel i fordelingen på arbejdsevne/gennemsnitlig arbejdsevne mellem hhv. a) større handicap vs. intet handicap, b) mindre handicap vs. intet handicap, c) handicap i alt vs. intet handicap.

¹ Arbejdsevne er målt på en skala fra 1 til 10, hvor 1 betyder, at man slet ikke kan arbejde, og 10 betyder, at man har fuld arbejdsevne.

For personer uden handicap er den gennemsnitlige selvvaluerede arbejdsevne omtrent den samme for unge som for de 16-64-årige. For personer med handicap er den gennemsnitlige selvvaluerede arbejdsevne derimod højere for unge end for alle 16-64-årige. Forskellen på unge og alle 16-64-årige er især stor for personer med større handicap, hvor arbejdsevnen i gennemsnit er 5,0 for unge og 3,8 for alle 16-64-årige, jf. Figur 2.8. Disse resultater tyder umiddelbart på, at de unge med større handicap har en højere arbejdsevne end de øvrige personer med større handicap, men en forklaring på de fundne forskelle kan også være, at de unge med handicap har sværere ved at vurdere deres arbejdsevne, da flere af de unge vil have begrænset erfaring med arbejdsmarkedet.

Figur 4.2 Gennemsnitlig arbejdsevne for unge og alle 16-64-årige. Særskilt efter, om de har et handicap eller ej, og om handicappet er større eller mindre, 2023. Vægtet gennemsnit.

Anm.: For opregnet og uvægtet antal for unge, se Tabel 4.4. Tallene for alle 16-64-årige er baseret på Figur 2.8.

Mange af de unge med handicap oplever, at deres handicap begrænser dem i sociale sammenhænge, jf. Tabel 4.5. Omkring halvdelen oplever, at deres handicap i nogen eller høj grad begrænser dem i sociale sammenhænge, mens omkring en fjerdedel slet ikke oplever sociale begrænsninger på grund af deres handicap. Blandt unge med større handicap er det næsten 90 pct., der i høj eller nogen grad oplever sociale begrænsninger. En sammenligning af de unge med handicap og alle 16-64-årige med handicap, jf. Tabel 2.4, viser, at der er forholdsvis små forskelle i oplevelsen af sociale begrænsninger i de to grupper. Tendensen er, at de unge i lidt mindre omfang oplever sociale begrænsninger end alle 16-64-årige.

Der er også mange unge med handicap, der oplever arbejdsmæssige begrænsninger pga. af deres handicap, jf. Tabel 4.5. Spørgsmålet om arbejdsmæssige begrænsninger er stillet til beskæftigede og til ikke-beskæftigede, som enten betragter sig selv som ledig, værnepligtig eller studerende, eller som har lovning på arbejde, søger arbejde eller ønsker et arbejde. De personer, som ikke har fået spørgsmålet, har vi kategoriseret som 'helt uden for arbejdsmarkedet'. Lidt under halvdelen (45 pct.) af de unge med handicap oplever i nogen eller høj grad begrænsninger i arbejdsmæssige sammenhænge, og blandt unge med større handicap er den tilsvarende andel 64 pct. Samtidig med at en stor andel personer med større handicap oplever arbejdsmæssige begrænsninger, er der også 20 pct., som er 'helt uden for arbejdsmarkedet'. Disse resultater stemmer godt overens med, at en relativ stor andel af

personerne med større handicap vurderer, at deres arbejdsevne er på et lavt eller mellem niveau (Tabel 4.4).⁹

Tabel 4.5 Unge med handicap fordelt efter, om de oplever, at deres handicap begrænser dem i hhv. sociale og arbejdsmæssige¹ sammenhænge, i alt og særskilt for større og mindre handicap, 2023. Vægtet procent.

	Større handicap*	Mindre handicap	Handicap i alt
Sociale sammenhænge	*		
Slet ikke	6,2	31,7	25,5
I ringe grad	5,0	29,0	23,1
I nogen grad	47,5	29,3	33,8
I høj grad	41,3	9,9	17,6
I alt, procent	100,0	100,0	100,0
Opregnet antal personer	45.993	141.567	187.560
Uvægtet antal personer	175	575	750
Arbejdsmæssige sammenhænge	*		
Slet ikke	6,4	27,1	21,9
I ringe grad	9,8	30,2	25,1
I nogen grad	26,0	31,8	30,3
I høj grad	38,3	7,5	15,1
Helt uden for arbejdsmarkedet	19,5	3,5	7,5
I alt, procent	100,0	100,0	100,0
Opregnet antal personer	46.594	141.835	188.429
Uvægtet antal personer	177	576	753

Note: * Statistisk signifikant forskel i fordelingen mellem større handicap vs. mindre handicap.

¹Spørgsmålet om arbejdsmæssige begrænsninger er stillet til: (1) beskæftigede og (2) ikke-beskæftigede, som enten (2a) betragter sig selv som værnepligtig, ledig eller studeredende og/eller (2a) har lovning på arbejde, søger arbejde eller ønsker et arbejde.

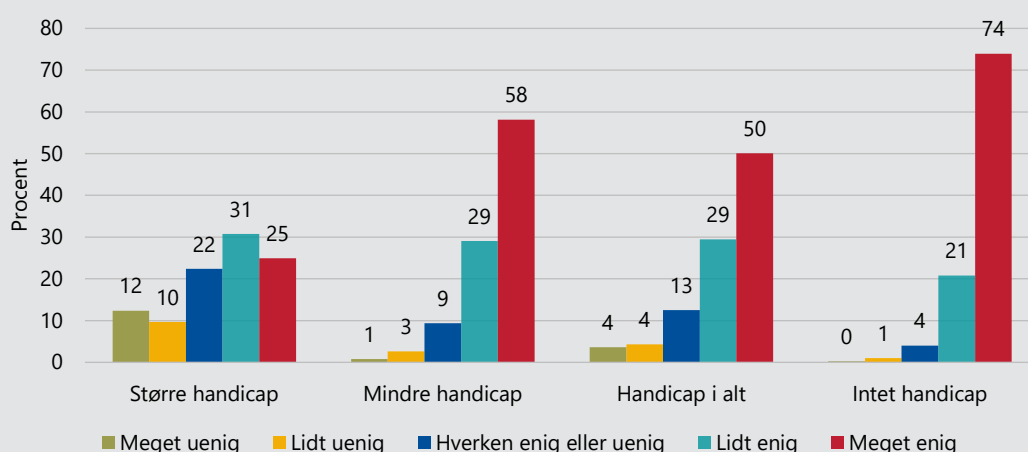
Til sidst i dette afsnit ser vi på de unges mestringsforventninger; om de har tillid til, at de kan klare de problemer, de møder. Figur 4.3 viser, at mestringsforventningerne er lavere hos unge med handicap end unge uden handicap – især blandt unge med større handicap. Andelen, som er enig i udsagnet: 'Jeg har tillid til, at jeg kan klare

⁹ Der er svært at sammenligne oplevelser af arbejdsmæssige begrænsninger for de unge og alle 16-64-årige, da andelen 'helt uden for arbejdsmarkedet' er væsentligt større for de 16-64-årige end for de unge, jf. Tabel 2.5.

de problemer, jeg møder', er 95 pct. for unge uden handicap, 87 pct. for unge med mindre handicap og 56 pct. for unge med større handicap. Det vil sige, at unge med handicap – og i særdeleshed unge med større handicap – har en forholdsvis lav tillid til, at de kan klare de problemer, de møder fremover.

Figur 4.3 Unges mestringsforventninger

Unge fordelt på mestringsforventninger særskilt efter, om de har et handicap eller ej, og om handicapet er større eller mindre, 2023. Vægtet procent.

Anm.: For opregnet og uvægtet antal, se Tabel 4.1. Statistisk signifikant forskel mellem større handicap og intet handicap, mindre handicap og intet handicap og handicap i alt og intet handicap.

Note: ¹ Mestringsforventninger bygger på spørgsmålet: 'Hvor enig eller uenig er du i følgende: Jeg har tillid til, at jeg kan klare de problemer, jeg møder'.

4.2 Beskæftigelsessituation

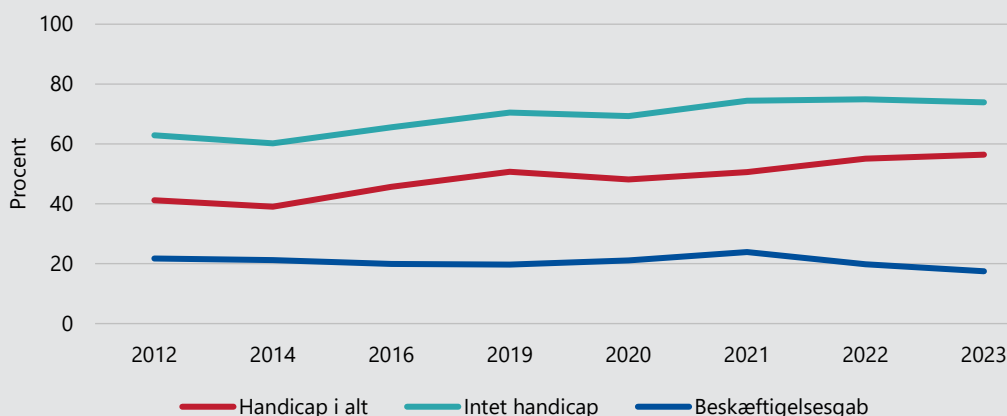
Unge med handicap har et lavere beskæftigelsesniveau end unge uden handicap. I 2023 er andelen i beskæftigelse 56 pct. for unge med handicap og 74 pct. for unge uden handicap (se Figur 4.4). Andelen i beskæftigelse er endvidere 35 pct. for unge med større handicap og 63 pct. for unge med mindre handicap (Bilagstabel 4.1).

For både unge med og unge uden handicap er andelen i beskæftigelse steget i perioden fra 2012 til 2023. Da de to gruppers beskæftigelsesudvikling har været nogenlunde parallel i perioden, har beskæftigelsesgabet mellem unge med og uden handicap været forholdsvis stabilt på omkring 20 procentpoint, jf. Figur 4.4. Beskæftigelsesudviklingen (og beskæftigelsesgabet) for unge med hhv. større og mindre handicap fremgår af Bilagstabel 4.1. Beskæftigelsesgabet mellem unge med større

handicap og unge uden handicap svinger fra 35-45 procentpoint i perioden 2012-2023, mens beskæftigelsesgab mellem unge med mindre handicap og unge uden handicap de fleste år er mellem 10 og 13 procentpoint.¹⁰

Figur 4.4 Beskæftigelsesgab mellem unge med og uden handicap

Andel i beskæftigelse i alderen 16-29 år med og uden handicap og beskæftigelsesgab¹ mellem de to grupper (vægtet procent), udvalgte år i perioden 2012-2023. Vægtet procent.

Anm.: For de bagvedliggende tal og for opregnet og uvægtet antal, jf. Bilagstabel 4.1. Statistisk signifikant forskel på beskæftigelsesfrekvensen mellem årene for a) handicap, i alt: 2014-2016, og for b) Intet handicap: 2012-2014, 2014-2016, 2016-2019 og 2020-2021. Tal for 2016 skal fortolkes med varsomhed, se afsnit 6.2. Tal for 2008 og 2010 er udeladt på grund af begrænset datagrundlag

Note: ¹ Beskæftigelsesgabene er beregnet som beskæftigelsesfrekvensen for unge uden handicap minus beskæftigelsesfrekvensen for unge med handicap, jf. Boks 3.1.

Tabel 4.6 viser, om de unge, der ikke er i beskæftigelse, modtager en ydelse, og hvilken type af ydelse, de i givet fald modtager. Næsten halvdelen (45 pct.) af de ikke-beskæftigede unge uden handicap modtager ikke nogen form for ydelse. Det tilsvarende gælder for 31 pct. af de ikke-beskæftigede unge med mindre handicap og 12 pct. af de ikke-beskæftigede unge med større handicap. Mange af de unge, som ikke modtager en ydelse, bor formentlig hjemme hos og bliver forsørget af deres forældre. De unge med handicap er lidt ældre end de unge uden handicap; blandt andet er der færre 16-19-årige blandt unge med handicap, jf. Tabel 4.1.

Den forskellige alderssammensætning kan bidrage til at forklare forskellen i andelen uden ydelse.

¹⁰ Der er ikke statistisk signifikante forskelle i beskæftigelsesgabene vist i Bilagstabel 4.1 hverken mellem årene 2022 og 2023 eller mellem årene 2012 og 2023.

Tabel 4.6 Unge ikke-beskæftigede fordelt på ydelseskategorier. Særskilt efter, om de har et handicap eller ej, og om handicapet er større eller mindre, 2023. Vægtet procent og gennemsnit.

	Større handicap*	Mindre handicap*	Handicap i alt*	Intet handicap
Arbejdsløshedsdagpenge og jobparat	4,4	10,8	8,4	9,2
Aktivitetsparat	21,6	9,2	13,8	2,8
SU	27,4	42,2	36,7	40,7
Andre ydelser	35,1	6,9	17,3	2,3
Ledighedsydelse	3,4	-	-	-
Sygedagpenge	8,6	-	-	-
Revaliderings- eller ressourceforløb	15,4	-	-	-
Førtidspension	7,7	-	-	-
Ingen ydelser	11,6	30,9	23,8	45,0
I alt, procent	100,0	100,0	100,0	100,0
Opregnet antal personer	30.249	51.865	82.114	193.270
Uvægtet antal personer	111	213	324	872

Note: * Statistisk signifikant forskel mellem hhv. a) større handicap vs. intet handicap, b) mindre handicap vs. intet handicap, c) handicap i alt vs. intet handicap.

¹ 'Arbejdsløshedsdagpenge og jobparat' omfatter dagpengemodtagere og job- eller uddannelsesparate, som modtager kontanthjælp, SHO-ydelse eller uddannelseshjælp. 'Aktivitetsparat' omfatter aktivitetsparate, som modtager kontanthjælp, SHO-ydelse eller uddannelseshjælp. En person er aktivitetsparat, når jobcenteret vurderer, at personen ikke er i stand til at påtage sig et ordnært job, som gør ham eller hende i stand til at forsørge sig selv inden for 3 måneder. 'SU' omfatter personer på SU og voksenlærlinge. 'Tilbagetrækningsydelse' omfatter efterløn, førtidspension og seniorpension, 'Andre ydelser' omfatter personer på sygedagpenge, revalidering, ressourceforløb eller jobafklaring, samt personer, der modtager ledighedsydelse.

Omvendt er der flere unge med handicap – især blandt de unge med et større handicap – som er aktivitetsparate (modtager kontanthjælp, SHO-ydelse eller uddannelseshjælp som aktivitetsparat) eller modtager 'andre ydelser'. Dette er tilfældet for 57 pct. af de ikke-beskæftigede unge med større handicap, 16 pct. af ikke-beskæftigede unge med mindre handicap og 5 pct. ikke-beskæftigede unge uden handicap. Blandt de ikke-beskæftigede med større handicap, som modtager 'andre ydelser', er mange i gang med et revaliderings- eller ressourceforløb (15 pct.) eller er på førtidspension (8 pct.), jf. Figur 4.7. Disse tal tyder på, at en forholdsvis stor andel af de ikke-beskæftigede unge med et større handicap formentlig er langt væk fra arbejdsmarkedet.

4.3 NEET-gruppen

I dette afsnit fokuserer vi på risikoen for, at unge er i NEET-gruppen. NEET-gruppen (Not in Employment, Education or Training) er betegnelsen for gruppen af unge, som hverken er under uddannelse eller i beskæftigelse.

En styrke ved NEET-begrebet er, at det kombinerer information om manglende deltagelse i uddannelse og beskæftigelse. Ved kun at se på, om de unge er i beskæftigelse eller ej, som vi gjorde i afsnit 4.2, ser man bort fra, at en stor del af de unge deltager i uddannelse og dermed er i gang med at investere i deres fremtid. NEET-begrebet er dog blevet kritiseret for at omfatte for forskellige grupper af unge, fx korttidsledige, langtidsledige, personer med handicap, personer med omsorgsansvar og privilegerede unge, der frivilligt er i NEET-gruppen, mens de venter på en specifik job- eller uddannelsesmulighed, holder sabbatår eller forsøger at forfølge en alternativ karriere (Eurofond, 2016; Mascherini, 2018). Sidstnævnte gruppe er næppe en udsat gruppe.

Er NEET-andelen betydeligt højere blandt unge med end uden handicap, er dette dog en stærk indikator for, at unge med handicap har særlige udfordringer i forhold til deltagelse i uddannelse og beskæftigelse. Der er fx næppe flere blandt unge med end uden handicap, som frivilligt er i NEET-gruppen, mens de venter på en specifik job- eller uddannelsesmulighed. Tidligere forskning har endvidere vist, at der generelt er risici forbundet med at være en del af NEET-gruppen. Når man er i NEET-gruppen som ung, stiger risikoen for at være i NEET-gruppen – både i de umiddelbart efterfølgende år (Jakobsen, 2023) og på længere sigt som voksen (Bäckman & Nilsson, 2016; Ralston et al., 2022).

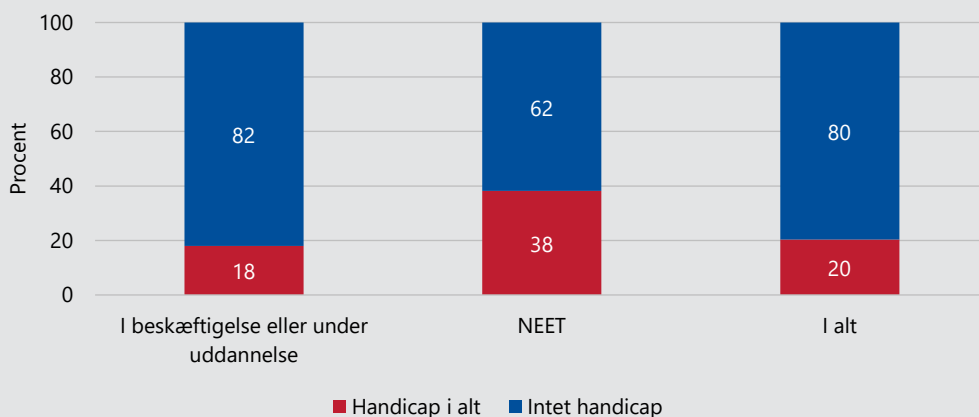
4.3.1 Hvor stor en andel udgør unge med handicap af NEET-gruppen?

Vi starter med at se på, hvilken andel unge med handicap udgør af NEET-gruppen blandt *alle* de 16-29-årige, jf. Figur 4.5. Som vi også har vist i Figur 4.1, har 20 pct. af de unge et handicap. I NEET-gruppen har 38 pct. dog et handicap, jf. Figur 4.5. Til sammenligning udgør personer med handicap kun 18 pct. af de unge, der enten er i beskæftigelse eller under uddannelse. Det vil sige, at unge med handicap er klart overrepræsenterede i NEET-gruppen.¹¹

¹¹ De tilsvarende tal for 16-24-årige er følgende: 18,4 pct. af denne aldersgruppe har et handicap. Af de personer i denne aldersgruppe, der er i beskæftigelse eller under uddannelse, udgør personer med handicap 16,8 pct. Af de 16-24-årige, der er i NEET-gruppen, udgør personer med handicap 32,9 pct.

Figur 4.5 Hvor stor en andel af NEET-gruppen har et handicap?

Personer i alderen 16-29 år fordelt på, om de har et handicap eller ej, i alt og særskilt for 'NEET' og 'I beskæftigelse eller under uddannelse', 2023. Vægtet procent.

Anm.: Opregnet/uvægtet antal, 'I beskæftigelse eller under uddannelse': 825.150/3.545; 'NEET': 103.690/379; 'I alt': 928.840/3.924. Signifikant forskel mellem 'I beskæftigelse eller under uddannelse' og 'NEET'. Statistisk signifikant forskel mellem 'I beskæftigelse og under uddannelse' og 'NEET'.

Med afsæt i andre definitioner af både handicap og NEET¹² finder AE-rådet – baseret på tal for 15-24-årige fra 2018 – at 40 pct. af NEET-gruppen har et handicap (Pihl et al., 2022). Det vil sige et resultat, der er meget tæt på vores.

Figur 4.6 viser udviklingen fra 2012 til 2023 i den andel, som unge med handicap udgør af NEET-gruppen blandt *alle* de 16-29-årige. I 2012 havde 26 pct. af de unge i NEET-gruppen et handicap, mens den andel er steget til 38 pct. i 2023. Det vil altså sige, at unge med handicap udgør en væsentlig højere andel af NEET-gruppen i 2023 end i 2012. Andelen af unge i NEET-gruppen, som havde et handicap, var størst i 2021 (45 pct.), hvilket kan hænge sammen med nedlukningen pga. covid-19-pandemien.

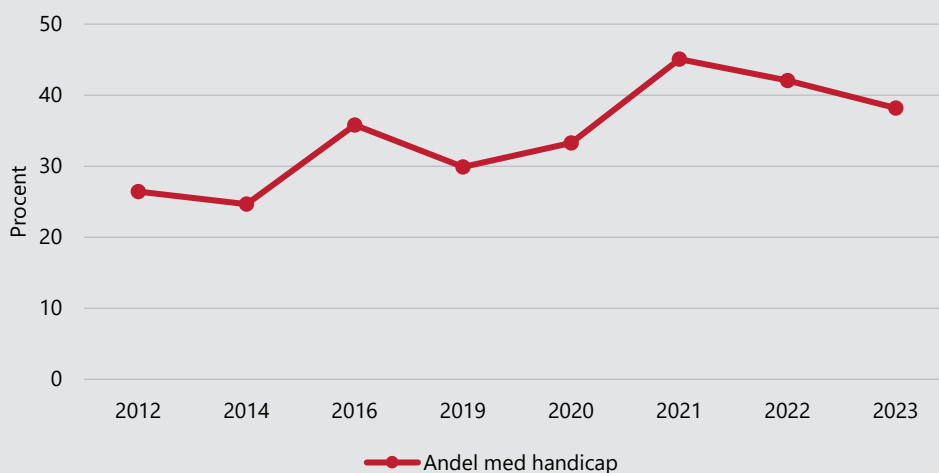
Antallet af unge med handicap, som er i NEET-gruppen, steg fra omkring 31.000 i 2012 til omkring 40.000 i 2023. I afsnit 4.3.3 vender vi tilbage til, om det stigende antal unge med handicap i NEET-gruppen og den stigende andel, som unge med handicap udgør af den samlede NEET-gruppe, skyldes: a) en stigning i andel unge,

¹² AE-rådet benytter registerbaserede diagnoser fra Landspatientregistret (LPR) til at definere, om en person har et handicap. I AE-rådets NEET-definition indgår unge, der har uddannelse ud over grundskolen, ikke. Af andre forskelle kan fx nævnes, at personer, der er på førtidspension eller modtager barseldagpenge, er udeladt i AE-rådets NEET-opgørelse, samt at AE-rådet kun betragter en person som beskæftiget, hvis vedkommende har arbejdet mindst 18 timer om ugen i løbet af den måned, hvor opgørelsen er foretaget (Pihl et al., 2022).

der har et handicap, og/eller b) en stigning i andelen af unge med handicap, der er i NEET-gruppen.

Figur 4.6 **Udviklingen i, hvor stor en andel af NEET-gruppen der har et handicap?**

Personer i alderen 16-29 år, som er i NEET-gruppen fordelt på, om de har et handicap eller ej, udvalgte år i perioden 2012-2023. Vægtet procent.

Anm.: For opregnet og uvægtet antal, se Bilagstabel 4.2. Tal for 2016 skal fortolkes med varsomhed, se afsnit 6.2. Tal for 2008 og 2010 er udeladt på grund af begrænset datagrundlag. Der er statistisk signifikans på årene 2012 og 2023 med hensyn til andelen, som personer med handicap udgør af NEET-gruppen.

4.3.2 **Hvor stor en andel af de unge med handicap er i NEET-gruppen?**

På baggrund af afsnit 4.3.1 kan vi slutte, at unge med handicap er overrepræsenterede i NEET-gruppen. Men hvor meget større er andelen, som er i NEET-gruppen, for personer med handicap end for personer uden handicap? Dette fremgår af Figur 4.7, som også viser, om de unge, der ikke er i NEET-gruppen, er beskæftigede, under uddannelse eller både beskæftigede og under uddannelse.

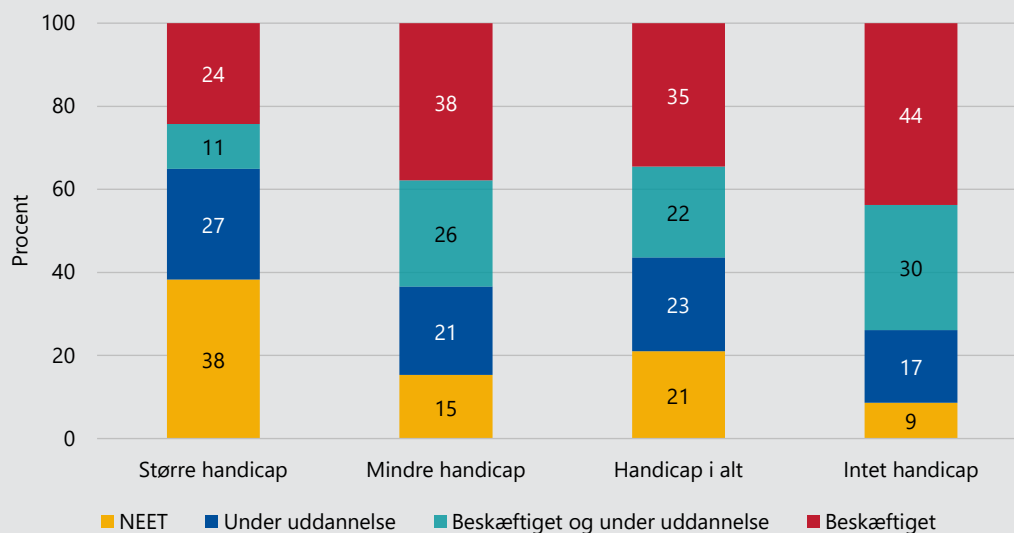
Andelen i NEET-gruppen er mere end dobbelt så stor for unge med handicap som for unge uden handicap. Andelen, som er i NEET-gruppen, er 21 pct. for de unge med handicap svarende til, at omkring hver femte ung med handicap er i NEET-gruppen, og 9 pct. for unge uden handicap svarende til, at lidt under hver tiende ung uden handicap er i NEET-gruppen (Figur 4.7).

Andelen i NEET-gruppen er både større for unge med større og for unge med mindre handicap end for unge uden handicap. Andelen i NEET-gruppen er 38 pct. for unge med større handicap og 15 pct. for unge med mindre handicap (Figur 4.7).^{13 14}

Det fremgår også af Figur 4.7, at unge med handicap både har en mindre andel, som er under uddannelse, og (især) en mindre andel, som er i beskæftigelse end unge uden handicap. Den lavere andel i beskæftigelse kommer også til udtryk ved, at andelen af unge under uddannelse, som har et studie- eller fritidsjob, er lavere for unge med handicap end for unge uden handicap. Omkring halvdelen af de unge med handicap, som er under uddannelse, er også i beskæftigelse, mens det samme gælder for næsten to tredjedele af de unge uden handicap, som er under uddannelse.

Figur 4.7 Hvad er de unge i gang med? Særskilt for størrelse af handicap

16-29-årige fordelt efter, om de er beskæftigede, under uddannelse, beskæftigede og under uddannelse eller i NEET-gruppen, personer med handicap i alt og særskilt for handicaptyper samt personer uden handicap, 2023. Vægtet procent.

Anm.: For opregnet og uvægtet antal, se Tabel 4.1. Signifikant forskel mellem større handicap og intet handicap, mindre handicap og intet handicap og handicap i alt og intet handicap.

¹³ For 16-24-årige er de tilsvarende andele af unge i NEET-gruppen: personer med større handicap: 31,3 pct.; personer med mindre handicap: 14,5 pct.; personer med handicap i alt: 18,1 pct.; personer uden handicap: 8,3 pct.

¹⁴ En tilsvarende figur, hvor unge med handicap er delt op på 'Psyisk eller kognitivt handicap' og 'Sygdom eller andet handicap', findes i Bilag 4 (Bilagsfigur 4.1), og karakteristika for unge i de to handicapkategorier er vist i Bilagstabel 4.3.

4.3.3 Udvikling i NEET-gabet

Vi går nu over til at se på udviklingen i NEET-gabet for unge med og uden handicap i perioden 2012-2023. NEET-gabet er beregnet som andelen i NEET-gruppen for personer uden handicap minus andelen i NEET-gruppen for personer med handicap, jf. Boks 4.1. Andelen af 16-29-årige med handicap, der er i NEET-gruppen, er mindre i 2023 end i 2012: Andelen er faldet relativt markant fra 34 pct. i 2012 til 21 pct. i 2023, jf. Figur 4.8. For 16-29-årige uden handicap er andelen, der er i NEET-gruppen, ligeledes mindre i slutningen end i starten af den undersøgte periode, om end faldet for denne gruppe er mindre: I 2023 var 9 pct. i NEET-gruppen mod 11 pct. i 2012.

Boks 4.1 NEET-gab

NEET-gabet for unge med og uden handicap er forskellen mellem andelen i NEET-gruppen for to grupper.

Hvis NEET-gabet falder, er det et udtryk for, at andelen, der er i NEET-gruppen, enten:

1. falder mere for personer med handicap end for personer uden handicap eller
2. stiger mindre for personer med handicap end for personer uden handicap.

Det mere markante fald i NEET-andelen for 16-29-årige med handicap betyder, at NEET-gabet mellem unge med og uden handicap er reduceret i den undersøgte periode fra 23 procentpoint i 2012 til 12 procentpoint i 2023. Overordnet set har andelen af unge med handicap, der er i NEET-gruppen, dermed overordnet udviklet sig positivt.¹⁵ En undtagelse er, at NEET-gabet for denne gruppe steg fra 2020 til 2021, hvor covid-19 formentlig især har påvirket situationen for unge med handicap negativt. Udviklingen i andelen i NEET (og NEET-gabet) for unge med hhv. større og mindre handicap fremgår af Bilagstabel 4.2. NEET-gabet mellem unge med mindre handicap og unge uden handicap er stort set uændret i perioden, mens NEET-gabet

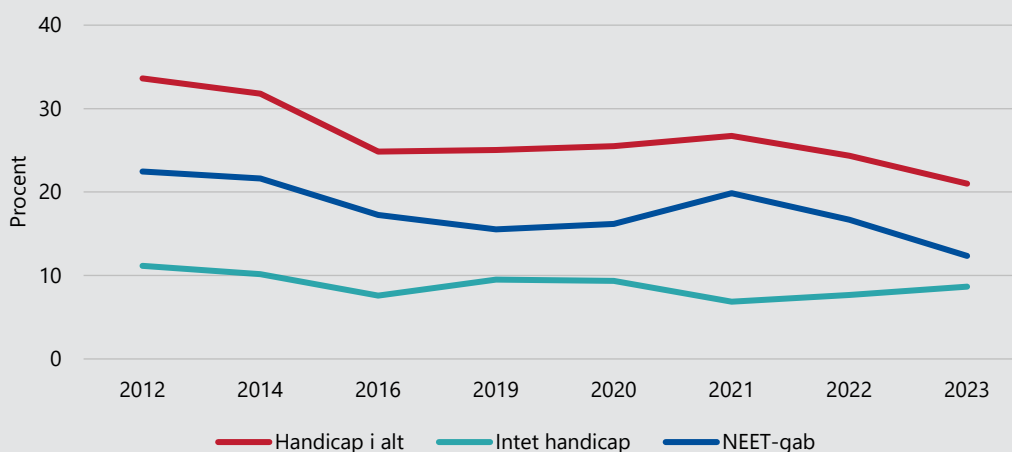
¹⁵ Larsen et al. (2022) viser, at det beregnede NEET-gab for unge kun bliver en smule mindre, når unge med førtidspension udelades i beregningen af NEET-gruppen.

mellem unge med større handicap og unge uden handicap er reduceret fra 43 procentpoint i 2012 til 30 procentpoint i 2023.¹⁶

På trods af at NEET-andelen for 16-29-årige med handicap såvel som NEET-gabet er faldet fra 2012 til 2023, så vi i afsnit 4.3.1, at unge med handicap i samme periode udgør en stigende andel af NEET-gruppen, og at antallet af unge med handicap, der er i NEET-gruppen, er steget fra omkring 31.000 i 2012 til omkring 40.000 i 2023. Figur 4.4 viser, at stigningen i antallet af unge med handicap i NEET-gruppen udelukkende kan forklares med en stigning i antallet af unge med handicap, jf. kapitel 2, da sandsynligheden for, at unge med handicap er i NEET-gruppen, har været faldende i perioden.

Figur 4.8 NEET-gab mellem 16-29-årige med og uden handicap

Andel i beskæftigelse i alderen 16-29 år med og uden handicap, NEET-gabet¹ mellem de to grupper (vægtet procent), udvalgte år i perioden 2012-2023. Vægtet procent.

Anm.: For de bagvedliggende tal og for opregnet og uvægtet antal, se Bilagstabel 4.2. Statistisk signifikant forskel på andelen i NEET-gruppen mellem årene for a) 'handicap i alt': 2014-2016, b) 'Intet handicap': 2014-2016, 2016-2019 og 2020-2021. Tal for 2016 skal fortolkes med varsomhed, se afsnit 6.2. Tal for 2008 og 2010 er udeladt på grund af begrænset datagrundlag.

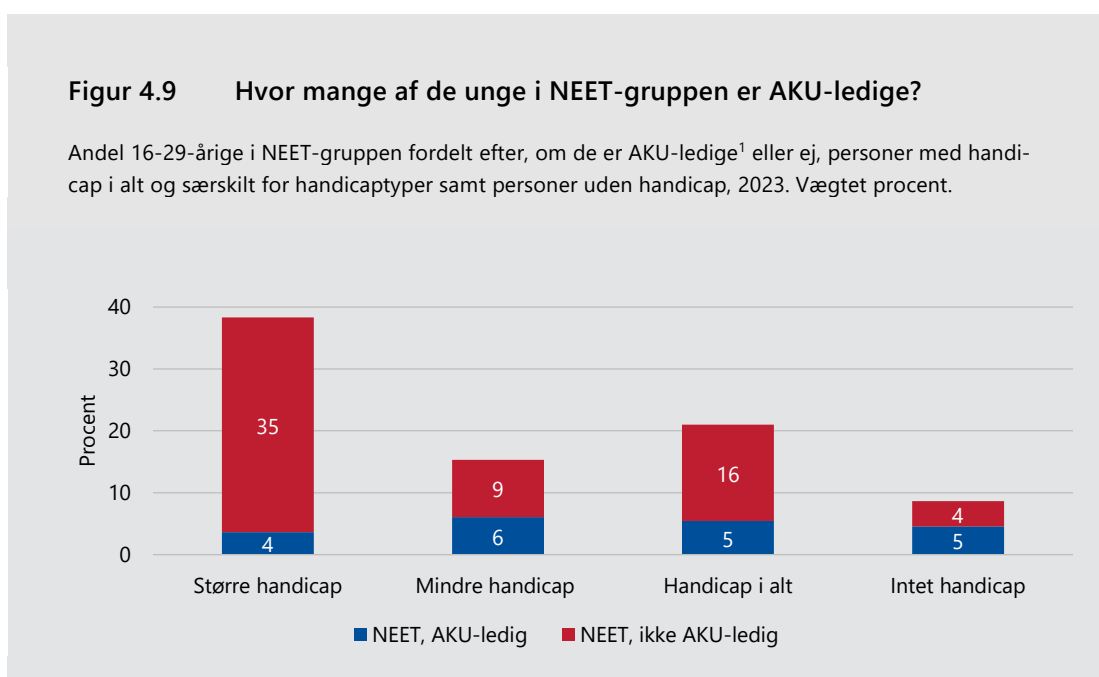
Note: ¹ NEET-gabet er beregnet som andelen i NEET-gruppen for personer uden handicap minus andelen i NEET-gruppen for personer med handicap.

¹⁶ Der er statistisk signifikante forskelle mellem årene 2012 og 2023 for NEET-gabet mellem alle unge med handicap og unge uden handicap og for NEET-gabet mellem unge med større handicap og unge uden handicap.

4.3.4 Andel ledige blandt de unge i NEET-gruppen

Nogle af de unge i NEET-gruppen er AKU-ledige (dvs. at de søger job og kan tiltræde jobbet inden for 2 uger, jf. afsnit 1.4), mens andre er længere væk fra beskæftigelse. For at få et billede af, hvor langt de unge med handicap i NEET-gruppen er fra beskæftigelse, har vi set på, hvor mange af dem der er AKU-ledige, jf. Figur 4.9.

Mens kun omkring en fjerdedel af de unge med handicap, som er i NEET-gruppen, er AKU-ledige, gælder det samme for lidt over halvdelen af de unge uden handicap i NEET-gruppen, jf. Figur 4.9. Det vil sige, at ikke bare har unge med handicap en større andel i NEET-gruppen end unge uden handicap, men de unge med handicap, som er i NEET-gruppen, ser også ud til at være længere væk fra beskæftigelse end de unge uden handicap, som er i NEET-gruppen. Dette gælder ikke mindst unge med større handicap, jf. Figur 4.9.

Anm.: For opregnet og uvægtet antal, se Tabel 4.1. Statistisk signifikant forskel mellem større handicap og intet handicap, mindre handicap og intet handicap og handicap i alt og intet handicap.

Note: ¹ Figuren giver ikke det fulde billede af, hvor mange af de 16-29-årige der er AKU-ledige, da personer under uddannelse også kan være AKU-ledige.

4.4 Karakteristika ved NEET-gruppen

Vi slutter dette kapitel af med en karakteristik af unge med handicap, der er i NEET-gruppen, og ser bl.a. på, om de på forskellige karakteristika adskiller sig fra unge med handicap, der er i beskæftigelse eller under uddannelse, og fra unge uden handicap, der er i NEET-gruppen. For at få et tilstrækkeligt antal personer med handicap

i NEET-gruppen bygger analyserne i dette afsnit på et samlet datasæt for årene 2019, 2021 og 2023.

De unge med handicap i NEET-gruppen adskiller sig ikke fra de øvrige unge med handicap eller fra unge uden handicap med hensyn til fordeling på køn. Til gengæld er de unge med handicap i NEET-gruppen lidt ældre end de unge med handicap, som er i beskæftigelse eller under uddannelse, og end de unge uden handicap i NEET-gruppen, jf. Tabel 4.7.

Tabel 4.7 Unge fordelt efter køn og alder. Særskilt efter, om de har et handicap eller ej, og om de er i NEET-gruppen eller i beskæftigelse/under uddannelse, samlet for årene 2019, 2021 og 2023. Vægtet procent.

	Handicap i alt		Intet handicap
	I NEET-gruppen	I beskæftigelse eller under uddannelse	I NEET-gruppen
Køn			
Mænd	44,7	47,7	48,7
Kvinder	55,3	52,3	51,3
I alt, procent	100	100	100
Alder		*	*
16-19 år	7,6	17,2	13,7
20-24 år	37,0	39,7	37,5
25-29 år	55,4	43,1	48,8
I alt, procent	100	100	100
Opregnet antal personer	111.926	354.977	186.718
Uvægtet antal personer	309	1.371	649

Note: * Statistisk signifikant forskel mellem: a) unge med handicap i NEET-gruppen og unge med handicap i beskæftigelse eller under uddannelse, b) unge med handicap i NEET-gruppen og unge uden handicap i NEET-gruppen.

På trods af at de er lidt ældre, har unge med handicap i NEET-gruppen et lavere niveau af fuldført uddannelse end unge med handicap, som er i beskæftigelse eller under uddannelse, og end unge uden handicap i NEET-gruppen, jf. Tabel 4.8. For eksempel har 50 pct. af de unge med handicap i NEET-gruppen grundskolen som højeste fuldførte uddannelse, mens det samme gælder omkring 35 pct. af de unge i de to øvrige grupper.

Tabel 4.8 Unge fordelt efter højeste fuldførte uddannelse. Særskilt efter, om de har et handicap eller ej, og om de er i NEET-gruppen eller i beskæftigelse/under uddannelse, samlet for årene 2021 og 2023. Vægtet procent.

Uddannelse	Handicap i alt		Intet handicap
	I NEET-gruppen	I beskæftigelse eller under uddannelse	I NEET-gruppen
		*	*
Grundskole	58,9	35,0	35,6
Gymnasiale uddannelser	16,2	30,7	33,8
Erhvervsfaglige uddannelser	13,3	13,5	6,5
Videregående uddannelser	11,5	20,9	24,1
I alt, procent	100	100	100
Opregnet antal personer	81.312	263.061	114.978
Uvægtet antal personer	227	980	386

Note: * Statistisk signifikant forskel mellem: a) unge med handicap i NEET-gruppen og unge med handicap i beskæftigelse eller under uddannelse, b) unge med handicap i NEET-gruppen og unge uden handicap i NEET-gruppen.

Der er ikke forskel på unge med handicap i NEET-gruppen og øvrige unge med handicap med hensyn til alder ved handicappets opståen. De to grupper af unge med handicap er til gengæld forskelligt fordelt på hovedtype af væsentligste handicap. Der er markant flere, der har et psykisk eller kognitivt handicap, og færre, der har en sygdom som væsentligste handicap blandt de unge i NEET-gruppen sammenlignet med de unge i beskæftigelse eller under uddannelse (Tabel 4.9).

Tabel 4.9 Unge med handicap fordelt efter hovedtyper af væsentligste handicap og alder ved handicappets opståen. Særskilt efter, om de er i NEET-gruppen eller i beskæftigelse/under uddannelse, samlet for årene 2019, 2021 og 2023. Vægtet procent.

Type af handicap	NEET	I beskæftigelse eller under uddannelse
		*
Mobilitetshandicap	17,4	23,2
Sanse- og kommunikationshandicap	1,7	2,9
Psykisk handicap	35,1	17,0
Kognitivt handicap	22,3	17,1
Sygdom	9,0	24,4
Andet	14,5	15,4

	NEET	I beskæftigelse eller under uddannelse
I alt, procent	100	100
Alder ved handicappets opståen		
Medfødt	20,4	19,4
0-9 år	8,2	9,1
10-15 år	15,9	19,1
16-24 år	30,7	31,3
25-29 år	8,3	6,9
Ved ikke/Uoplyst	16,4	14,1
I alt, procent	100	100
Opregnet antal personer	11.1926	354.977
Uvægtet antal personer	309	1.371

Note: * Statistisk signifikant forskel mellem unge med handicap i NEET-gruppen og unge med handicap i beskæftigelse eller under uddannelse,

Unge med et handicap i NEET-gruppen har en lav selv vurderet arbejdsevne sammenlignet både med unge med handicap, der er i beskæftigelse eller under uddannelse, og unge uden handicap, der er i NEET-gruppen. For eksempel er det 41 pct. af de unge med handicap i NEET-gruppen, som vurderer, at de har en arbejdsevne på et lavt niveau, mens det samme er tilfældet for 5-6 pct. af de unge i de to øvrige grupper (Tabel 4.10).

Tabel 4.10 Unge med handicap fordelt efter arbejdsevne¹. Særskilt efter, om de er i NEET-gruppen eller i beskæftigelse/under uddannelse, samlet for årene 2019, 2021 og 2023. Vægtet procent.

	Handicap i alt		Intet handicap
	I NEET-gruppen	I beskæftigelse eller under uddannelse	I NEET-gruppen
Arbejdsevne		*	*
Lav (1-3)	41,0	5,7	5,3
Mellem (4-7)	38,9	25,4	15,1
Høj (8-10)	20,1	68,9	79,6
I alt, procent	100	100	100
Opregnet antal personer	11.1647	352.984	185.440
Uvægtet antal personer	308	1.364	645

Note: * Statistisk signifikant forskel mellem: a) unge med handicap i NEET-gruppen og unge med handicap i beskæftigelse eller under uddannelse, b) unge med handicap i NEET-gruppen og unge uden handicap i NEET-gruppen.

¹ Arbejdsevne er målt på en skala fra 1 til 10, hvor 1 betyder, at man slet ikke kan arbejde, og 10 betyder, at man har fuld arbejdsevne.

Tabel 4.11 viser fordelingen på ydelseskategorier for unge med og uden handicap, som er i NEET-gruppen. Der er forskel på fordelingen for de to grupper. Sammenlignet med de unge uden handicap har de unge med handicap en større andel aktivitetsparate, en større andel modtager 'andre ydelser', og en mindre andel, der ikke modtager en ydelse.

Tabel 4.11 Unge i NEET-gruppen fordelt efter ydelseskategori¹. Særskilt efter, om de har et handicap eller ej, samlet for årene 2019, 2021 og 2023. Vægtet procent.

	I NEET-gruppen, handicap i alt	I NEET-gruppen, intet handicap
Ydelseskategori		*
Arbejdsløshedsdagpenge og jobparat	6,2	8,8
Aktivitetsparat	8,2	1,8
SU	1,0	0,7
Andre ydelser	11,2	1,7
Ingen ydelser	73,5	87,1
I alt, procent	100,0	100,0
Opregnet antal personer	11.1926	186.718
Uvægtet antal personer	309	649

Note: * Statistisk signifikant forskel mellem) unge med handicap i NEET-gruppen og unge uden handicap i NEET-gruppen

¹ For kategorisering af ydelser, se Tabel 4.6.

Samlet kan man sige, at de unge med handicap i NEET-gruppen er ældre, har et lavere uddannelsesniveau og vurderer deres arbejdsevne meget lavere end unge med handicap, der er i beskæftigelse eller under uddannelse, og fra unge uden handicap, der er i NEET-gruppen. Disse resultater indikerer, at blandt unge i NEET-gruppen er de unge med handicap mere sårbare i forhold til arbejdsmarkedet end unge uden handicap. Dette stemmer også overens med, at der er relativt færre af de unge med handicap i NEET-gruppen end af unge uden handicap i NEET-gruppen, som er AKU-ledige, jf. afsnit 4.3.

4.5 Opsamling

20 pct. af de unge (16-29-årige) har et handicap: 5 pct. har et større handicap, og 15 pct. har et mindre handicap. Sammenlignet med alle 16-64-årige med handicap har de

unge med handicap en markant lavere andel med et mobilitetshandicap (22 mod 32 pct.) og en markant højere andel med et kognitivt handicap (22 mod 10 pct.). For unge med et større handicap har 56 pct. af de unge et kognitivt eller psykisk handicap.

Mange af de unge med handicap oplever, at deres handicap begrænser dem i sociale sammenhænge. Det gælder især unge med større handicap, hvor fx 90 pct. i høj eller nogen grad oplever, at deres handicap begrænser dem i sociale sammenhænge. Der er en svag tendens til, at de unge i lidt mindre omfang oplever sociale begrænsninger end alle 16-64-årige. Der er også mange unge, der oplever, at deres handicap begrænser dem i arbejdsmæssige sammenhænge, og at de har en lav arbejdsevne. På en skala fra 1 til 10, hvor 1 betyder, at man slet ikke kan arbejde, og 10 betyder, at man har fuld arbejdsevne, er den gennemsnitlige arbejdsevne 9 for unge uden handicap og 5 for unge med større handicap. De unge med handicap vurderer generelt deres arbejdsevne højere sammenlignet med gruppen af 16-64-årige med handicap.

Mestringsforventningerne er lavere hos unge med handicap end unge uden handicap – især blandt unge med større handicap. Andelen, som er enig i udsagnet, 'Jeg har tillid til, at jeg kan klare de problemer, jeg møder', er 95 pct. for unge uden handicap, 87 pct. for unge med mindre handicap og 56 pct. for unge med større handicap.

Unge, der hverken er i beskæftigelse eller under uddannelse, betegnes ofte som NEET-gruppen (Not in Employment, Education or Training). De unge med handicap er overrepræsenterede i NEET-gruppen. NEET-gabet mellem unge med og uden handicap er dog reduceret fra 23 procentpoint i 2012 til 12 procentpoint i 2023. Denne udvikling skyldes et mere markant fald i andelen i NEET-gruppen for unge med handicap end for unge uden handicap. Andelen af 16-29-årige med handicap, der er i NEET-gruppen, er faldet fra 34 pct. i 2012 til 21 pct. i 2023. For 16-29-årige uden handicap er andelen, der er i NEET-gruppen, faldet fra 11 pct. i 2012 til 9 pct. i 2023. På trods af den positive udvikling i andelen i NEET og NEET-gabet er antallet af unge med handicap, der er i NEET-gruppen, steget fra omkring 31.000 i 2012 til omkring 40.000 i 2023. Ligeledes er andelen, som unge med handicap udgør af den samlede NEET-gruppe, i samme periode steget fra 26 pct. til 38 pct. Denne stigning i antal og andel unge med handicap udgør af NEET-gruppen hænger sammen med, at antallet af unge, der har et handicap, er steget fra 2012 til 2023.

Blandt de unge i NEET-gruppen er de unge med handicap tilsyneladende mere sårbare i forhold til arbejdsmarkedet end unge uden handicap: De har et lavere uddannelsesniveau, vurderer deres arbejdsevne meget lavere, og relativt færre er AKU-ledige (AKU-ledige er personer, der søger job og kan tiltræde jobbet inden for 2 uger).

5 Uddannelse og overgang til beskæftigelse

Formålet med dette kapitel er at undersøge de udfordringer, personer med handicap kan opleve i forhold til at tage uddannelse og i overgangen fra uddannelse til beskæftigelse. Da fokus i dette kapitel er på uddannelse og overgangen fra uddannelse til beskæftigelse, ser vi kun på personer mellem 16 og 39 år. I udvalgte analyser deler vi gruppen yderligere op i forhold til alder.

5.1 Fuldført og igangværende uddannelse

I dette afsnit ser vi på forskelle i fuldført og igangværende uddannelse for personer med og uden handicap for gruppen mellem 16-39 år. I denne aldersgruppe er der løbende mange overgange mellem forskellige uddannelser, såsom fra grundskole til ungdomsuddannelse og fra ungdomsuddannelse til videregående uddannelse, og derfor vælger vi i flere af analyserne at se på den højeste igangværende *eller* færdiggjorte uddannelse.^{17 18}

Uddannelse er med til at øge sandsynligheden for at være i beskæftigelse, og tidligere undersøgelser har desuden vist, at sammenhængen mellem uddannelse og beskæftigelse er stærkere for personer med handicap sammenlignet med personer uden handicap (Larsen et al., 2022).

Hvis man ser på hele gruppen mellem 16-39 år, viser Figur 5.1, at andelen med en grundskoleuddannelse som højeste igangværende eller fuldførte uddannelse er en del højere for gruppen med et handicap sammenlignet med gruppen uden et handicap. Samtidig viser figuren også, at andelen, som har en videregående uddannelse som højeste igangværende eller fuldførte uddannelse, er lavere for personer med

¹⁷ Forskelle i uddannelse mellem grupperne med og uden handicap kan potentielt også skyldes aldersforskelle mellem grupperne, fx hvis personer med et større handicap er ældre end personer uden et handicap. I Bilagstabel 5.1 finder vi også, at der er aldersforskelle mellem grupperne, især når vi ser på de 16-39-årige. For eksempel er personer med et større handicap i gennemsnit omkring 2 år ældre end gruppen uden et handicap. Når vi opdeler på mindre aldersgrupper (16-24 år og 25-39 år), finder vi dog kun mindre aldersforskelle. Så selvom der er aldersforskelle mellem grupperne, så tænker vi ikke, at det er det, som driver resultaterne.

¹⁸ For at få så opdaterede uddannelsesinformationer som muligt benytter vi i dette kapitel uddannelsesvariable fra AKU-undersøgelsen fra 4 kvartal 2023 frem for registeroplysninger fra året før. Disse uddannelsesvariable er også integreret i EU labour force survey. Variablene er 'hatlevel' for fuldført uddannelse og 'educ-level3' for igangværende uddannelse (Eurostat, 2021). Variablene er en kombination af registeroplysninger og selvrapporterede uddannelsesoplysninger.

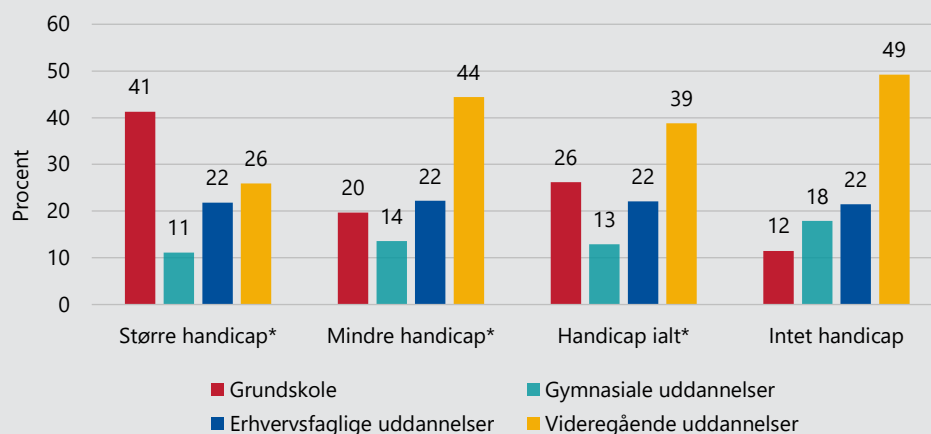
handicap sammenlignet med personer uden et handicap (39 pct. mod 49 pct. for gruppen uden et handicap).

Særligt personer med et større handicap har en grundskoleuddannelse som højeste igangværende eller fuldførte uddannelse (41 pct. mod 12 pct. for gruppen uden et handicap). Der er også uddannelsesmæssige forskelle mellem personer med et mindre handicap og personer uden et handicap, men her er forskellene mindre. Dog er særligt andelen med en grundskoleuddannelse som højeste igangværende eller fuldførte uddannelse højere for personer med et mindre handicap (20 pct.) i forhold til personer uden et handicap (12 pct.).

Andelen med en erhvervsfaglig uddannelse som højeste igangværende eller fuldførte uddannelse er til gengæld stort set identisk for alle grupperne med og uden handicap (22 pct.).

Figur 5.1 Fordeling på højeste igangværende eller fuldførte uddannelse for 16-39-årige

Befolkningen i alderen 16-39 år særskilt efter, om de har et handicap eller ej, og om handicappet er større eller mindre, 2023. Vægtet procent.

Anm.: Uvægtet antal observationer og opregnet antal: større handicap: 346 (105.693), mindre handicap: 850 (247.055), intet handicap: 4512 (1.311.543).

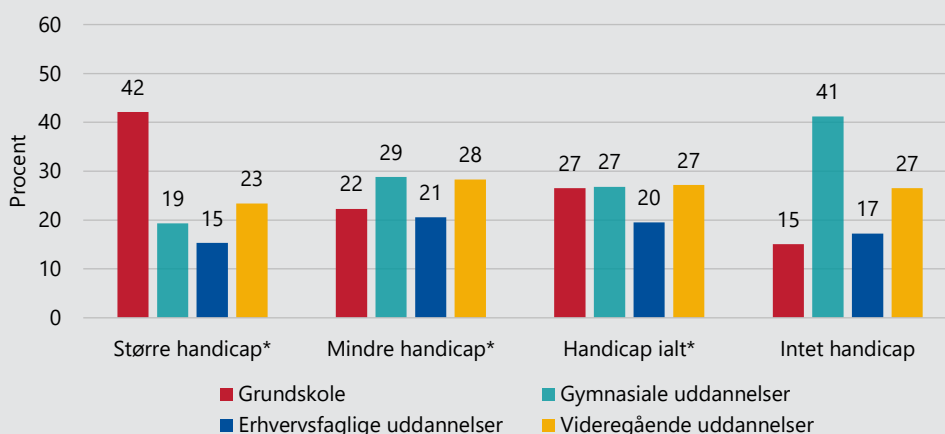
Note: * Statistisk signifikant forskel i fordelingen mellem hhv. a) større handicap vs. intet handicap, b) mindre handicap vs. intet handicap, c) handicap i alt vs. intet handicap.

Forskellene i uddannelsesniveau ses allerede for personer i den yngre aldersgruppe (16-24 år). Figur 5.2 viser fordelingen i højeste igangværende eller fuldførte uddannelse for personer mellem 16-24 år, opdelt på personer med og uden handicap.

Figuren viser, at de uddannelsesmæssige forskelle for denne aldersgruppe især kan ses i forhold til grundskole- og gymnasiale uddannelser. For personer med et handicap har 27 pct. af de 16-24-årige en grundskoleuddannelse som højeste igangværende eller fuldførte uddannelse, og samme andel ses også for gymnasial uddannelse. For gruppen uden et handicap har 15 pct. en grundskoleuddannelse som højeste igangværende eller fuldførte uddannelse, mens 41 pct. har gennemført eller er i gang med en gymnasial uddannelse.

Figur 5.2 Fordeling på højeste igangværende eller fuldførte uddannelse for 16-24-årige

Befolkningen i alderen 16-24 år særskilt efter, om de har et handicap eller ej, og om handicapet er større eller mindre, 2023. Vægtet procent.

Anm.: Uvægtet antal observationer og opregnet antal: større handicap: 88 (20.721), mindre handicap: 353 (76.832), intet handicap: 2096 (432.817).

Note: * Statistisk signifikant forskel i fordelingen mellem hhv. a) større handicap vs. intet handicap, b) mindre handicap vs. intet handicap, c) handicap i alt vs. intet handicap.

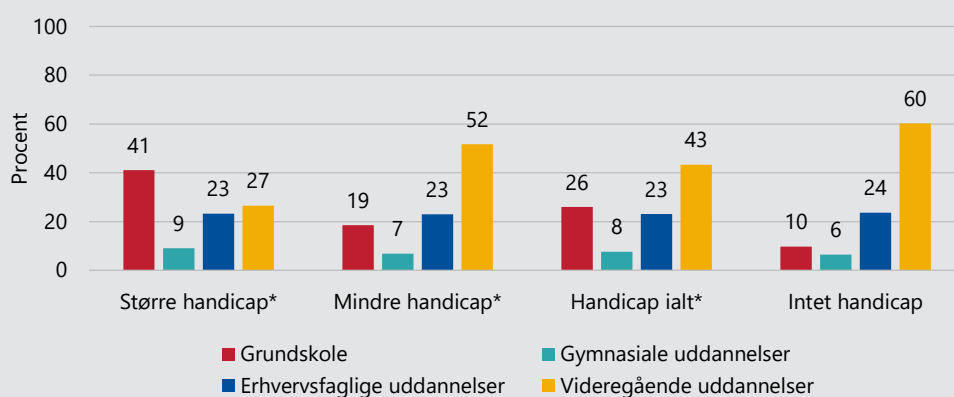
Forskellen i uddannelsesniveau mellem personer med og uden handicap er mere udtalt, når vi ser på aldersgruppen 25-39 år. Figur 5.3 viser fordelingen i højeste igangværende eller fuldførte uddannelse for personer mellem 25-39 år, opdelt på personer med og uden handicap. Særligt udtalt er forskellene i uddannelse mellem gruppen med større handicap og gruppen uden et handicap. 41 pct. af personer med et større handicap i alderen 25-39 år har grundskolen som højeste igangværende eller fuldførte uddannelse, mens denne andel kun er på 10 pct. for gruppen uden et handicap. Forskellene i uddannelsesniveau er mindre, når man sammenligner gruppen med et mindre handicap med gruppen uden et handicap. Figur 5.3 viser også tydeligt, at andelen med en videregående uddannelse er højere for

gruppen uden et handicap (60 pct.) sammenlignet med gruppen med et handicap, hvor samme andel ligger på 43 pct. For gruppen med et større handicap ligger andelen med en videregående uddannelse som højeste igangværende eller fuldførte uddannelse på 27 pct., altså 33 pct. point lavere end for gruppen uden et handicap. Dog finder vi også, ligesom i Figur 5.1, at andelen med en erhvervsfaglig uddannelse som højeste igangværende eller fuldførte uddannelse er næsten ens for alle grupperne (ca. 23 pct.).

I figurene indtil nu har vi set på både igangværende og fuldførte uddannelser. Som vi skal se på i næste afsnit 5.2, så er det dog ikke alle, som ender med at færdiggøre den uddannelse, de er i gang med. Derfor viser vi i Bilagsfigur 5.1 andelen for højeste fuldførte uddannelse for de 30-39-årige. Denne figur viser samme mønster som i Figur 5.3. Der er dog en lidt lavere andel af de 30-39-årige personer med større handicap, som har en videregående uddannelse som højeste fuldførte uddannelse sammenlignet med andelen i Figur 5.3. Til gengæld er der en lidt højere andel af de 30-39-årige med større handicap, som har en erhvervsfaglig uddannelse som højeste fuldførte uddannelse, sammenlignet med andelen i Figur 5.3.

Figur 5.3 Fordeling på højeste igangværende eller fuldførte uddannelse for 25-39-årige

Befolkningen i alderen 25-39 år særskilt efter, om de har et handicap eller ej, og om handicappet er større eller mindre, 2023. Vægtet procent.

Anm.: Uvægtet antal observationer og opregnet antal: større handicap: 258 (84.972), mindre handicap: 497 (170.223), intet handicap: 2416 (878.726).

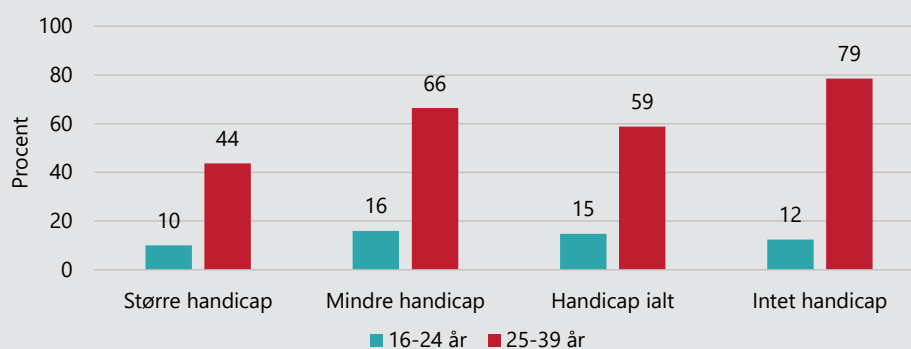
Note: * Statistisk signifikant forskel i fordelingen mellem hhv. a) større handicap vs. intet handicap, b) mindre handicap vs. intet handicap, c) handicap i alt vs. intet handicap.

Figur 5.4 viser andelen, som har gennemført en erhvervskompetencegivende uddannelse, for aldersgrupperne 16-24 år og 25-39 år, opdelt på handicap eller ej. En

erhvervskompetencegivende uddannelse er en uddannelse, som giver adgang til et eller flere bestemte erhverv, altså enten en erhvervsfaglig eller videregående uddannelse. Figur 5.4 viser, at der ikke er nogen statistisk signifikant forskel i, hvor stor en andel, som har gennemført en erhvervskompetencegivende uddannelse, for personer med og uden handicap for aldersgruppen 16-24 år. Til gengæld viser figuren, at når man ser på de 25-39-årige, så er der tydelige forskelle mellem gruppen med handicap og gruppen uden handicap i forhold til, hvor stor en andel der i denne aldersgruppe har gennemført en erhvervskompetencegivende uddannelse. For gruppen med et handicap i alderen 25-39 år har 59 pct. færdiggjort en erhvervskompetencegivende uddannelse, mens denne andel ligger 20 pct. point højere for gruppen uden et handicap. For gruppen med et større handicap i alderen 25-39 år ligger andelen, som har gennemført en erhvervskompetencegivende uddannelse, på 44 pct.¹⁹

Figur 5.4 Andel med fuldført erhvervskompetencegivende uddannelse – 16-24-årige og 25-39-årige

Befolkningen i alderen 16-24 år og 25-39 år særskilt efter, om de har et handicap eller ej, og om handicapet er større eller mindre, 2023. Vægtet procent.

Anm.: En erhvervskompetencegivende uddannelse er en uddannelse, som giver adgang til et eller flere bestemte erhverv, altså enten en erhvervsfaglig eller videregående uddannelse. Der er ingen statistisk signifikante forskelle i fordelinger for de 16-24-årige. For de 25-39-årige er der statistisk signifikant forskel mellem alle tre handicapgrupper i forhold til intet handicap gruppen. For antal observationer og opregnet antal, se Figur 5.2 og Figur 5.3.

I de tidligere analyser i dette afsnit har vi fundet, at andelen, som har en grundskoleuddannelse som højeste igangværende eller færdiggjorte uddannelse, er en del højere for personerne med handicap end for personer uden handicap. En del af

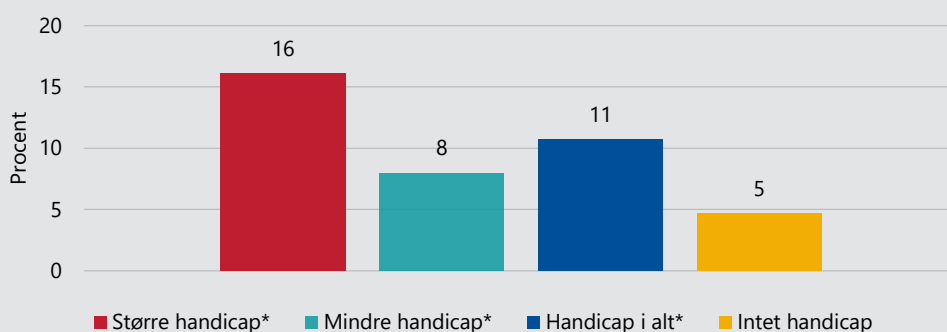
¹⁹ Uddannelsesmæssige forskelle kan muligvis også skyldes forskelle i, hvor længe personer med og uden et handicap er om at færdiggøre deres uddannelse. Vi har prøvet at tage højde for dette ved i flere af analyserne at kigge på både igangværende og færdiggjort uddannelse. I Bilagsfigur 5.2 har vi også set på, hvor stor en andel af de 30-39-årige, som er i gang med en uddannelse opdelt på handicap, og her finder vi ikke, at der er en højere andel blandt personer med et handicap, som er i gang med en uddannelse i alderen 30-39 år.

denne forskel kan skyldes, at unge med handicap af forskellige grunde i højere grad fritages fra folkeskolens afgangsprøve i forhold til unge uden et handicap, hvilket tidligere undersøgelser har vist (Børne- og Undervisningsministeriet, 2021; Mortensen et al., 2020). For selvom det stadigvæk kan være muligt at fortsætte på en ungdoms- eller erhvervsuddannelse, selvom man ikke har gennemført alle folkeskolens afgangseksamener, så kan prøvefritagelsen påvirke ens muligheder for at komme ind på en uddannelse efter grundskolen (Mortensen et al., 2020, s. 30). Dette gælder især, efter at der er sket en skærpelse af adgangskravene til erhvervsuddannelserne og de gymnasiale uddannelser de senere år (Børne- og Undervisningsministeriet, 2021).

Andelen i alderen 25-39 år, som aldrig er startet på en uddannelse efter grundskolen, er højere for gruppen med handicap end for gruppen uden handicap, jf. Figur 5.5. Især for gruppen med et større handicap er andelen i alderen 25-39 år, som aldrig er startet på en uddannelse efter grundskolen, en del højere end for gruppen uden et handicap (16 pct. mod 5 pct.). Det vil sige, at en del af forklaringen på det lavere uddannelsesniveau blandt personer med handicap er, at færre unge starter på en uddannelse efter grundskolen. En anden forklaring kan være, at personer med handicap har et større frafald på uddannelserne. I hvilket omfang det sidste er tilfældet, ser vi på i næste afsnit.

Figur 5.5 Andel, som aldrig er startet på en uddannelse efter grundskolen, opdelt på handicap, 25-39-årige

Befolkningen i alderen 25-39 år særskilt efter, om de har et handicap eller ej, og om handicapet er større eller mindre, 2023. Vægtet procent.

Anm.: I vores definition har man aldrig været i gang med en uddannelse efter grundskolen, hvis man ikke er i gang med eller ikke har gennemført en gymnasial, erhvervsfaglig eller videregående uddannelse, og man angiver aldrig at være droppet ud af en uddannelse efter grundskolen. Uvægtet antal observationer og opregnet antal: se Figur 5.3.

Note: * Statistisk signifikant forskel i fordelingen mellem hhv. a) større handicap vs. intet handicap, b) mindre handicap vs. intet handicap, c) handicap i alt vs. intet handicap.

5.2 Frafald fra uddannelserne

I dette afsnit belyser vi forskelle i frafald fra uddannelser efter grundskolen for personer i alderen 16-39 år med og uden et handicap, samt opdelt på handicapstørrelse. Udvalgte analyser laver vi også opdelt på aldersgrupperne 16-24 år og 25-39 år. Disse analyser kan findes i bilaget.

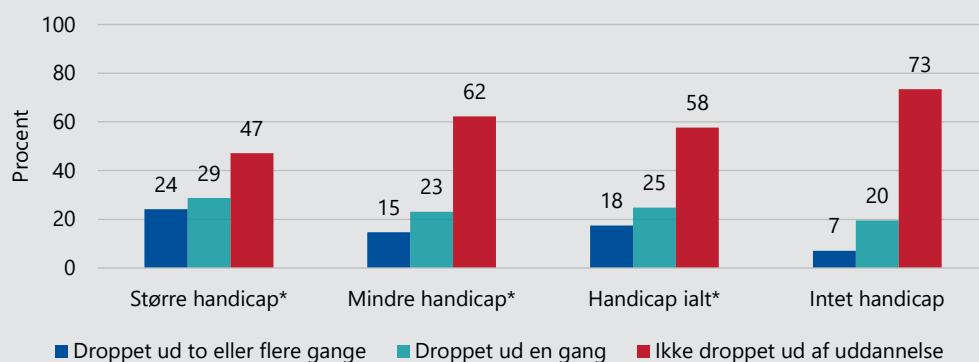
Tidligere undersøgelser har vist, at personer med et handicap har et højere frafald på gymnasiale, erhvervsfaglige og videregående uddannelser sammenlignet med personer uden et handicap (Amilon et al., 2021; Institut for Menneskerettigheder, 2020; Styrelsen for Undervisning og Kvalitet, 2024; Uddannelses- og Forskningsstyrelsen, 2022).

Figur 5.6 viser fordelingen for, om man på noget tidspunkt efter folkeskolen er droppet ud af en uddannelse særskilt for personer med og uden et handicap. Figuren viser, at andelen, som er droppet ud af en eller flere uddannelser, er en del højere for personer med et handicap end for personer uden handicap. For gruppen med større handicap er over halvdelen af de 16-39-årige droppet ud af en eller flere uddannelser (53 pct.), hvilket er næsten dobbelt så højt som for gruppen uden handicap, hvor 27 pct. af de 16-39-årige er droppet ud af en eller flere uddannelser. For personer med et mindre handicap er 38 pct. droppet ud af en eller flere uddannelser. Bilagsfigur 5.3 og Bilagsfigur 5.4 viser fordelingen opdelt på hhv. 16-24-årige og 25-39-årige. Disse figurer ændrer ikke nævneværdigt på de overordnede konklusioner fra Figur 5.6.

Vi finder således, ligesom i tidligere undersøgelser, at personer med handicap har et højere frafald fra uddannelser efter grundskolen sammenlignet med personer uden handicap. Dette kan derfor også være med til at forklare forskellen i uddannelsesniveau mellem personer med og uden handicap, som vi fandt i afsnit 5.1.

Figur 5.6 Fordeling på frafald fra uddannelser efter folkeskolen

Befolkningen i alderen 16-39 år særskilt efter, om de har et handicap eller ej, og om handicappet er større eller mindre, 2023. Vægtet procent.

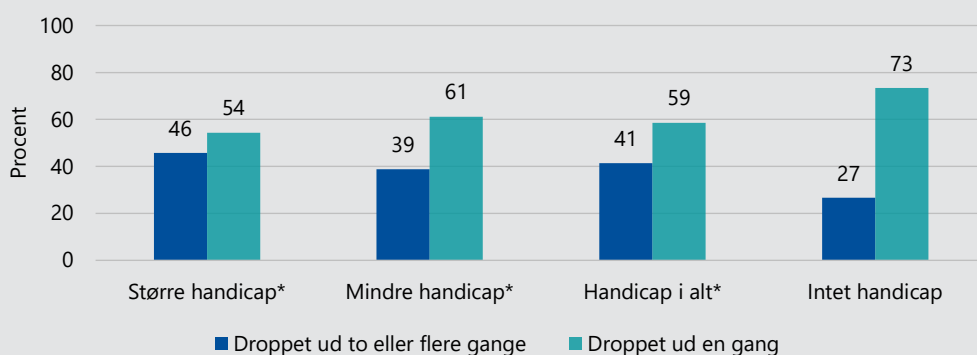
Anm.: Svarfordeling for spørgsmålet: 'Er du på noget tidspunkt efter folkeskolen/grundskolen droppet ud af en uddannelse?'. Uvægtet antal observationer og opregnet antal: større handicap: 340 (104.067), mindre handicap: 845 (246.280), intet handicap: 4471 (1.301.068).

Note: * Statistisk signifikant forskel i fordelingen mellem hhv. a) større handicap vs. intet handicap, b) mindre handicap vs. intet handicap, c) handicap i alt vs. intet handicap.

Blandt de 16-39-årige, som på et tidspunkt er droppet ud af mindst én uddannelse, er andelen, som er droppet ud af mindst to uddannelser, højere for personer med handicap (41 pct.) sammenlignet med personer uden handicap (27 pct.), jf. Figur 5.7. For personer med et større handicap har 46 pct. af dem, som er droppet ud af en uddannelse, droppet ud af to eller flere uddannelser, mens det samme gælder 39 pct. af gruppen med et mindre handicap. For gruppen uden et handicap er 27 pct. droppet ud af mindst to uddannelser.

Figur 5.7 Fordeling på antal frafald fra uddannelser efter folkeskolen

Befolkningen i alderen 16-39 år, som på et tidspunkt er droppet ud af en uddannelse efter grundskolen særskilt efter, om de har et handicap eller ej, og om handicappet er større eller mindre, 2023. Vægtet procent.

Anm.: Uvægtet antal observationer og opregnet antal: større handicap: 161 (54.927), mindre handicap: 292 (93.210), intet handicap: 1056 (345.632).

Note: * Statistisk signifikant forskel i fordelingen mellem hhv. a) større handicap vs. intet handicap og b) mindre handicap vs. intet handicap, c) handicap i alt vs. intet handicap

I Bilagsfigur 5.6 og Bilagsfigur 5.7 ser vi på frafald fra uddannelser efter folkeskolen opdelt på hhv. mænd og kvinder i alderen 16-39 år. Disse figurer viser, at der ikke er større kønsmæssige forskelle i andelen, som er droppet ud af en eller flere uddannelser efter folkeskolen. Der er dog en lidt højere andel af mænd med større handicap, som er droppet ud af to eller flere uddannelser (28 pct.), sammenlignet med samme andel for kvinderne (21 pct.).

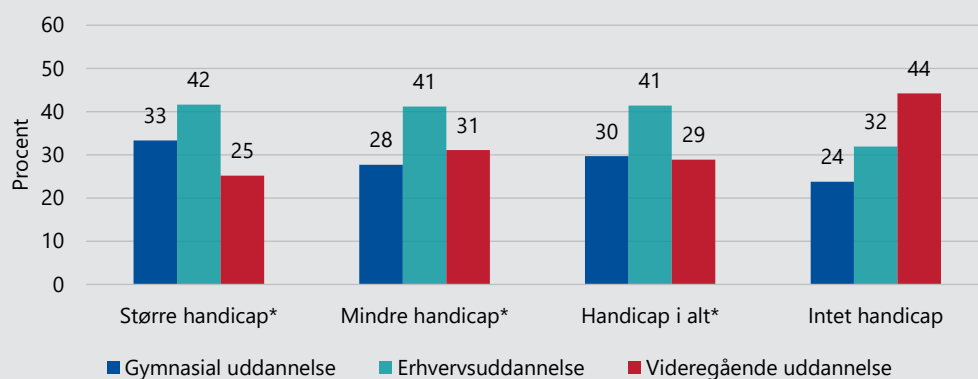
5.2.1 Frafald – uddannelsestype

Personer med og uden et handicap falder i høj grad fra forskellige typer af uddannelser efter grundskolen, jf. Figur 5.8. For gruppen med et større handicap er en tredjedel (33 pct.) droppet ud af en gymnasial uddannelse, mens 42 pct. er droppet ud af en erhvervsuddannelse, og en fjerdedel (25 pct.) er droppet ud af en videregående uddannelse. Fordelingen for gruppen med et mindre handicap minder i høj grad om fordelingen for gruppen med et større handicap, men der er dog færre, som angiver, at de er droppet ud af en gymnasial uddannelse, og flere, som angiver, at de er droppet ud af en videregående uddannelse. For gruppen uden et handicap er der flere, som angiver, at de er droppet ud af en videregående uddannelse (44 pct.) sammenlignet med grupperne med hhv. et større handicap (25 pct.) og et mindre handicap (31 pct.). I Bilagsfigur 5.5 har vi lavet samme figur for de 25-39-årige,

hvor flere således har haft mulighed for at være startet på en uddannelse efter grundskolen. Denne figur ændrer ikke nævneværdigt på de overordnede konklusioner fra Figur 5.8.

Figur 5.8 Fordeling på uddannelsestype, man senest er droppet ud af

Befolkningen i alderen 16-39 år, som på et tidspunkt er droppet ud af en uddannelse efter grundskolen særskilt efter, om de har et handicap eller ej, og om handicapet er større eller mindre, 2023. Vægtet procent.

Anm.: Svarfordeling for spørgsmålet: 'Hvilken type uddannelse droppede du (senest) ud af?' Gymnasial uddannelse indeholder svarkategorierne: 'Særlig ungdomsuddannelse (STU/FGU)' og 'Gymnasial uddannelse (STX, HF, HHX, HTX og adgang til teknika, Adgangseksamen til Ingeniøruddannelsen, Adgangskursus til skov- og landskabsingeniør)'. Erhvervsuddannelse indeholder følgende svarkategorier: 'Erhvervsuddannelse' og 'Erhvervsuddannelse med EUX'. Uvægtet antal observationer og opregnet antal: større handicap: 150 (51.098), mindre handicap: 283 (90.906), intet handicap: 986 (322.351).

Note: * Statistisk signifikant forskel i fordelingen mellem hhv. a) større handicap vs. intet handicap, b) mindre handicap vs. intet handicap, c) handicap i alt vs. intet handicap.

5.2.2 Årsager til frafald fra uddannelser

Der kan være mange grunde til, at man vælger at droppe ud af en uddannelse, man er i gang med. De personer, som har angivet, at de tidligere er droppet ud af en uddannelse efter grundskolen, har også angivet den primære årsag til dette ud fra en række fortrykte svarkategorier. Tabel 5.1 viser fordelingen for disse årsager til uddannelsesfrafald fordelt på personer med og uden et handicap. Tabellen viser, at der er tydelige forskelle i årsagerne til at være droppet ud af en uddannelse mellem grupperne med handicap og gruppen uden handicap. For personer med større handicap angiver 55 pct., at den primære årsag til deres (seneste) frafald skyldes enten "stress, depression eller lignende", eller at deres 'helbredsproblem eller handicap gjorde det for svært at gennemføre', mens det for gruppen med et mindre handicap er 40 pct., der angiver disse årsager som den primære årsag til deres uddannelsesfrafald. Til sammenligning angiver 13 pct. af gruppen uden et handicap, at deres

uddannelsesfrafald primært skyldes psykiske udfordringer, eller at et helbredsproblem eller handicap gjorde det for svært for dem at gennemføre uddannelsen. For gruppen uden et handicap skyldes uddannelsesfrafald primært, at 'uddannelsen ikke var noget for mig' eller en 'anden årsag', som ikke dækkes ind af de fortrykte svar-kategorier. Disse to kategorier har i alt 75 pct. af gruppen uden et handicap angivet som deres primære årsag til, at de droppede ud af deres (seneste) uddannelse, mens det gælder hhv. 30 pct. af gruppen med et større handicap og 45 pct. af gruppen med et mindre handicap. Det tyder således på, at frafald fra uddannelser især skyldes helbredsmæssige udfordringer for gruppen med handicap, mens det for gruppen uden handicap i højere grad skyldes, at man ikke synes, at uddannelsen var den rigtige, hvilket tidligere studier også har peget på (Amilon et al., 2021).

Tabel 5.1 Fordeling på den primære årsag til seneste uddannelsesfrafald særskilt efter, om de har et handicap eller ej, og om handicappet er større eller mindre, 2023, vægtet procent.

	Større handicap*	Mindre handicap*	Handicap i alt*	Intet handicap
Uddannelsen var ikke noget for mig ¹	21,2	28,4	25,7	56,0
Udfordringer i forhold til faglige krav og det sociale miljø ²	8,3	7,4	7,7	8,7
Praktiske udfordringer i forhold til uddannelsen ³	6,5	7,3	7,0	3,4
Stress, depression eller lignende	29,7	23,4	25,7	11,0
Helbredsproblem eller handicap gjorde det for svært at gennemføre	25,2	16,7	19,9	1,9
Anden årsag	9,1	16,8	13,9	18,9
I alt	100	100	100	100
Opregnet antal	54.539	92.133	146.672	342.022
Uvægtet antal	160	290	450	1045

Anm.: Personer mellem 16-39 år.

Note: * Statistisk signifikant forskel i fordelingen mellem hhv. a) større handicap vs. intet handicap, b) mindre handicap vs. intet handicap, c) handicap i alt vs. intet handicap.

¹ Denne kategori indeholder svarkategorierne: 'Uddannelsen var ikke noget for mig' og 'Fik mulighed for at gå over på en uddannelse, jeg foretrak'. ² Denne kategori indeholder svarkategorierne: 'Kunne ikke leve op til de faglige krav' og 'Passede ikke ind i det sociale miljø'. ³ Denne kategori indeholder svarkategorierne: 'Kunne ikke få praktikplads' og 'Nødvendige hjælpemidler og materiale manglede eller kom for sent'.

5.3 Overgang til beskæftigelse

Tidligere undersøgelser har vist, at overgangen fra uddannelse til beskæftigelse kan være særligt vanskelig for personer med handicap (Amby & Christoffersen, 2020; Videnscenter for Handicap, 2020). Samtidig så vi også i kapitel 3, at personer med handicap i mindre grad er i beskæftigelse sammenlignet med personer uden handicap. I dette afsnit undersøger vi derfor overgangen fra uddannelse til beskæftigelse samt overgangen fra ikke at være i beskæftigelse til at komme i beskæftigelse. Vi ser bl.a. på, hvorvidt personer med handicap har modtaget vejledning eller hjælp i forbindelse med jobsøgning, samt i hvor høj grad personer med handicap oplever udfordringer med at opnå og fastholde beskæftigelse.

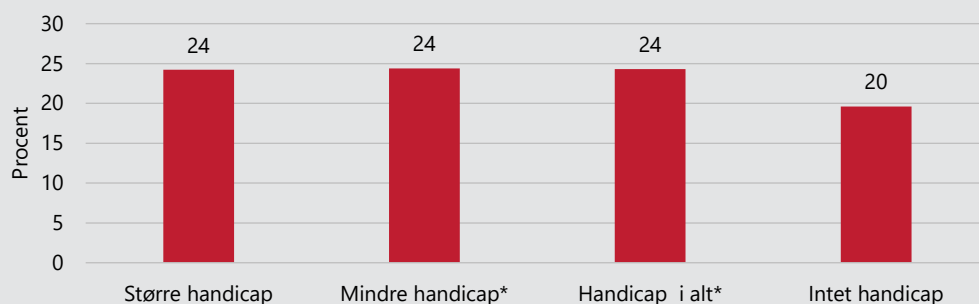
5.3.1 Vejledning eller hjælp i forbindelse med jobsøgning

I dette afsnit ser vi på, hvorvidt personer med og uden handicap har deltaget i vejledning eller kurser i forhold til jobsøgning, mens de er eller var under uddannelse. Derudover ser vi også på, om de har modtaget hjælp til at finde et job efter deres senest afsluttede uddannelse.

Andelen, som har deltaget i vejledning eller kurser om jobsøgning, mens de er eller var under uddannelse, er en smule højere for personer med et handicap sammenlignet med personer uden et handicap (hhv. 24 pct. og 20 pct.), se Figur 5.9. Andelen er på 24 pct. for både gruppen med et større handicap og gruppen med et mindre handicap.

Figur 5.9 **Andel, som har deltaget i vejledning eller kurser om jobsøgning, mens de er/var under uddannelse, 16-39 år**

Befolkningen i alderen 16-39 år, som er i gang med, eller som har færdiggjort en gymnasial, erhvervsfaglig eller videregående uddannelse særskilt efter, om de har et handicap eller ej, og om handicapet er større eller mindre, 2023. Vægtet procent.

Anm.: Svarfordeling for spørgsmålet: 'Har du deltaget i vejledning eller kurser om jobsøgning, mens du er/var under uddannelse?'. Uvægtet antal observationer og opregnet antal: større handicap i alt: 223 (62.465), mindre handicap i alt: 683 (192.918), intet handicap i alt: 3834 (1.102.209).

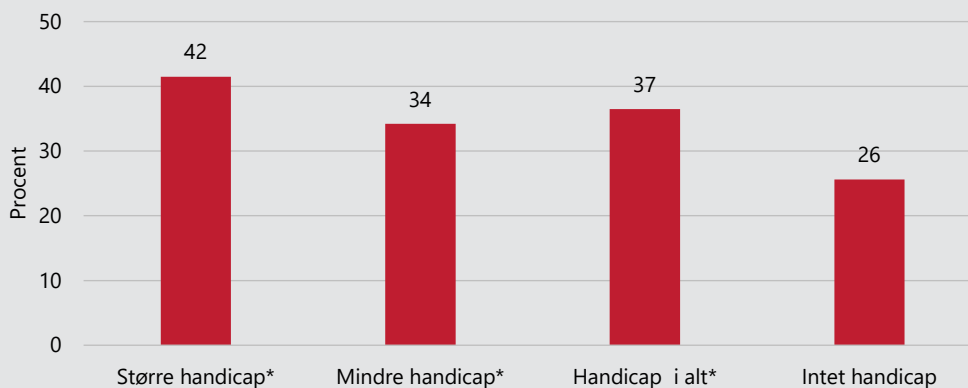
Note: * Statistisk signifikant forskel i fordelingen mellem hhv. a) mindre handicap vs. intet handicap, b) handicap i alt vs. intet handicap.

Vi har også spurgt personer med og uden handicap i alderen 16-39 år, hvorvidt de har fået hjælp til at finde et arbejde efter deres senest afsluttede uddannelse. Der er her tale om alle typer af hjælp, lige fra læsning af ansøgning til at skaffe et job. Andelen, som har modtaget hjælp, er højere for personer med et handicap (37 pct.) sammenlignet med personer uden et handicap (26 pct.), jf. Figur 5.10. Andelen er lidt højere for gruppen, som har et større handicap (42 pct.) end for gruppen med et mindre handicap (34 pct.).

Bilagsfigur 5.8 viser andelen, som har modtaget hjælp til at finde et arbejde opdelt på, om man har færdiggjort en erhvervskompetencegivende uddannelse eller ej. Denne figur viser, at for personer med handicap er andelen, som har modtaget hjælp til at finde et arbejde, højere for gruppen, som ikke har færdiggjort en erhvervskompetencegivende uddannelse. Det modsatte er tilfældet for personer uden handicap, idet andelen, som har modtaget hjælp, er lidt højere for personer, som har færdiggjort en erhvervskompetencegivende uddannelse.

Figur 5.10 Andel, som har fået hjælp til at finde arbejde efter deres senest afsluttede skolegang/uddannelse, 16-39 år

Befolkningen i alderen 16-39 år, som ikke har været under uddannelse de seneste 4 uger, særskilt efter, om de har et handicap eller ej, og om handicappet er større eller mindre, 2023. Vægtet procent.

Anm.: Uvægtet antal observationer og opregnet antal: større handicap i alt: 230 (76.216), mindre handicap i alt: 481 (161.621), intet handicap i alt: 2499 (860.674). Personer mellem 16-39 år.

Note: * Statistisk signifikant forskel i fordelingen mellem hhv. a) større handicap vs. intet handicap, b) mindre handicap vs. intet handicap, c) handicap i alt vs. intet handicap.

Personer, som har angivet, at de har modtaget hjælp til at finde et arbejde, bliver også spurgt, hvor de har modtaget hjælp herne, ud fra nogle fortrykte svarkategorier. Det kunne fx være gennem deres netværk, jobcentret, uddannelsesstedet osv. Personer med handicap angiver i mindre grad, at de har fået hjælp fra deres netværk og familie og venner sammenlignet med gruppen uden et handicap, jf. Tabel 5.2. Særligt personer med et større handicap angiver, at de i mindre grad har fået hjælp fra deres netværk eller venner og familie. Derudover er andelen, som har fået hjælp fra A-kasse eller fagforening, også lavere for gruppen med et handicap sammenlignet med gruppen uden et handicap. For personer med et handicap er der til gengæld en højere andel, som har fået hjælp fra jobcentret og "andet sted end de nævnte" sammenlignet med gruppen uden et handicap.

Tabel 5.2 Hvor har du fået hjælp til at finde arbejde? 2023, vægtet procent.

Andele, der har svaret	Større handicap	Mindre handicap	Handicap ialt	Intet handicap
Mit netværk	24,5*	42,4	35,9*	46,0
Jobcentret	58,2*	52,8*	54,8*	41,4
A-kassen	17,1*	23,3*	21,1*	30,4
Fagforeningen	6,6*	9,7*	8,6*	16,7
Anden interesseorganisation	2,3	1,7	1,9	3,4
Uddannelsesstedet	13,0	6,8	9,1	10,4
Familie eller venner	21,5*	42,4	34,8*	44,4
Andet sted end de nævnte	12,3*	11,4*	11,8*	4,7
Opregnet antal	31.661	55.262	86.922	220.613
Uvægtet antal	96	176	272	683

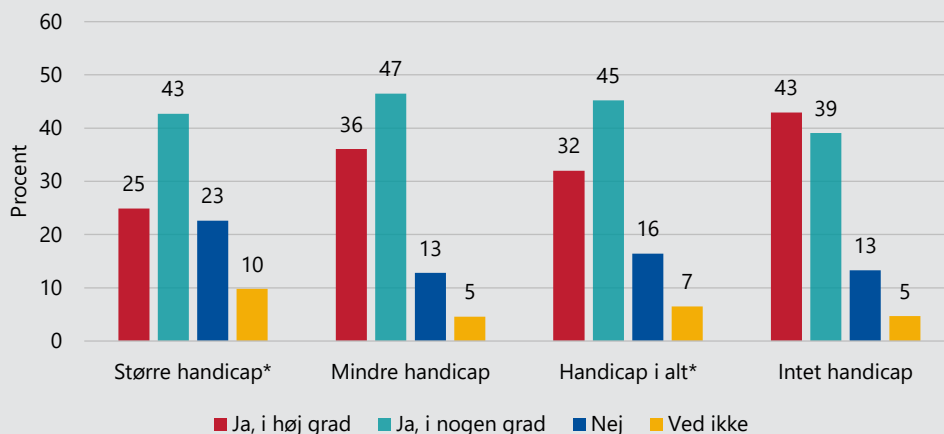
Anm.: Spørgsmålet er stillet til personer mellem 16-39 år, som har angivet, at de har fået hjælp til at finde et arbejde efter deres seneste uddannelse. Respondenterne har haft mulighed for at vælge flere kategorier, hvorfor andelen ikke summer til 100.

Note: * Statistisk signifikant forskel i forhold til referencegruppen (intet handicap).

Personer, som har modtaget hjælp til at finde et arbejde, bliver også spurgt, om de mener, at den hjælp, de fik, var tilstrækkelig. Andelen af personer med et handicap, som oplever, at den hjælp, de fik, i høj grad var tilstrækkelig, er lavere end for personer uden et handicap (hhv. 32 pct. og 43 pct.), se Figur 5.11. For gruppen med et større handicap mener næsten en fjerdedel (23 pct.), at den hjælp, de fik, ikke var tilstrækkelig.

Figur 5.11 Var den hjælp, du fik til at finde et arbejde, tilstrækkelig?

Befolkningen i alderen 16-39 år, som har angivet, at de har fået hjælp til at finde et arbejde efter deres seneste uddannelse særskilt efter, om de har et handicap eller ej, og om handicapet er større eller mindre, 2023. Vægtet procent.

Anm.: Uvægtet antal observationer og opregnet antal: større handicap: 96 (31.661), mindre handicap: 176 (55.262), intet handicap: 682 (220.044). Personer mellem 16-39 år.

Note: * Statistisk signifikant forskel i forhold til referencegruppen (intet handicap).

Personer uden handicap, som ikke har fået hjælp til at finde et arbejde efter deres seneste uddannelse, angiver i højere grad end personer med et handicap, at det skyldes, at de ikke mener, at de har haft brug for hjælp, jf. Tabel 5.3. For personer uden et handicap angiver 86 pct. således, at den primære årsag til, at de ikke har modtaget hjælp, er, at de ikke har haft brug for det, mens 58 pct. af personer med et større handicap angiver, at dette er den primære årsag til, at de ikke har modtaget hjælp. Særligt for personer med et større handicap er der en højere andel, som ikke har fået hjælp, fordi de enten ikke har søgt arbejde efter deres uddannelse, eller fordi de ikke vidste, hvor de kunne få hjælp henne. Derudover er der en højere andel af personer med handicap, som angiver, at det, at de ikke har fået hjælp, skyldes andre årsager end de angivne svarkategorier (10 pct.), hvorimod 4 pct. af gruppen uden et handicap har angivet dette som den primære årsag til, at de ikke har fået hjælp til at finde et arbejde.

Tabel 5.3 Hvad er den primære årsag til, at du ikke har fået hjælp til at finde arbejde? 2023, vægtet procent.

	Større handicap*	Mindre handicap*	Handicap ialt*	Intet handicap
Har ikke haft brug for hjælp	58,3	76,0	70,8	85,5
Vidste ikke, hvor jeg kunne få hjælp	8,7	6,0	6,8	5,0
Har ikke søgt arbejde efter endt uddannelse	12,8	5,0	7,3	2,2
Andet	15,8	8,0	10,3	3,7
Ved ikke	4,4	5,0	4,8	3,6
Total	100	100	100	100
Opregnet antal	44.205	106.359	150.564	639.604
Uvægtet antal	133	305	438	1814

Anm.: Spørgsmålet er stillet til personer mellem 16-39 år, som har angivet, at de ikke har fået hjælp til at finde et arbejde efter deres seneste uddannelse.

Note: * Statistisk signifikant forskel i forhold til referencegruppen (intet handicap).

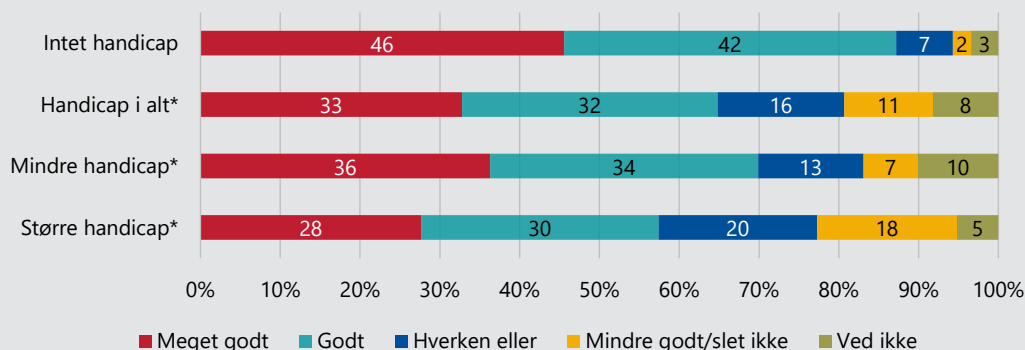
5.3.2 Rustet til at fungere i job – faglige og sociale kompetencer

I dette afsnit ser vi nærmere på, i hvor høj grad ikke-beskæftigede i alderen 16-39 år føler sig rustede til at fungere i et job, hvis de tænker på hhv. deres faglige og sociale kompetencer. I kapitel 3 er der lavet lignende analyser for personer i alderen 16-64 år.

Andelen, der føler sig godt fagligt rustet til at fungere i et job, er lavere blandt personer med handicap end blandt personer uden handicap. 65 pct. af de ikke-beskæftigede personer med et handicap angiver, at de føler sig enten godt eller meget godt rustede til at fungere i et job, hvis de tænker på deres faglige kompetencer, jf. Figur 5.12. For ikke-beskæftigede personer uden et handicap ligger samme andel på 88 pct. For personer med et større handicap er der 18 pct., som enten mindre godt eller slet ikke føler sig rustede til at fungere i et job, hvis de tænker på deres faglige kompetencer, mens samme andel er på 2 pct. for personer uden et handicap. Andelene for de 16-39-årige er stort set identisk med andelene for de 16-64-årige i kapitel 3.

Figur 5.12 Hvor godt føler du dig rustet til at fungere i et job, hvis du tænker på dine faglige kompetencer?

Befolkningen i alderen 16-39 år, som ikke er i beskæftigelse, men som søger eller ønsker job særskilt efter, om de har et handicap eller ej, og om handicappet er større eller mindre, 2023. Vægtet procent.

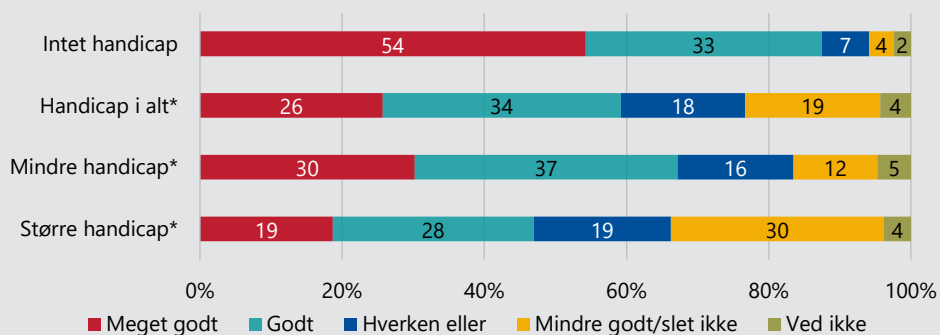
Anm.: 'Slet ikke' og 'mindre godt' svarkategorierne er slået sammen pga. få antal observationer. Uvægtet antal observationer og opregnet antal: større handicap: 95 (30.050), mindre handicap: 171 (45.016), intet handicap: 674 (167.430).

Note: * Statistisk signifikant forskel i fordelingen mellem hhv. a) større handicap vs. intet handicap, b) mindre handicap vs. intet handicap, c) handicap i alt vs. intet handicap.

Andelen, der føler sig godt socialt rustet til at fungere i et job, er også lavere blandt personer med handicap end blandt personer uden handicap. Når man ser på sociale kompetencer, finder vi, at 60 pct. af ikke-beskæftigede personer med handicap føler sig enten godt eller meget godt rustede til at fungere i et job, hvis de tænker på deres sociale kompetencer, jf. Figur 5.13. For personer uden et handicap er denne andel på 87 pct. For personer med et større handicap er der en markant større andel, som angiver, at de enten mindre godt eller slet ikke føler sig rustede til at fungere i et job, når de tænker på deres sociale kompetencer (30 pct.) sammenlignet med personer uden et handicap, hvor denne andel ligger på 4 pct. Disse andele for de 16-39-årige minder også her om andelene for de 16-64-årige i kapitel 3.

Figur 5.13 Hvor godt føler du dig rustet til at fungere i et job, hvis du tænker på dine sociale kompetencer?

Befolkningen i alderen 16-39 år, som ikke er i beskæftigelse, men som søger eller ønsker job særskilt efter, om de har et handicap eller ej, og om handicappet er større eller mindre, 2023. Vægtet procent.

Anm.: 'Slet ikke' og 'mindre godt' svarkategoriene er slået sammen pga. få observationer. Uvægtet antal observationer og opregnet antal: større handicap: 94 (29.566), mindre handicap: 171 (45.016), intet handicap: 673 (167.273).

Note: * Statistisk signifikant forskel i fordelingen mellem hhv. a) større handicap vs. intet handicap, b) mindre handicap vs. intet handicap, c) handicap i alt vs. intet handicap

5.3.3 Udfordringer med at opnå eller fastholde beskæftigelse

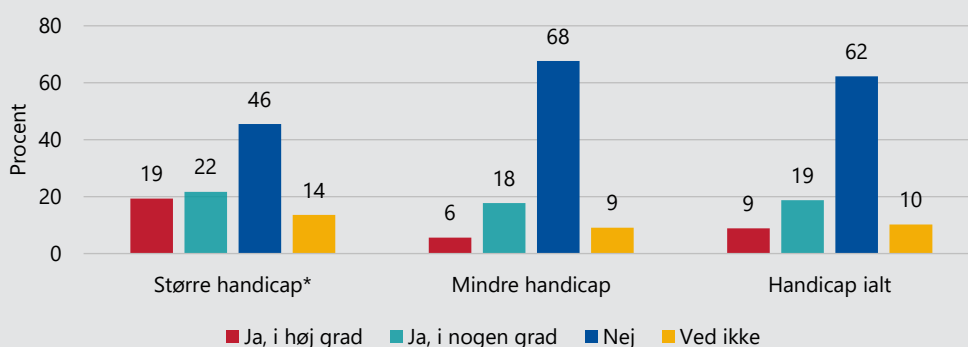
I kapitel 3 har vi vist, at personer mellem 16-64 år med et handicap i mindre grad er i beskæftigelse sammenlignet med personer uden et handicap. I dette afsnit undersøger vi, i hvor høj grad personer med et handicap i alderen 16-39 år har udfordringer med at opnå eller fastholde beskæftigelse, og hvad de selv vurderer kunne gøre det lettere for dem at opnå eller fastholde beskæftigelse. Vi ser på personer, som har et handicap, og som enten er i beskæftigelse eller ikke er i beskæftigelse, men søger eller gerne vil have et arbejde.

Figur 5.14 viser fordelingen for, i hvilken grad personer mellem 16-39 år med et handicap oplever udfordringer med at opnå eller fastholde beskæftigelse særskilt efter handicappets størrelse. 28 pct. af personer med et handicap angiver, at de i nogen eller høj grad oplever udfordringer i forhold til at opnå eller fastholde beskæftigelse. For personer med et større handicap er denne andel på 41 pct., mens den for personer med mindre handicap er på 24 pct. 62 pct. af gruppen med et handicap oplever ikke udfordringer i forhold til at opnå eller fastholde beskæftigelse. For gruppen med et større handicap er denne andel nede på 46 pct., mens 68 pct. af personerne med et mindre handicap angiver ikke at have udfordringer i forhold til at opnå eller fastholde beskæftigelse. Der er også en mindre andel på mellem 10-14

pct., som angiver, at de ikke ved, om de har udfordringer i forhold til at opnå eller fastholde beskæftigelse.

Figur 5.14 Oplever du udfordringer med at opnå eller fastholde beskæftigelse?

Befolkningen i alderen 16-39 år, som har et handicap og som enten er i beskæftigelse eller ikke er i beskæftigelse, men søger arbejde eller gerne vil have et arbejde særskilt efter, om handicapet er større eller mindre og handicap i alt, 2023. Vægtet procent.

Anm.: Uvægtet antal observationer og opregnet antal: større handicap: 217 (67.562), mindre handicap: 719 (211.639).

Note: * Statistisk signifikant forskel i fordelingen mellem større handicap og mindre handicap.

De personer, som angiver, at de i nogen eller høj grad oplever udfordringer i forhold til at opnå eller fastholde beskæftigelse, bliver også spurgt, hvilke forhold de vurderer kunne gøre det lettere for dem at opnå eller fastholde beskæftigelse, se Tabel 5.4. 36 pct. af personer med et handicap angiver, at hjælp til at finde et job, der passer til deres kompetencer, ville gøre det lettere for dem at opnå eller fastholde beskæftigelse. Derudover er der også en vis andel, som har angivet, at ændrede arbejdstider (26 pct.), andre forhold på arbejdspladsen (25 pct.) samt færre fordomme (20 pct.) ville gøre det lettere at opnå eller fastholde beskæftigelse. Der er ikke store forskelle i svarfordelingen mellem personer med et større handicap og personer med et mindre handicap. Der er dog en statistisk signifikant forskel i andelen, som har angivet, at assistance i arbejdet ville gøre det lettere at opnå eller fastholde beskæftigelse. 22 pct. af personer med et større handicap angiver, at assistance i arbejdet ville gøre det lettere at opnå eller fastholde beskæftigelse, hvilket er en højere andel end for gruppen med et mindre handicap, hvor andelen ligger på 10 pct.

Tabel 5.4 Vil et af følgende forhold gøre det lettere for dig at opnå eller fastholde beskæftigelse?

Andele, der har svaret	Større handicap	Mindre handicap	Handicap i alt
Bedre transportmuligheder	24,7	20,1	21,8
Mere hjælp i hjemmet	12,2	6,8	8,7
Færre fordomme	21,2	18,9	19,7
Mere effektiv sagsbehandling	16,8	11,7	13,6
Hjælp til at finde job, der passer til mine kompetencer	37,8	34,2	35,5
Assistance i arbejdet*	21,9	10,0	14,3
Ændrede arbejdstider	27,2	25,1	25,8
Andre forhold på arbejdspladsen	25,2	24,5	24,8
Nej, ingen af de ovennævnte	17,2	18,8	18,3
Ved ikke	9,2	14,3	12,5
Opregnet antal	27.659	49.339	76.998
Uvægtet antal	89	176	265

Anm.: Spørgsmålet er stillet til: personer mellem 16-39 år, som har angivet, de i nogen eller høj grad oplever udfordringer i forhold til at opnå eller fastholde beskæftigelse, og som har et handicap, og som enten er i beskæftigelse eller ikke er i beskæftigelse, men enten søger eller gerne vil have et arbejde. Respondenterne har haft mulighed for at vælge flere kategorier, hvorfor andelen ikke summer til 100.

Note: * Statistisk signifikant forskel mellem større handicap og mindre handicap.

5.3.4 Selvvurderet betydning af fritids- og studiejob i forhold til beskæftigelse

Tidligere undersøgelser har vist, at personer med handicap i mindre grad har fritids- og studiejob sammenlignet med personer uden handicap (Larsen et al., 2021).²⁰ I dette afsnit ser vi på, i hvor høj grad personer med og uden handicap vurderer, at det har haft betydning for deres muligheder for at få et job, om de har haft et studie- eller fritidsjob.

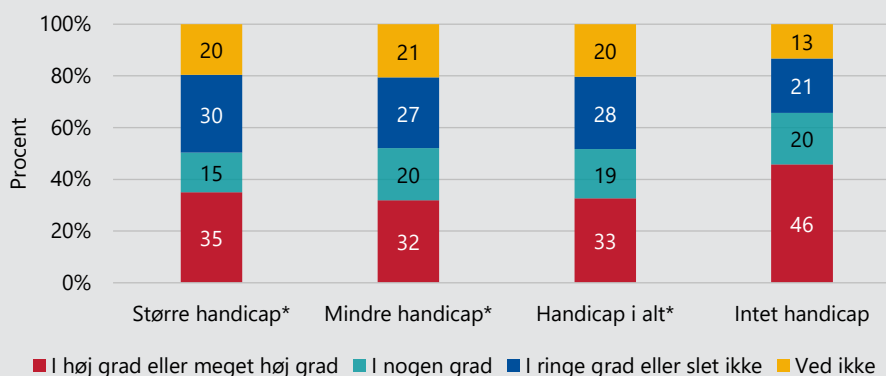
Andelen, som mener, at det i høj eller meget høj grad har eller har haft betydning for deres muligheder for at få et job, om de har haft et studie- eller fritidsjob, er lavere for personer med et handicap (33 pct.) sammenlignet med personer uden et handicap (46 pct.), jf. Figur 5.15. Der er også en højere andel af personer med et handicap, som har svaret, at det i ringe grad eller slet ikke har eller har haft

²⁰ Det fremgår også af afsnit 4.3, at de unge med handicap, som er under uddannelse, i mindre omfang har et job end unge uden handicap, som er under uddannelse.

betydning for deres jobmuligheder, hvorvidt de har haft et studie- eller fritidsjob. Samtidig er der også en højere andel af personer med et handicap, som svarer, at de ikke ved, hvorvidt det har eller haft betydning for deres muligheder for at få et job.

Figur 5.15 Tror du, at det har eller har haft betydning for dine muligheder for at få et job efter endt uddannelse, om du har haft et studie- eller fritidsjob?

Befolkningen i alderen 16-39 år, som har færdiggjort en uddannelse efter grundskolen særskilt efter, om de har et handicap, samt om handicapet er større eller mindre og handicap i alt, 2023. Vægtet procent.

Anm.: Uvægtet antal observationer og opregnet antal: større handicap: 213 (62.638), mindre handicap: 609 (180.049), intet handicap: 3252 (1.032.732).

Note: * Statistisk signifikant forskel i fordelingen mellem hhv. a) større handicap vs. intet handicap, b) mindre handicap vs. intet handicap, c) handicap i alt vs. intet handicap

5.4 Opsamling

I dette afsnit har vi undersøgt de udfordringer, personer med handicap kan opleve i forhold til at tage uddannelse og i overgangen til beskæftigelse.

Vi finder, at der er tydelige uddannelsesmæssige forskelle mellem personer med og uden handicap, særligt for personer med et større handicap. Andelen mellem 25-39 år, som har fuldført en erhvervskompetencegivende uddannelse, ligger på 59 pct. for personer med handicap, mens samme andel ligger på 79 pct. for personer uden et handicap. For gruppen med et større handicap i alderen 25-39 år har 44 pct. fuldført en erhvervskompetencegivende uddannelse, mens samme andel ligger på 66 pct. for personer med mindre handicap. Samtidig finder vi også, at andelen af de 25-39-årige, som aldrig er startet på en uddannelse efter grundskolen, er en del

højere for særligt gruppen med større handicap (16 pct.) sammenlignet med personer uden handicap (5 pct.).

Andelen, som er droppet ud af en eller flere uddannelser efter grundskolen, er en del højere for personer med et handicap end for personer uden handicap. For gruppen med større handicap er over halvdelen af de 16-39-årige droppet ud af en eller flere uddannelser (53 pct.), hvilket er næsten dobbelt så højt som for gruppen uden handicap, hvor andelen ligger på 27 pct. Andelen, som er droppet ud af mindst to uddannelser, er desuden højere for personer med handicap sammenlignet med personer uden handicap. Derudover finder vi, at når man spørger ind til den primære årsag til uddannelsesfrafaldet, så angiver personer med handicap i højere grad, at deres frafald skyldes udfordringer relateret til deres handicap eller helbred, mens personer uden handicap i højere grad angiver, at deres frafald skyldes, at de ikke synes, at uddannelsen var den rigtige.

Andelen, som har modtaget hjælp til at finde et arbejde efter deres seneste uddannelse, er højere for personer med et handicap (37 pct.) sammenlignet med personer uden et handicap (26 pct.). Andelen er desuden lidt højere for gruppen, som har et større handicap (42 pct.) end for gruppen med et mindre handicap (34 pct.). Personer med handicap angiver i mindre grad, at de har fået hjælp fra deres netværk og familie og venner sammenlignet med gruppen uden et handicap. For personer med et handicap er der til gengæld en højere andel, som har fået hjælp fra jobcentret og 'andet sted end de nævnte' sammenlignet med gruppen uden et handicap. Særligt personer med større handicap, som har modtaget hjælp, oplever, at den hjælp, de fik, ikke var tilstrækkelig.

28 pct. af personer med et handicap, som enten er i beskæftigelse eller ikke er i beskæftigelse, men søger eller gerne vil have et arbejde, angiver, at de i nogen eller høj grad oplever udfordringer i forhold til at opnå eller fastholde beskæftigelse. For personer med et større handicap er denne andel på 41 pct., mens den for personer med mindre handicap er på 24 pct. Af dem, som oplever udfordringer, angiver 36 pct. af personer med handicap, at 'hjælp til at finde et job, der passer til deres kompetencer' ville gøre det lettere for dem at opnå eller fastholde beskæftigelse. Derudover er der også en vis andel, som har angivet, at 'ændrede arbejdstider' (26 pct.), 'andre forhold på arbejdspladsen' (25 pct.) samt 'færre fordomme' (20 pct.) ville gøre det lettere at opnå eller fastholde beskæftigelse.

Dem, som har færdiggjort en uddannelse efter grundskolen, er også blevet spurgt, om de tror, det har eller har haft betydning for deres jobmuligheder, hvorvidt de har haft et studie- eller fritidsjob. Andelen, som mener, at det i høj eller meget høj grad har eller har haft betydning for deres muligheder for at få et job, om de har haft et studie- eller fritidsjob, er lavere for personer med et handicap (33 pct.) sammenlignet med personer uden et handicap (46 pct.).

Dokumentation

6 Datagrundlag

Undersøgelsens primære datagrundlag er Danmarks Statistiks Arbejdskraftundersøgelse (AKU) for 4. kvartal 2023. Til AKU for dette kvartal har vi – ligesom i de tidligere undersøgelser, se fx Larsen et al. (2020, 2021, 2022, 2023) – fået knyttet et tillægsmodul med spørgsmål om handicap og beskæftigelse. Desuden har vi trukket på AKU-data med tilsvarende tillægsmoduler fra tidligere år. AKU-data er koblet med registeroplysninger.

I det følgende har vi beskrevet de AKU-data, vi anvender. Vi har først redegjort for, hvordan arbejdsmarkedsstatus (beskæftigelse, ledighed og uden for arbejdsstyrken) er defineret i rapporten. Dernæst har vi nærmere beskrevet stikprøven for dataindsamlingen, svarprocent og antal observationer, og hvilke registerdata de anvendte AKU-data er koblet med. Endelig har vi beskrevet muligheder og begrænsninger ved brug af AKU-data og har angivet, hvilke krav der stilles til observationsantal og opregnede antal, for at resultater kan præsenteres i rapporten.

6.1 Arbejdsmarkedsstatus: definitioner i AKU

For at afgrænse, hvem der hhv. er beskæftiget, ledig og uden for arbejdsstyrken, har vi valgt at anvende samme tilgang, som er anvendt i AKU. Denne tilgang følger nogle fastlagte EU-definitioner og anbefalinger fra den internationale arbejdsorganisation (ILO) (Danmarks Statistik, 2024).

Beskæftigede: *AKU-beskæftigede* omfatter:

Personer, der i referenceugen²¹ har arbejdet minimum én betalt time, eller som er selvstændige eller medarbejdende familiemedlemmer, samt personer, som er midlertidigt fraværende fra jobbet på grund af fx ferie, sygdom eller barselsorlov.

²¹ Alle interviewpersoner er blevet spurgt om deres forhold til arbejdsmarkedet i en bestemt uge. Denne uge betegnes 'referenceugen'. Spørgeskemaet er typisk blevet besvaret 1-2 uger efter denne uge (Danmarks Statistik, 2024).

Ledige: AKU-ledige omfatter:

Ubeskæftigede personer, som aktivt har søgt arbejde inden for 4 uger²² forud for referenceugen, og som kan tiltræde et job inden for 2 uger efter referenceugen.

Personer uden for arbejdsstyrken omfatter dem, der hverken er kategoriseret som AKU-beskæftigede eller AKU-ledige.

6.2 Stikprøve, svarprocent og opregning i AKU

AKU er Danmarks største interviewundersøgelse baseret på ca. 72.000 personer årligt. Den belyser befolkningens tilknytning til arbejdsmarkedet. Undersøgelsespopulationen i AKU har siden 2021 været den 15-89-årige befolkning i Danmark.²³ Interviewene er indhentet enten via webskema eller som telefoninterview, og invitationsbreve til undersøgelsen er udsendt via e-Boks²⁴ (Danmarks Statistik, 2024).

Det primære formål med AKU er at opgøre, hvor mange der hhv. er beskæftigede, arbejdsløse (kaldet AKU-ledige) eller uden for arbejdsstyrken. Desuden afdækker undersøgelsen emner som arbejdstid, ansættelsesforhold, jobsøgning og deltagelse i efteruddannelse/skoleforløb (Danmarks Statistik, 2024).

6.2.1 Stratificering, opregning og repræsentativitet

AKU-undersøgelsen er stikprøvebaseret, og i trækningen af stikprøven har Danmarks Statistik anvendt en række registre, der indeholder baggrundsoplysninger om interviewpersonerne (Danmarks Statistik 2024).

Der blev indført en ny stratificering i AKU i 1. kvartal 2022. Hensigten var at opnå et større antal svar i nogle af de grupper, der har en lav gennemsnitlig svarprocent. Den nye fremgangsmåde består i, at befolkningen opdeles i fire grupper med afsæt i registerdata om bl.a. beskæftigelse og ledighed. De fire grupper er:

1. Stabilt beskæftigede
2. Registerledige

²² Aktiv jobsøgning omfatter bl.a. kontakt med et jobcenter, henvendelser til arbejdsgivere, kontakt til venner, slægtninge, fagforeninger eller læsning og evt. besvarelse af annoncer. Ansøgninger om tilladelse, støtte eller konkrete aktiviteter som søgning efter lokaler mv. for at etablere sig som selvstændig regnes også som aktiv søgning (Danmarks Statistik, 2024).

²³ Tidligere bestod undersøgelsespopulationen af 15-74-årige.

²⁴ Personer, der ikke er tilmeldt e-Boks, får tilsendt invitationsbrevet som almindeligt brev.

3. Hverken stabilt beskæftigede eller registerledige
4. 75-89-årige.

Gruppe 1 og 3 er desuden underopdelt i aldersgrupperne 15-29, 30-64 og 65-74 år. De i alt otte forskellige strata er blevet benyttet i stikprøveudvælgelsen fra 1. kvartal 2022. Som følge af undersøgelsens paneldesign²⁵ bliver den nye stratificering gradvist implementeret frem mod 2. kvartal 2023 (Danmarks Statistik, 2024).

Danmarks Statistik har beregnet en vægt for personer, der har deltaget i AKU, som gør det muligt at opregne deres besvarelser til hele befolkningen i den udvalgte aldersgruppe. Når besvarelserne opregnes til befolkningen, korrigeres der for, hvordan befolkningen er fordelt på forhold som køn, alder, uddannelse, region, arbejdsmarkedsstatus, ledighed og modtagelse af offentlige ydelser. For en nærmere beskrivelse af opregningen, se Danmarks Statistik (2019).

Danmarks Statistik betragter AKU som en pålidelig statistik for befolkningens tilknytning til arbejdsmarkedet, selvom der er usikkerhed knyttet til udvælgelsen af stikprøve og struktur i bortfaldet. Vurderingen skal ses i lyset af, at stikprøven er relativt stor, og at der er kontinuerlige forbedringer i opregningsmetoder. Danmarks Statistik kan dog ikke helt udelukke, at der er systematisk skævhed i AKU. Dette vil i givet fald ifølge Danmarks Statistik typisk i højere grad påvirke niveauet (fx procentfordelingen) end udviklingen over tid (Danmarks Statistik, 2024).

6.2.2 Observationsantal og svarprocent

15.977 personer i alderen 15-89 år deltog i AKU for 4. kvartal 2023. I denne undersøgelse har vi fokus på personer, der er 16-64 år. Vi har derfor frasorteret besvarelser fra personer under 16 år og fra personer over 64 år. Desuden har vi frasorteret de besvarelser, hvor en anden har besvaret spørgsmålene for den person, der var udvalgt til undersøgelsen (kaldet 'proxy-interview'). Endelig har vi frasorteret to personer, som angiver, at de har et handicap, men som ikke har angivet, om de har et større eller mindre handicap. Vi står dermed tilbage med en stikprøve på 11.565 personer. Af Tabel 6.1 nederst fremgår, hvor mange af de udvalgte personer fra 4. kvartal 2022 der har et handicap, og hvor mange af dem der har hhv. et større og et mindre handicap.

Af Tabel 6.1 fremgår også tal for de tidligere AKU-undersøgelser fra 2008 og frem, der indgår i denne undersøgelse. Det drejer sig om data fra 1. kvartal i årene 2008,

²⁵ En interviewperson deltager 4 gange i alt: først 2 kvartaler i træk og efter en pause på 2 kvartaler interviewes personen igen i 2 kvartaler i træk. Det vil sige, at halvdelen af stikprøven fornyes hvert kvartal (Danmarks Statistik, 2024).

2010, 2012 og 2014, data fra 1. og 2. kvartal 2016²⁶ og data fra 4. kvartal 2019, 2020 og 2021 (Kjeldsen et al., 2013; Larsen & Høgelund, 2009; Larsen et al., 2020, 2021, 2022, 2023; Rode Larsen & Høgelund, 2014, 2015; Rode Larsen & Larsen, 2017; Thomsen & Høgelund, 2011). Disse data er – ligesom data for 4. kvartal 2024 – afgrænset til at bestå af 16-64-årige respondenter, der selv har besvaret spørgsmålene.²⁷

Tabel 6.1 16-64-årige respondenter, der selv har besvaret spørgeskema. I alt og særskilt efter, om respondenteren har et handicap eller ej, og underopdelt efter sværhedsgrad af handicapet. Arbejdskraftundersøgelsen, udvalgte kvartaler. Uvægtet og opregnet antal.

	Større handicap	Mindre handicap	Handicap, i alt	Intet handicap	I alt
2008, 1. kvartal					
Uvægtet antal	1.541	1.533	3.074	14.547	17.621
Opregnet antal	353.964	298.444	652.407	2.876.121	3.529.361
2010, 1. kvartal					
Uvægtet antal	1.584	1.142	2.726	14.482	17.208
Opregnet antal	334.783	226.128	560.911	2.913.563	3.474.474
2012, 1. kvartal					
Uvægtet antal	1.395	1.314	2.709	15.234	17.943
Opregnet antal	355.031	261.786	616.817	2.796.306	3.413.124
2014, 1. kvartal					
Uvægtet antal	1.433	1.146	2.579	15.265	17.844
Opregnet antal	348.238	228.550	576.788	2.826.516	3.403.304
2016, 1. og 2. kvartal					
Uvægtet antal	1.598	2.018	3.616	14.695	18.312
Opregnet antal	474.341	492.801	967.142	3.334.565	4.302.054
2019, 4. kvartal					

²⁶ I data for 2016 indgår samtlige fire paneler af deltagere i AKU fra 1. kvartal 2016 samt et enkelt panel af deltagere fra 2. kvartal 2016, se Rode Larsen & Larsen (2017).

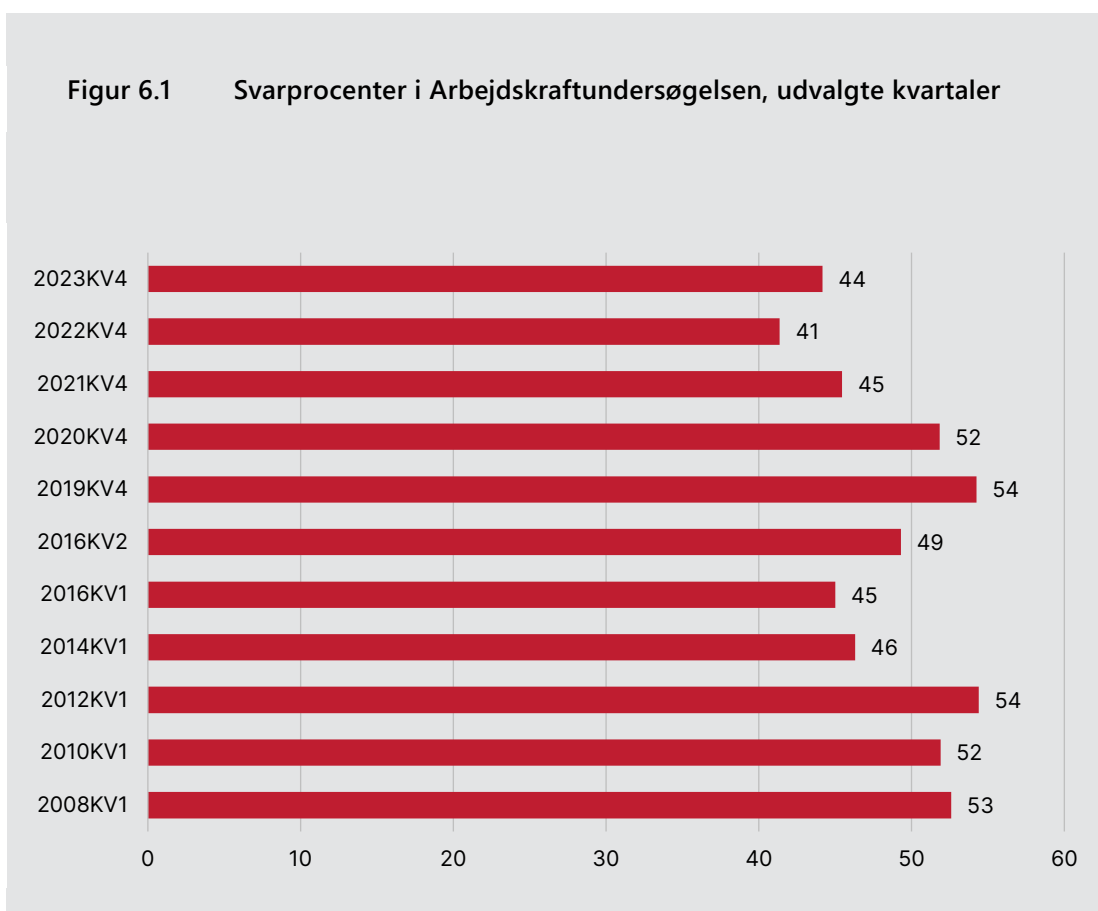
²⁷ Denne undersøgelse er altså ligesom Larsen et al. (2020, 2021, 2022, 2023) baseret på tal for 4. kvartal, mens de forudgående undersøgelser er baseret på data fra 1. kvartal (bortset fra 2016, hvor der også indgik data for 2. kvartal). Det er potentielt en udfordring i forbindelse med vores opgørelse af beskæftigelsesudviklingen, jf. kapitel 3, at data stammer fra forskellige kvartaler i året. En opgørelse baseret på AKU-beskæftigelse kan således være påvirket af sæsonudsving. For at få et indblik i, om den fundne beskæftigelsesudvikling er robust over for sæsonudsving, blev det i Larsen et al. (2020) undersøgt, om brug af en alternativ beskæftigelsesdefinition, hvor personer med lønmodtagerjob af kortere varighed ikke betragtes som beskæftigede, giver et andet resultat. Det viste sig ikke at være tilfældet.

	Større handicap	Mindre handicap	Handicap, i alt	Intet handicap	I alt
Uvægtet antal	1.289	1.613	2.902	11.135	14.037
Opregnet antal	312.683	377.061	689.744	2.585.333	3.275.077
2020, 4. kvartal					
Uvægtet antal	1.389	1.667	3.056	10.974	14.030
Opregnet antal	357.507	401.041	758.548	2.618.161	3.376.709
2021, 4. kvartal					
Uvægtet antal	969	1.758	2.727	8.762	11.489
Opregnet antal	302.315	507.383	809.698	2.582.799	3.392.497
2022, 4. kvartal					
Uvægtet antal	1.102	1.591	2.693	7.618	10.311
Opregnet antal	340.970	517.689	858.659	2.578.574	3.437.232
2023, 4. kvartal					
Uvægtet antal	1.420	2.044	3.464	8.101	11.565
Opregnet antal	359.833	607.983	967.816	2.546.110	3.513.926

Det samlede observationsantal i de AKU-datasæt, vi anvender, er faldet fra 2016 til 2022, hvorefter observationsantallet er steget lidt igen, jf. Tabel 6.1. En medvirkende årsag til frafaldet fra 2016 er, at stikprøven af personer, der udtrækkes til at deltage i AKU, er blevet reduceret (Danmarks Statistik, 2024). Svarprocenten påvirker også observationsantallet. Svarprocenten er faldet fra 54 pct. i 4. kvartal 2019 til 41 pct. i 4. kvartal 2022, jf. Figur 6.1. Herefter er svarprocenten steget en smule og er i 4. kvartal på 44 pct. Bortfaldet består bl.a. af personer, der ikke er opnået kontakt med, personer, der på grund af sygdom eller handicap ikke havde mulighed for at deltage, og personer, som nægtede at deltage (Danmarks Statistik, 2024). Med andre ord er ikke alle personer med (formentlig især større) handicap repræsenterede i denne undersøgelse.

Når vi anvender AKU-data til at belyse udviklingen over tid, er det ifølge Danmarks Statistik vigtigt at være opmærksom på, at der er databrud før og efter 2016. Et markant databrud mellem vores data for 2014 og 2016 skyldes et skift af dataindsamler, en lav svarprocent og en ny dataindsamlingsmetode (webbesvarelse blev en mulighed, mens det tidligere kun var muligt at svare pr. telefon). Databruddet mellem vores data for 2016 og 2019 skyldes endnu et skift af dataindsamler og en forøgelse af svarprocenten. En ny opregning har forsøgt at korrigere for disse

databrud, men den anvendte opregningsmetode justerer ikke fuldt ud herfor (Danmarks Statistik, 2021, 2024; Larsen et al., 2020).

Kilde: Oplyst af Danmarks Statistiks AKU-kontor.

Danmarks Statistik betegner svarprocenten for 1. kvartal 2016 som 'usædvanligt lav' (2024). I dette lys er det bekymrende, at svarprocenten i 4. kvartal 2023 er endnu lavere, nemlig 44 pct., jf. Figur 6.1. En særlig problematik i 1. kvartal 2016 var imidlertid dels skiftet af både dataleverandør og dataindsamlingsmetode, dels at bortfaldet var mere skævt end ellers, hvilket opregningen ikke fuldt ud kunne tage højde for. Som udgangspunkt regner vi derfor med, at kvaliteten af data trods en lavere svarprocent er bedre i 4. kvartal 2023.

6.2.3 Særlige forhold ved AKU-ledigheden i 4. kvartal 2023

Andelen af ledige stiger fra 2022 til 2023 for både personer med større og mindre handicap og personer uden handicap, jf. afsnit 3.2. Dette kan der være flere årsager til. Der er dog særlige forhold ved AKU-ledigheden for 4. kvartal 2023, som ifølge Danmarks Statistik er en sæson-outlier, da AKU-ledigheden for dette kvartal ligger på et markant højere niveau end normalt (Danmarks Statistik, 2024).

Det skyldes, at man på grund af lave svarprocenter har forlænget indsamlingsperioden. Dette har bevirket, at sammensætningen af respondenter er ændret, så der er flere beskæftigede, registerledige²⁸ og SU-modtagere. Den nye sammensætning af respondenter bliver kun delvist neutraliseret af vægtingen af respondenter (Danmarks Statistik, 2024). Ledighedstallene for 2023 skal derfor fortolkes med varsomhed.

Danmarks Statistik har ikke opgjort, hvor stor en andel af stigningen i ledigheden der skyldes den ændrede dataindsamlingsperiode.

6.3 Registerdata

De anvendte AKU-data er koblet med registeroplysninger. Det drejer sig om oplysninger om herkomst, familieforhold og uddannelse (opgjort for perioden 1964-2023) samt oplysninger om modtagelse af overførselsindkomst (DREAM)²⁹, der er opgjort på ugebasis.

6.4 Muligheder og begrænsninger ved brug af AKU

AKU-data og det dertil knyttede tillægsmodul er velegnet til at kortlægge beskæftigelse og beskæftigelsesmuligheder blandt personer med handicap.

En fordel ved at bruge AKU-data med tillægsmodul er, at de gør det muligt at identificere personer med handicap. En yderligere fordel er, at vi kan få mere opdaterede oplysninger om beskæftigelse fra AKU end ved anvendelse af registerdata.

En ulempe ved at bruge AKU-data er, at datagrundlaget er langt mindre, end det typisk er tilfældet, når der anvendes registerdata. Det betyder fx, at mulighederne for at gennemføre analyser for udvalgte grupper af personer med handicap, fx ledige, er begrænsede på grund af et for lille datagrundlag.

En yderligere potentiel ulempe er, at resultaterne kan være præget af subjektivitet, idet de er baseret på respondenternes egne oplevelser og vurderinger af deres situation. For eksempler på betydningen af brug af data, der potentielt er præget af subjektivitet, se Larsen et al. (2021).

²⁸ Registerbaseret ledighed omfatter registrerede ledige, der modtager dagpenge eller kontanthjælp mv. som jobparate (Danmarks Statistik, 2023). Det vil sige, at fx studerende eller aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere, der søger job og kan begynde på et job inden for 2 uger, er ledige ifølge AKU, men ikke ifølge den registerbaserede ledighedsstatistik.

²⁹ Til brug for sammenkoblingen af AKU med ugeoplysninger fra DREAM har vi anvendt oplysninger fra DREAM for den uge, hvor respondenterne er blevet interviewet.

6.5 Krav til observationsantal og opregnede antal

For at præsentere et givet resultat forudsætter det, at mindst tre respondenter har afgivet det pågældende svar. Denne afgrænsning er foretaget for at sikre, at det ikke er muligt at identificere enkeltpersoner. I de tilfælde, hvor mindre end tre respondenter har anført et givet svar, er svarkategorier enten lagt sammen, eller besvarelser er udeladt af opgørelserne. Sidstnævnte er markeret med '-'. Hvis der er for få observationer i en enkelt kategori i en fordeling, er vi nødsaget til også at fjerne procentandelen i en ekstra kategori, fordi man ellers vil kunne regne sig frem til procentandelen i den kategori, hvor observationsantallet er for lille. I sådanne tilfælde har vi fjernet procentandelen i den ekstra kategori, hvor procentandelen er mindst.

Et begrænset datagrundlag betyder, at der er stor usikkerhed forbundet med at opregne **små procentandele** til antal personer i befolkningen. Opregnede antal er ifølge Danmarks Statistik usikre, hvis der er tale om 4.000-7.000 personer, mens opregnede antal under 4.000 personer normalt ikke vises (Danmarks Statistik, 2024). Med afsæt i disse anbefalinger har vi valgt dels kun at vise opregnede antal, hvis der er tale om mindst 4.000 personer, dels at tilknytte en anmærkning om 'usikre tal' ved opregnede antal på 4.000-7.000 personer.

7 Metode

I dette afsnit har vi først præsenteret de forskellige beskrivende analyser, vi har anvendt. Dernæst har vi beskrevet, hvordan data er vægtet, hvilke typer af sammenligninger, vi har foretaget i rapporten, og hvordan vi har testet for statistisk signifikans.

7.1 Beskrivende analyser

For at få et retvisende billede af, hvilke faktorer der kan gøre en forskel for beskæftigelsessituationen for personer med handicap, ville det kræve, at vi gennemførte kausale analyser. Det er imidlertid ikke muligt at gennemføre sådanne typer analyser på det foreliggende datagrundlag. Det skal derfor understreges, at rapportens resultater ikke er kausale, dvs. at de ikke siger noget om, hvad der er årsag, og hvad der er virkning. Rapportens resultater er i stedet baserede på forskellige typer af beskrivende analyser af sammenhænge.

7.1.1 Fordelinger og gennemsnit

For at undersøge sammenhængen mellem to karakteristika har vi for det første anvendt fordelinger, der er præsenteret i figurer eller krydstabeller. For det andet har vi anvendt gennemsnitsberegninger, fx gennemsnitlig arbejdsevne.

7.2 Vægtning, sammenligninger og signifikanstest

Rapportens analyser er gennemført ved brug af STATA, hvor den såkaldte SVY-kommando med optionen 'pweight' er anvendt for at opregne data til populationen (StataCorp, 2023).

Vi har undersøgt, om resultater for personer med handicap adskiller sig fra resultater for personer uden handicap. Desuden har vi i udvalgte dele også set på, om resultaterne for personer med større handicap og personer med mindre handicap adskiller sig fra resultater for personer uden handicap. Resultaterne giver os et billede af de særlige forhold, der gør sig gældende for personer med handicap. Nogle problemstillinger vedrører alene personer med handicap. I sådanne tilfælde har vi undersøgt, om resultater for personer med større og mindre handicap er forskellige.

Endelig har vi – hvor det har været muligt og meningsfuldt – belyst udviklingen over tid. I disse tilfælde har vi undersøgt, om resultatet for et givet undersøgelsesår adskiller sig fra resultatet for det forudgående undersøgelsesår.

For at afgøre, om der er en væsentlig (statistisk signifikant) forskel mellem resultater for 2 grupper (eller 2 år), har vi i rapporten støttet os til en statistisk test, som populært sagt fortæller os, hvor sikre vi kan være på, at de målte forskelle er reelle. Testen giver en såkaldt p-værdi, som altid er mellem 0 og 1, og jo mindre p-værdien er, desto mere sikre kan vi være på, at der er reel forskel på resultaterne for de grupper, vi sammenligner.

Vi har valgt at konkludere, at der er statistisk signifikant forskel på resultater for 2 grupper/år, hvis p-værdien er mindre end 0,1. I tabeller er statistisk signifikans markeret med *. I figurer fremgår statistisk signifikans af en anmærkning til figuren.³⁰

Der er forskel på, hvad en indsat stjerne (*) er udtryk for, afhængigt af hvad der sammenlignes:

Opgørelser, hvor **personer med handicap** (evt. underopdelt på større og mindre handicap) **sammenlignes med personer uden handicap**:

- En stjerne ud for 'større handicap', 'mindre handicap' eller 'handicap i alt' angiver, at forskellen mellem resultatet for den pågældende gruppe og resultatet for personer uden handicap er statistisk signifikant.

Opgørelser, hvor **personer med større og mindre handicap** indgår, mens personer uden handicap er udeladt:

- En stjerne ud for 'større handicap' angiver, at der er statistisk signifikant forskel på resultatet for personer med større og mindre handicap.

I opgørelser **over tid** angiver en stjerne ud for et givet undersøgelsesår, at resultatet for det pågældende år er statistisk signifikant forskelligt fra resultatet for det forudgående undersøgelsesår.

³⁰ Rapportens resultater er baseret på en delmængde af de indsamlede survey-data (11.565 ud af 15.977 observationer, jf. afsnit 6.2). For at få retvisende signifikanstest er de beregnede standardafvigelser dog baseret på det fulde datasæt, se fx StataCorp (2021).

Litteratur

- Amby, F., & Christoffersen, B.J. (2020). *Fra uddannelse til første job – med handicap*. Aarhus: VIA University College.
- Amilon, A., Østergaard, S.V. & Olsen, R.F. (2021). *Mennesker med handicap: Hverdagsliv og levevilkår 2020*. København: VIVE – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd.
- Australian Bureau of Statistics (2024). *Disability, Ageing and Carers, Australia: Summary of Findings*. Retrieved 30-08-2024, from <https://www.abs.gov.au/statistics/health/disability/disability-ageing-and-carers-australia-summary-findings/latest-release>
- Beskæftigelsesministeriet (2018). *Aftale om udmøntning af satspuljen for 2019 på beskæftigelsesområdet*. København: Beskæftigelsesministeriet.
- Beskæftigelsesministeriet (2024). *Status på arbejdsmarkedet: Tema om unge med dårligt mentalt helbred*. København: Beskæftigelsesministeriet.
- Beskæftigelsesministeriet, & Børne- og Socialministeriet (2018). *Udspil: Flere mennesker med handicap skal i job*. København: Beskæftigelsesministeriet.
- Bredgaard, T., Amby, F., Holt, H. & Thuesen, F. (2020). *Handicap og beskæftigelse – Fra barrierer til broer*. København: Djøf Forlag.
- Bäckman, O. & Nilsson, A. (2016). Long-term consequences of being not in employment, education or training as a young adult: Stability and change in three Swedish birth cohorts. *European Societies*, 18(2), 136-157.
- Børne- og Undervisningsministeriet (2021). *Elever der ikke aflægger alle obligatoriske 9.-klasseprøver*. København: Børne- og Undervisningsministeriet.
- Danmarks Statistik (2019). *2019-opregningens effekt på Arbejdskraftundersøgelsens hovedtal*. København: Danmarks Statistik.
- Danmarks Statistik (2021). *Statistikdokumentation for Arbejdskraftundersøgelsen 2020 4. kvartal*. København: Danmarks Statistik.
- Danmarks Statistik (2022). *Erhvervsuddannelser falder fortsat i popularitet*. København: Danmarks Statistik.
- Danmarks Statistik (2023). *Statistikdokumentation for Registreret ledighed 2023*. København: Danmarks Statistik.
- Danmarks Statistik (2024). *AKU-ledigheden i 4. kvartal 2023*. København: Danmarks Statistik.

- De Økonomiske Råd (2021). *Dansk økonomi, efterår 2021*. København: De Økonomiske Råd.
- Defactum (2022). *Multisygdom i den danske befolkning: Forekomsten af multisygdomsmønstre og sammenhængen med sociodemografiske faktorer og helbredsrelateret livskvalitet*. Aarhus: DEFACTUM, Region Midtjylland.
- Deming, D.J. (2017). The Growing Importance of Social Skills in the Labor Market. *The Quarterly Journal of Economics*, 132(4), 1593–1640.
- Department for Work and Pensions U.K. (2023). *Employment of disabled people 2022*. Retrieved 30-08-2024, from <https://www.gov.uk/government/statistics/the-employment-of-disabled-people-2022/employment-of-disabled-people-2022>
- Di Lego, V., Lazarevič, P. & Luy, M. (2019). The Male-Female Health-Mortality Paradox. In &. Gu, Danan, &. Dupre & Matthew E. (Eds.), *Encyclopedia of Gerontology and Population Aging* (pp. 5070–5077). Cham: Springer International Publishing.
- Edin, P., Fredriksson, P., Nybom, M. & Öckert, B. (2022). The Rising Return to Non-cognitive Skill. *American Economic Journal: Applied Economics*, 14(2), 78–100.
- Eurofond (2016). *Exploring the diversity of NEETs*. Luxembourg: Publications Office of the European Union.
- European Commission (2017). *Progress Report on the implementation of the European Disability Strategy (2010-2020)*. Bruxelles: European Commission.
- Eurostat (2021). *EU Labour force survey: Explanatory notes*. Luxembourg: Eurostat.
- FN (2017). *FN's Konvention om rettigheder for personer med handicap*. København: Udenrigsministeriet.
- Frølich, A. & Stockmarr, A. (2022). *Multisygdom i Danmark: Beskrivelse af sygdomsclustre og social ulighed*. Sorø: Videns- og forskningscenter for multisygdom og kronisk sygdom.
- Institut for Menneskerettigheder (2020). *Ligebehandling af elever med handicap på erhvervsskoler*. København: Institut for Menneskerettigheder.
- Jakobsen, V. (2023). Non-Western Immigrants, the Transition from School to Education and to Work and NEET Status. *Nordic Journal of Migration Research*, 13(1), 1-20.
- Kjeldsen, M. M., Houlberg, H. S., & Høgelund, J. (2013). *Handicap og beskæftigelse: Udviklingen mellem 2002 og 2012*. København: SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd.
- Larsen, B. & Høgelund, J. (2009). *Handicap og beskæftigelse: Udviklingen mellem 2002 og 2008*. København: SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd.

- Larsen, M., Jakobsen, V. & Mikkelsen, C.H. (2020). *Handicap og beskæftigelse 2019: Viden til at understøtte at flere personer med handicap kommer i beskæftigelse*. København: VIVE – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd.
- Larsen, M., Jakobsen, V. & Mikkelsen, C.H. (2021). *Handicap og beskæftigelse 2020: Viden til at understøtte, at flere personer med handicap kommer i beskæftigelse*. København: VIVE – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd.
- Larsen, M., Jakobsen, V. & Mikkelsen, C.H. (2022). *Handicap og beskæftigelse 2021*. København: VIVE – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd.
- Larsen, M., Jakobsen, V. & Mikkelsen, C.H. (2023). *Handicap og beskæftigelse 2022*. København: VIVE – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd.
- Leveille, S.G., Resnick, H.E., Balfour, J., Kurtis, E. & Leveille, S.C. (2000). Gender differences in disability: Evidence and underlying reasons. *Ageing Clinical and Experimental Research*, 12, 106-112.
- Mascherini, M. (2018). Origins and future of the concept of NEETs in the European policy agenda. In J. O'Reilly, J. Leschke, & Ortlieb, Renate & Seeleib-Kaiser, & Villa & Paola (Eds.), *Youth Labor in Transition: Inequalities, Mobility, and Policies in Europe* (pp. 503-529). New York: Oxford University Press.
- Miiller, M.M., Høgelund, J. & Geerdsen, P.P. (2006). *Handicap og beskæftigelse: Udviklingen mellem 2002 og 2005*. København: Socialforskningsinstituttet.
- Mortensen, N.P., Andreasen, G. & Tegtmejer, T. (2020). *Uddannelsesresultater og -mønstre for børn og unge med funktionsnedsættelser*. København: VIVE – Det Nationale Forsknings- og Analysecenter for Velfærd.
- Myers, A., Ward, B., Wong, J., & Ravesloot, C. (2020). Health status changes with transitory disability over time. *Social Science & Medicine*, 244, 1–7.
- Pihl, M.D., Jensen, T.L. & Weber, M. (2022). *Unge med handicap står oftere uden job og uddannelse*. København: Arbejderbevægelsens Erhvervsråd.
- Ralston, K., Everington, D., Feng, Z. & Dibben, C. (2022). Economic inactivity, not in employment, education or training (NEET) and scarring: the importance of NEET as a marker of long-term disadvantage. *Work, Employment and Society*, 36(1), 59-79.
- Rambøll (2009). *Evaluering af handicapindsatsen: Barriereanalyse*. Aarhus: Rambøll Management Consulting.
- Rode Larsen, M. & Høgelund, J. (2014). *Handicap, uddannelse og beskæftigelse*. København: SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd.
- Rode Larsen, M. & Høgelund, J. (2015). *Handicap og beskæftigelse: Udviklingen mellem 2002-2014*. København: SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd.

- Rode Larsen, M. & Larsen, M. (2017). *Handicap, beskæftigelse og uddannelse i 2016*. København: SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd.
- Rosenkilde, S., Klitgaard, M.B., Ekholm, O., Nielsen, M.B.D. & Thygesen, L.C. (2023). *Udvikling i forekomsten af mental sundhed blandt erhvervsaktive i Danmark*. København: Statens Institut for Folkesundhed.
- StataCorp (2021). Subpopulation estimation – Subpopulation estimation for survey. *Stata Survey Data Reference Manual: Release 17* (pp. 67-72). Texas: Stata Press.
- StataCorp (2023). *Stata survey data reference manual*. College Station, TX: StataCorpLLC.
- Styrelsen for Undervisning og Kvalitet (2024). *Vejen til ungdomsuddannelse: Unge med funktionsnedsættelser*. København: Børne- og Undervisningsministeriet.
- Sundheds- og Ældreministeriet (2017). *Den Nationale Diabetesbehandlingsplan*. København: Sundheds- og Ældreministeriet.
- Sundhedsdatastyrelsen (2022). *Dødsårsagsregisteret*. Retrieved 30-08-2024, from <https://www.esundhed.dk/Emner/Hvad-doer-vi-af/Doedsaarsager>
- Sundhedsstyrelsen (2023). *Sundheden blandt borgere med etnisk minoritetsbaggrund*. København: Sundhedsstyrelsen.
- Thomsen, L.B. & Høgelund, J. (2011). *Handicap og beskæftigelse: Udviklingen mellem 2002 og 2010*. København: SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd.
- Uddannelses- og Forskningsstyrelsen (2022). *Bedre vilkår for studerende med funktionsnedsættelser: Afrapportering fra Arbejdsgruppen for studerende med funktionsnedsættelser*. København: Uddannelses- og Forskningsstyrelsen.
- van der Zwan, R. & de Beer, P. (2021). The disability employment gap in European countries: What is the role of labour market policy? *Journal of European Social Policy*, 31(4), 473-486.
- Van Oyen, H., Bogaert, P., Yokota, R.T.C. & Berger, N. (2018). Measuring disability: a systematic review of the validity and reliability of the Global Activity Limitations Indicator (GALI). *Archives of Public Health*, 76(1), 1-11.
- Videnscenter for Handicap (2020). *Status, barrierer og metoder i beskæftigelsesindsatsen for mennesker med handicap*. Taastrup: Videnscenter for Handicap.
- WHO (2001). *International classification of functioning, disability and health*. Geneva: World Health Organization.

Bilag 1 Udvalgte opgørelser for seks hovedkategorier af handicap

Bilagstabel 1.1 Personer med handicap fordelt efter, om handicappet er større eller mindre. I alt og særskilt efter type af handicap, 2023. Vægtet procent.

	Mobilitetshandicap	Sanse- og kommunikationshandicap	Psykisk handicap	Kognitivt handicap	Sygdom	Andet	Handicap i alt
Større handicap	35,4	29,3	47,5	44,3	26,6	41,0	37,2
Mindre handicap	64,6	70,7	52,5	55,7	73,4	59,0	62,8
I alt	100	100	100	100	100	100	100
Opregnet antal	319.744	19.597	148.760	96.052	206.331	177.333	967.816
Uvægtet antal	1.147	61	543	381	706	626	3.464

Bilagstabel 1.2 Personer med handicap fordelt efter alder ved handicappets opståen. I alt og særskilt efter type af handicap, 2023. Vægtet procent.

	Mobilitetshandicap	Sanse- og kommunikationshandicap	Psykisk handicap	Kognitivt handicap	Sygdom	Andet	Handicap i alt
Medfødt	4,4	23,7	3,5	44,1	8,4	11,1	10,7
1-15 år	6,7	17,4	16,7	9,1	13,1	9,8	10,6
16-29 år	22,2	14,3	28,0	12,6	19,6	22,1	21,4
30-39 år	20,0	11,4	13,7	6,6	14,5	17,4	15,9
40-49 år	20,3	12,3	11,3	4,9	16,8	16,4	15,7
50-64 år	19,7	10,0	6,1	7,9	19,5	15,2	15,4
Ved ikke	6,8	10,8	20,8	14,8	8,1	7,9	10,3
I alt	100	100	100	100	100	100	100
Opregnet antal	315.036	19.408	145.209	95.582	205.000	170.707	950.943
Uvægtet antal	1.126	60	532	380	700	603	3.401

Bilagstabel 1.3 Personer med handicap fordelt efter højeste fuldførte uddannelse. I alt og særskilt efter type af handicap, 2023. Vægtet procent.

	Mobili- tetshan- dicap	Sanse- og kom- munika- tions- handi- cap	Psykisk handi- cap	Kogni- tivt han- dicap	Sygdom	Andet	Handi- cap i alt
Grundskole	29,1	23,0	32,1	43,1	23,6	27,8	29,4
Gymnasiale uddannelser	7,8	6,0	15,7	13,7	11,4	9,2	10,6
Erhvervsfaglige uddannelser	38,3	38,6	23,1	17,7	33,5	30,0	31,4
Korte videregående uddannelser	5,4	-	4,7	3,0	4,6	4,8	4,8
Mellemlange videregående uddannelse	14,0	-	16,2	15,9	17,8	18,9	16,3
Lange videregående uddannelse	5,4	13,4	8,3	6,6	9,2	9,2	7,6
I alt	100	100	100	100	100	100	100
Opregnet antal	315.738	19.274	146.744	93.946	202.390	175.951	954.043
Uvægtet antal	1.134	60	538	376	695	622	3.425

Anm.: Oplysninger om uddannelse er baseret på registerdata for 2022.

Bilagstabel 1.4 Personer med handicap fordelt efter, i hvilket omfang de oplever, at handicappet begrænser dem i sociale sammenhænge. I alt og særskilt efter type af handicap, 2023. Vægtet procent.

	Mobili- tetshandicap	Sanse- og kommunikationshandicap	Psykisk handicap	Kognitivt handicap	Sygdom	Andet	Handicap i alt
Slet ikke	26,8	27,9	2,2	10,6	44,8	22,0	24,4
I ringe grad	24,7	20,4	11,9	14,4	22,9	22,5	20,8
I nogen grad	35,3	39,8	48,1	45,6	23,3	32,5	35,3
I høj grad	13,2	11,9	37,7	29,5	9,0	23,0	19,5
I alt	100	100	100	100	100	100	100
Opregnet antal	317.956	19.597	148.308	95.701	206.331	175.739	963.631
Uvægtet antal	1.142	61	541	380	706	621	3.451

Anm.: Personer, der har svaret 'ved ikke', er frasorteret.

Bilagstabel 1.5 Personer med handicap fordelt efter, i hvilket omfang de oplever, at handicappet begrænser dem i arbejdsmæssige sammenhænge¹. I alt og særskilt efter type af handicap, 2023. Vægtet procent.

	Mobilitets- handicap	Sanse- og kom- munikations- handicap	Psykisk handicap	Kogni- tivt han- dicap	Sygdom	Andet	Handi- cap i alt
Slet ikke	14,4	24,6	3,8	8,1	42,8	15,5	18,6
I ringe grad	21,8	20,3	11,4	18,0	20,9	19,7	19,2
I nogen grad	29,2	31,7	29,9	29,6	14,5	24,8	25,4
I høj grad	13,6	7,5	22,4	17,7	5,8	15,5	13,9
Helt uden for ar- bejdsmarkedet	21,0	15,9	32,6	26,5	16,0	24,5	22,8
I alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Opregnet antal	319.744	19.597	148.760	96.052	206.331	177.333	967.816
Uvægtet antal	1.147	61	543	381	706	626	3.464

Note: ¹ Spørgsmålet er stillet til beskæftigede, ledige og personer uden for arbejdsstyrken, der enten har lovning på arbejde (om mere end 3 måneder), eller som ønsker arbejde. De resterende personer, som vi betegner som 'helt uden for arbejdsmarkedet', er tilføjet til beregningsgrundlaget for at få et billede af de arbejdsmæssige begrænsninger i gruppen af personer med handicap som helhed.

Bilagstabel 1.6 Personer med handicap fordelt efter arbejdsevne opgjort på en skala fra 1 til 10. I alt og særskilt efter type af handicap, 2023. Vægtet procent og gennemsnit.

	Mobilitetshandicap	Sanse- og kommunikationshandicap	Psykisk handicap	Kognitivt handicap	Sygdom	Andet	Handicap i alt
1-3	23,6	12,2	43,8	30,7	15,3	29,7	26,5
4-7	27,7	20,6	32,7	36,8	17,1	26,0	26,6
8-10	48,7	67,3	23,5	32,6	67,6	44,4	46,9
I alt	100	100	100	100	100	100	100
Gennemsnit	6,4	7,9	4,7	5,5	7,6	6,1	6,3
Opregnet antal	317.340	19.597	147.522	95.485	205.029	175.263	960.237
Uvægtet antal	1.139	61	537	379	702	617	3.435

Anm.: Spørgsmaalsformulering: 'Hvordan opfatter du din arbejdsevne nu? Angiv på en skala fra 1 til 10, hvor 1 betyder, at man slet ikke kan arbejde, og 10 betyder, at man har fuld arbejdsevne'. Personer, der har svaret 'ved ikke', er frasorteret (i alt 0,7 pct. af alle).

Bilagstabel 1.7 Personer med handicap fordelt efter arbejdsmarkedsstatus. I alt og særskilt efter type af handicap, 2023. Vægtet procent.

	Mobilitetshandicap	Sanse- og kommunikationshandicap	Psykisk handicap	Kognitivt handicap	Sygdom	Andet	Handicap i alt
Beskæftiget	68,5	76,6	40,7	48,3	71,7	60,8	61,6
AKU-ledig	4,1	-	4,5	5,5	4,1	3,6	4,2
Uden for arbejdsstyrken	27,5	-	54,8	46,2	24,2	35,6	34,2
I alt	100	100	100	100	100	100	100
Opregnet antal	319.744	19.597	148.760	96.052	206.331	177.333	967.816
Uvægtet antal	1.147	61	543	381	706	626	3.464

Bilag 2 Bilag til kapitel 2

Bilagstabel 2.1 Selvvurderet arbejdsevne. Særskilt efter, om de har et handicap eller ej, og om handicappet er større eller mindre, 2023. Vægtet procent.

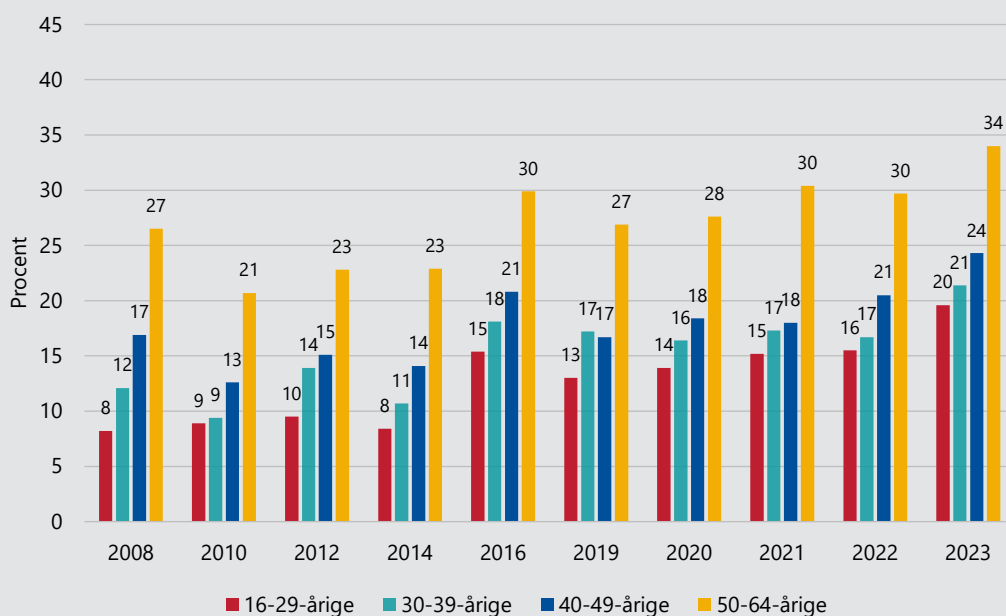
	Større handicap*	Mindre handicap*	Handicap i alt*	Intet handicap (ref.)
1	32,1	3,2	13,8	0,5
2	10,7	2,3	5,4	0,2
3	12,9	4,0	7,3	0,4
4	9,3	3,6	5,7	0,4
5	9,7	6,5	7,7	1,2
6	4,8	5,5	5,3	1,0
7	6,5	8,8	8,0	2,8
8	6,4	15,2	11,9	8,8
9	2,4	14,5	10,1	11,9
10	5,2	36,4	24,9	72,6
I alt	100	100	100	100
Opregnet antal	354.574	605.663	960.237	2.533.115
Uvægtet antal	1.398	2.037	3.435	8.052

Anm.: Spørgsmålsformulering: 'Hvordan opfatter du din arbejdsevne nu. Angiv på en skala fra 1 til 10, hvor 1 betyder, at man slet ikke kan arbejde, og 10 betyder, at man har fuld arbejdsevne'.

Note: * Statistisk signifikant forskel i forhold til intet handicap.

Bilagsfigur 2.1 Andel mænd med handicap opdelt på aldersgruppe, 2008-2023

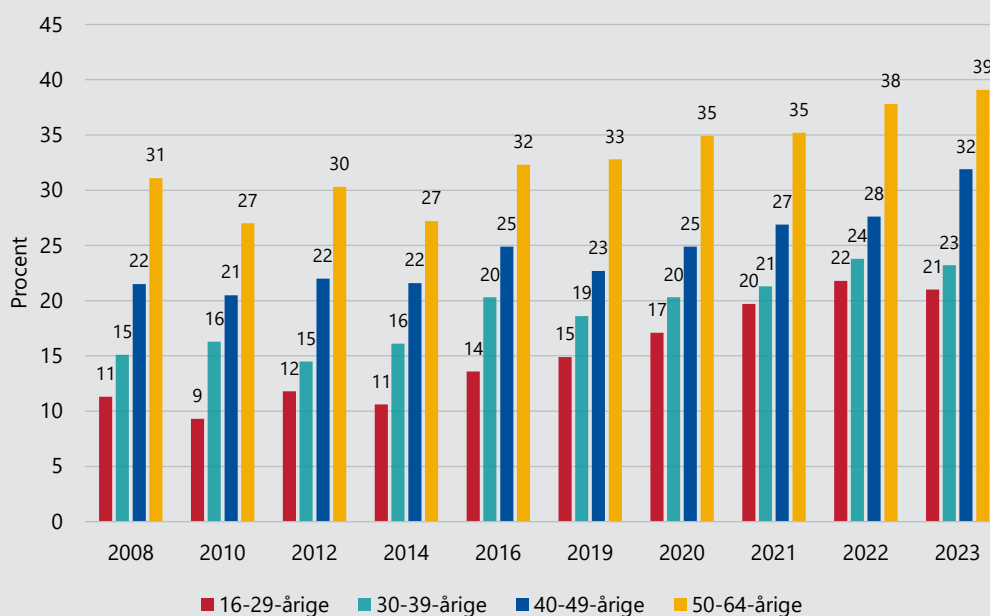
Andel mænd i alderen 16-64 år, der har et handicap, særskilt for 16-29-årige, 30-39-årige, 40-49-årige og 50-64-årige, udvalgte år i perioden 2008-2023. Vægtet procent.

Anm.: Signifikant forskel mellem årene for: a) 16-29-årige: 2014-2016, 2016-2019, 2022-2023, b) 30-39-årige: 2008-2010, 2010-2012, 2012-2014, 2022-2023, c) 40-49-årige: 2008-2010, 2010-2012, 2014-2016, 2016-2019, 2022-2023, d) 50-64-årige: 2008-2010, 2010-2012, 2014-2016, 2016-2019, 2020-2021, 2022-2023. Tal for året 2016 skal fortolkes med varsomhed, se afsnit 6.2.

Bilagsfigur 2.2 Andel kvinder med handicap opdelt på aldersgruppe, 2008-2023

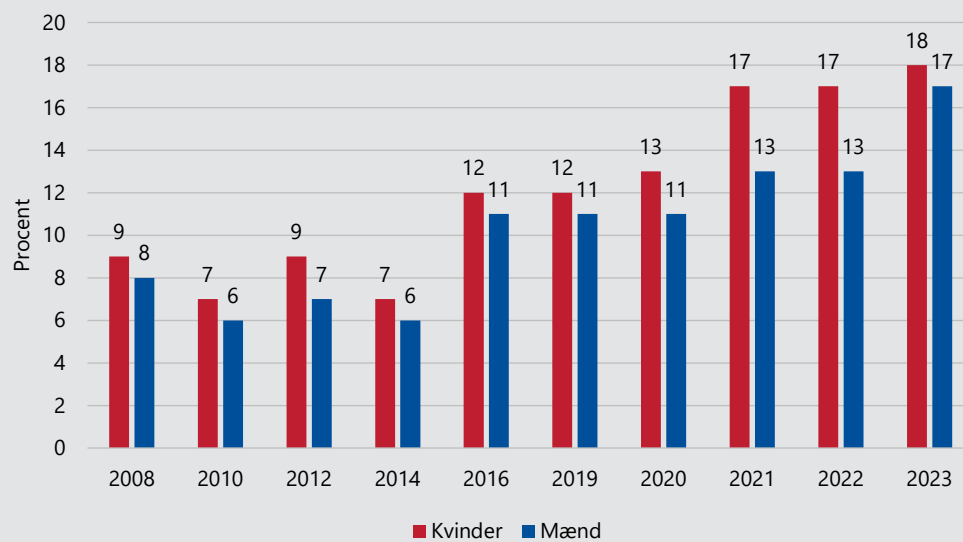
Andel kvinder i alderen 16-64 år, der har et handicap, særskilt for 16-29-årige, 30-39-årige, 40-49-årige og 50-64-årige, udvalgte år i perioden 2008-2023. Vægtet procent.

Anm.: Signifikant forskel mellem årene for: a) 16-29-årige: 2010-2012, 2014-2016, 2019-2020, 2020-2021, b) 30-39-årige: 2014-2016, c) 40-49-årige: 2014-2016, 2022-2023, d) 50-64-årige: 2008-2010, 2010-2012, 2012-2014, 2014-2016, 2021-2022. Tal for året 2016 skal fortolkes med varsomhed, se afsnit 6.2.

Bilagsfigur 2.3 Andel med et mindre handicap opdelt på køn, 2008-2023

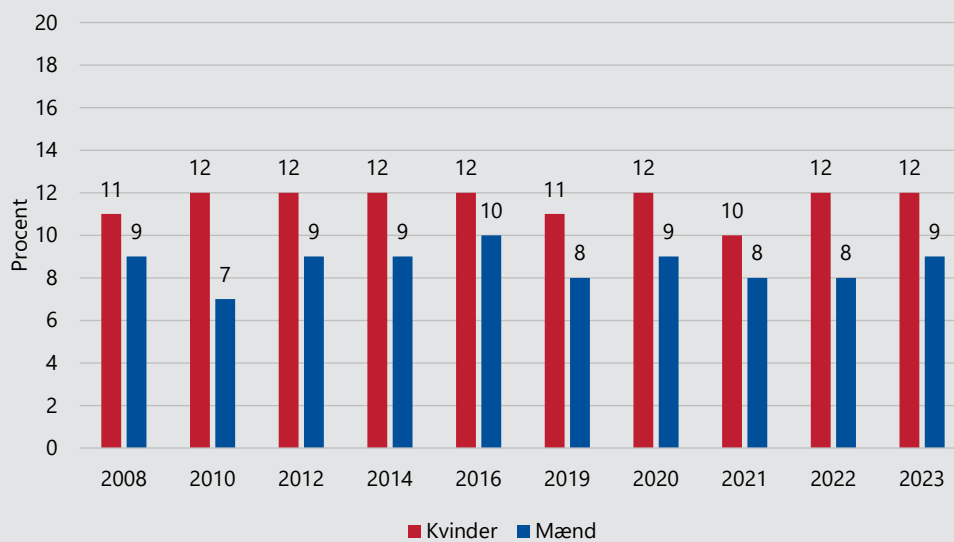
Befolkningen i alderen 16-64 år, der har et mindre handicap, særskilt for kvinder og mænd, udvalgte år i perioden 2008-2023. Vægtet procent.

Anm.: Signifikant forskel mellem årene for: a) mænd: 2008-2010, 2010-2012, 2012-2014, 2014-2016, 2020-2021, 2022-2023, b) kvinder: 2008-2010, 2010-2012, 2014-2016, 2020-2021. Tal for året 2016 skal fortolkes med varsomhed, se afsnit 6.2.

Bilagsfigur 2.4 Andel med et større handicap opdelt på køn, 2008-2023

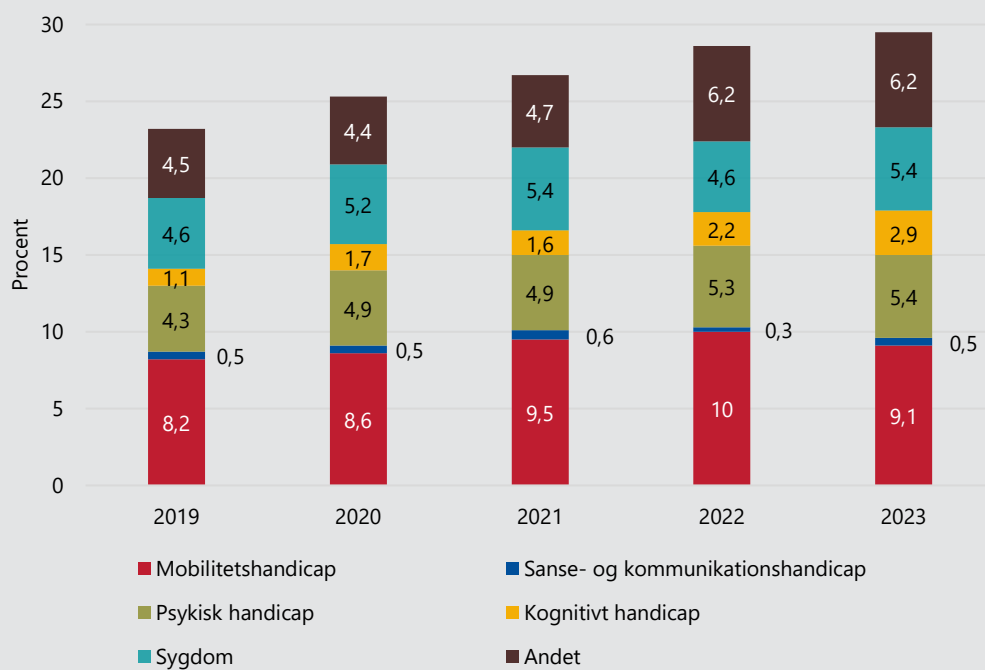
Befolkningen i alderen 16-64 år, der har et større handicap, særskilt for kvinder og mænd, udvalgte år i perioden 2008-2023. Vægtet procent.

Anm.: Signifikant forskel mellem årene for: a) mænd: 2008-2010, 2010-2012, 2014-2016, 2016-2019, b) kvinder: 2019-2020, 2020-2021, 2021-2022. Tal for året 2016 skal fortolkes med varsomhed, se afsnit 6.2.

Bilagsfigur 2.5 Andel kvinder med forskellige handicapter, 2019-2023

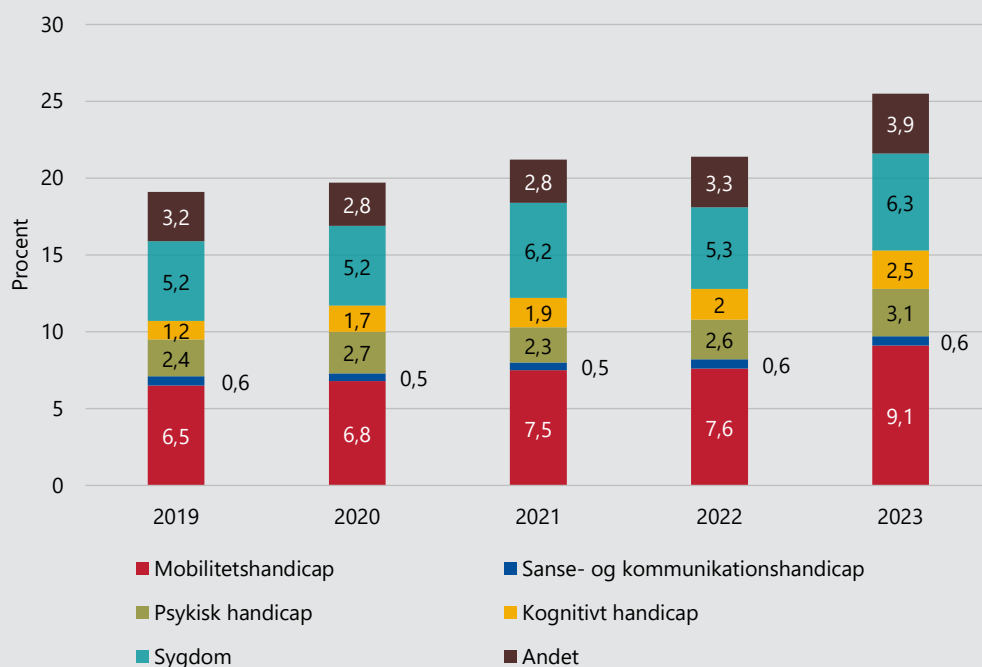
Kvinder i alderen 16-64 år fordelt på, om de har forskellige typer af handicap, 2019-2023. Vægtet procent.

Anm.: Mindre databrud mellem 2019 og 2020, fordi de 26 fortrykte svarkategorier, der er anvendt ved spørgsmålet om væsentligste handicap, blev ændret en smule mellem de to år: 'Autisme eller Aspergers syndrom' blev ændret til 'autismespektrumforstyrrelser', 'udviklingshæmmet' blev ændret til 'udviklingshandicap', og som eksempel på 'hjerneskade' blev tilføjet 'blodprop i hjernen m.v.' (Larsen et al., 2021). Statistisk signifikant forskel i fordelingen for årene: 2019-2020, 2021-2022, 2022-2023.

Bilagsfigur 2.6 Andel mænd med forskellige handicap typer, 2019-2023

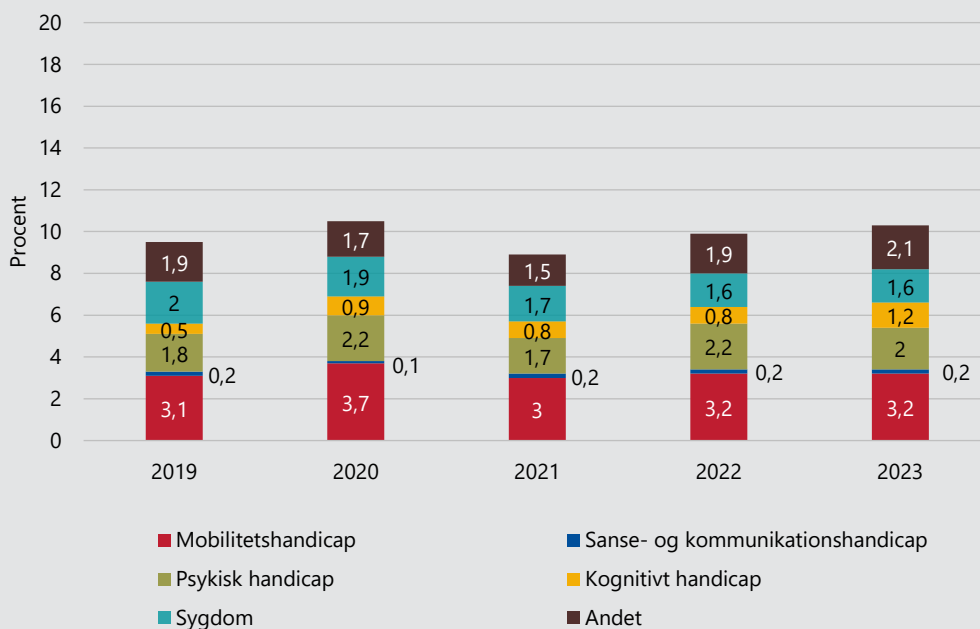
Mænd i alderen 16-64 år fordelt på, om de har forskellige typer af handicap, 2019-2023. Vægtet procent.

Anm.: Mindre databrud mellem 2019 og 2020, fordi de 26 fortrykte svarkategorier, der er anvendt ved spørgsmålet om væsentligste handicap, blev ændret en smule mellem de to år: 'Autisme eller Aspergers syndrom' blev ændret til 'autismespektrumforstyrrelser', 'udviklingshæmmet' blev ændret til 'udviklingshandicap', og som eksempel på 'hjerneskade' blev tilføjet 'blodprop i hjernen mv.' (Larsen et al., 2021). Statistisk signifikant forskel i fordelingen for årene: 2022-2023.

Bilagsfigur 2.7 Andel personer med større handicap opdelt på forskellige handicaptyper, 2019-2023

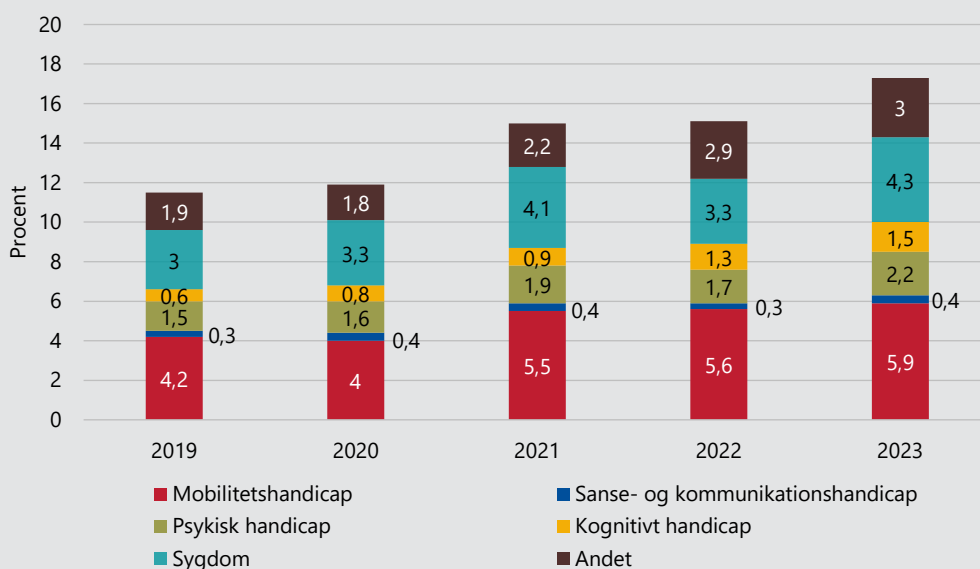
Personer i alderen 16-64 år med større handicap fordelt på, om de har forskellige typer af handicap, 2019-2023. Vægtet procent.

Anm.: Mindre databrud mellem 2019 og 2020, fordi de 26 fortrykte svarkategorier, der er anvendt ved spørgsmålet om væsentligste handicap, blev ændret en smule mellem de to år: 'Autisme eller Aspergers syndrom' blev ændret til 'autismespektrumforstyrrelser', 'udviklingshæmmet' blev ændret til 'udviklingshandicap', og som eksempel på 'hjerneskade' blev tilføjet 'blodprop i hjernen mv.' (Larsen et al., 2021). Personer med et mindre handicap er ikke med i andelen. Statistisk signifikant forskel i fordelingen for årene: 2019-2020, 2020-2021, 2021-2022.

Bilagsfigur 2.8 Andel personer med mindre handicap opdelt på forskellige handicaptyper, 2019-2023

Personer i alderen 16-64 år med mindre handicap fordelt på, om de har forskellige typer af handicap, 2019-2023. Vægtet procent.

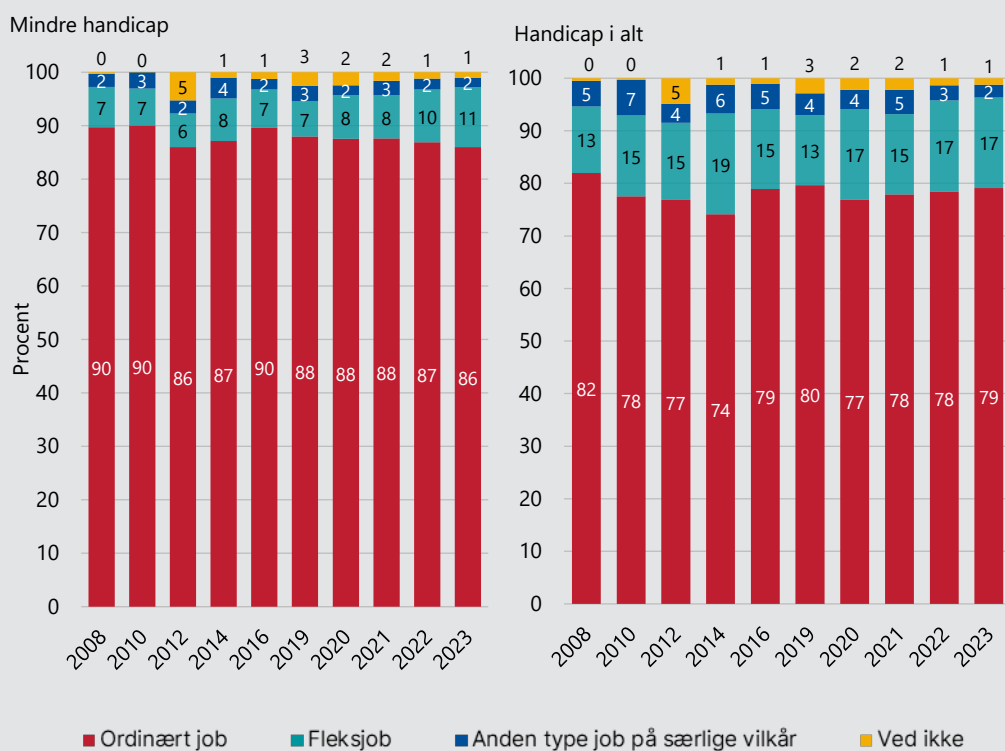

Anm.: Mindre databrud mellem 2019 og 2020, fordi de 26 fortyrkte svarkategorier, der er anvendt ved spørgsmålet om væsentligste handicap, blev ændret en smule mellem de to år: 'Autisme eller Aspergers syndrom' blev ændret til 'autismespektrumforstyrrelser', 'udviklingshæmmet' blev ændret til 'udviklingshandicap', og som eksempel på 'hjerneskade' blev tilføjet 'blodprop i hjernen mv.' (Larsen et al., 2021). Personer med et større handicap er ikke med i andelen. Statistisk signifikant forskel i fordelingen for årene: 2020-2021, 2021-2022, 2022-2023.

Bilag 3 Bilag til kapitel 3

Bilagsfigur 3.1 Fordeling på jobtyper for personer med handicap

Beskæftigede fordelt på jobtype. Særskilt for personer med mindre handicap samt handicap i alt. udvalgte år i perioden 2008-2023. Vægtet procent.

Anm.: Tal for året 2016 skal fortolkes med varsomhed, se afsnit 6.2.

Bilagstabel 3.1 Ikke-beskæftigede uden handicap fordelt efter ydelseskategori.
2023. Vægtet procent.

Ydelser	Intet handicap
Dagpenge og jobparat	17,4
Aktivitetsparat	2,9
SU	25,7
Tilbagetrækningsydelse	54,0
Andre ydelser	3,3
Ingen ydelser	43,2
I alt	100

Bilag 4 Bilag til kapitel 4

Bilagstabel 4.1 Andel i beskæftigelse for 16-29-årige med og uden handicap og beskæftigelsesgab¹ mellem de to grupper, udvalgte år i perioden 2012-2023. Vægtet procent.

	2012	2014	2016	2019	2020	2021	2022	2023
Beskæftigelsesandel								
Større handicap	27,7	19,5	30,6*	25,1	32,9	29,4	35,0	35,1
Mindre handicap	51,1	52,3	53,1	60,9*	56,7	58,5	63,5	63,4
Handicap i alt	41,2	39,0	45,6*	50,8	48,2	50,6	55,1	56,4
Intet handicap	62,9	60,2*	65,5*	70,5*	69,3	74,5*	74,9	73,9
Opregnet antal personer								
Større handicap	39.747	34.619	56.551	34.722	49.673	42.587	49.655	46.594
Mindre handicap	53.723	51.059	113.703	87.594	89.782	113.572	118.390	141.835
Handicap i alt	93.470	85.678	170.254	122.316	139.455	156.159	168.045	188.429
Intet handicap	783.433	820.279	1.001.964	755.618	762.324	741.368	736.091	740.411
Uvægtet antal personer								
Større handicap	164	155	176	113	156	101	124	177
Mindre handicap	340	310	500	359	353	354	371	576
Handicap i alt	504	465	676	472	509	455	495	753
Intet handicap	5.378	5.613	4.960	3.378	3.319	2.514	2.514	3.171
Beskæftigelsesgab								
Større handicap vs. intet handicap	35,2	40,8	34,9	45,4	36,5	45,0	39,9	38,8
Mindre handicap vs. intet handicap	11,8	7,9	12,4	9,6	12,7	16,0	11,4	10,5
Handicap i alt vs. intet handicap	21,7	21,2	19,9	19,7	21,1	23,9	19,8	17,5

Anm.: Tal for 2016 skal fortolkes med varsomhed, se afsnit 6.2. Tal for 2008 og 2010 er udeladt på grund af begrænset datagrundlag.

Note: ¹ Beskæftigelsesgab er beregnet som beskæftigelsesfrekvensen for unge uden handicap minus beskæftigelsesfrekvensen for unge med handicap.

Bilagstabel 4.2 Andel i NEET-gruppen for 16-29-årige med og uden handicap og NEET-gabet¹ mellem de to grupper, udvalgte år i perioden 2012-2023. Vægtet procent.

	2012	2014	2016	2019	2020	2021	2022	2023
Andel i NEET								
Større handicap	54,1	52,4	41,6	47,9	38,0	54,6*	45,3	38,3
Mindre handicap	18,5	17,8	16,5	15,9	18,6	16,3	15,5	15,3
Handicap i alt	33,6	31,8	24,8*	25,0	25,5	26,7	24,3	21,0
Intet handicap	11,2	10,1	7,6*	9,5*	9,4	6,9*	7,7	8,7
Opregnet antal personer								
Større handicap	39.747	34.619	56.551	34.722	49.673	42.587	49.655	46.594
Mindre handicap	53.723	51.059	113.703	87.594	89.782	113.572	118.390	141.835
Handicap i alt	93.470	85.678	170.254	122.316	139.455	156.159	168.045	188.429
Intet handicap	783.433	820.279	1.001.964	755.618	762.324	741.368	736.091	740.411
Uvægtet antal personer								
Større handicap	164	155	176	113	156	101	124	177
Mindre handicap	340	310	500	359	353	354	371	576
Handicap i alt	504	465	676	472	509	455	495	753
Intet handicap	5.378	5.613	4.960	3.378	3.319	2.514	2.514	3.171
Neetgab								
Større handicap i alt vs. intet handicap	43,0	42,2	34,0	38,5	28,7	47,7	37,7	29,7
Mindre handicap i alt vs. intet handicap	7,3	7,7	8,9	6,4	9,2	9,4	7,9	6,7
Handicap i alt vs. intet handicap	22,5	21,6	17,3	15,5	16,2	19,9	16,7	12,3

Anm.: Tal for året 2016 skal fortolkes med varsomhed, se afsnit 6.2.

Note: ¹ NEET-gabet er beregnet som andelen i NEET-gruppen for personer uden handicap minus andelen i NEET-gruppen for personer med handicap.

Bilagstabel 4.3 Unge med handicap fordelt på karakteristika, særskilt for type af handicap. 2023. Vægtet procent.

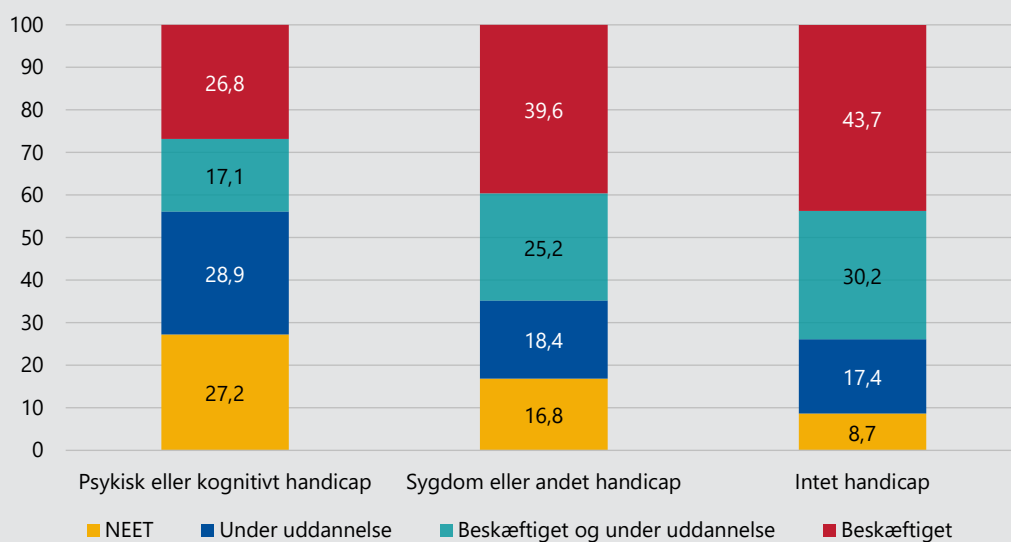
	Psykisk eller kognitivt handicap	Sygdom eller andet handicap
Køn	*	
Mænd	43,0	52,6
Kvinder	57,0	47,4
I alt, procent	100,0	100,0
Alder		
16-19 år	16,1	13,8
20-24 år	36,9	37,2
25-29 år	47,0	49,0
I alt, procent	100,0	100,0
Alder for handicappets opståen	*	
Medfødt	30,8	17,1
0-9 år	4,1	8,4
10-15 år	13,3	25,5
16-24 år	24,0	33,5
25-29 år	6,4	6,7
Ved ikke/Uoplyst	22,2	9,0
I alt, procent	100	100
Begrænsninger i sociale sammenhænge	*	
Slet ikke	5,5	38,7
I ringe grad	15,6	28,1
I nogen grad	47,9	24,4
I høj grad	30,9	8,7
I alt, procent	100,0	100,0
Begrænsninger i arbejdsmæssige sammenhænge	*	
Slet ikke	8,1	31,2
I ringe grad	18,5	29,6
I nogen grad	36,5	26,2
I høj grad	25,1	8,5

	Psykisk eller kognitivt handicap	Sygdom eller andet handicap
Helt uden for arbejdsmarkedet	11,8	4,6
I alt, procent	100,0	100,0
Mestringsforventninger	*	
Meget enig	31,7	62,2
Lidt enig	34,1	26,4
Hverken enig eller uenig	17,8	9,0
Lidt uenig	8,7	1,4
Meget uenig	7,6	0,9
I alt, procent	100,0	100,0
Opregnet antal personer (min.)	74.744	112.816
Uvægtet antal personer (min.)	293	457

Anm.: * Statistisk signifikant forskel mellem unge med psykisk eller kognitivt handicap og unge med sygdom eller andet handicap.

Bilagsfigur 4.1 Hvad er de unge i gang med? Særskilt for type af handicap

16-29-årige fordelt efter, om de er beskæftigede, under uddannelse, beskæftigede og under uddannelse eller i NEET-gruppen, personer med handicap i alt og særskilt for handicaptyper samt personer uden handicap, 2023. Vægtet procent.

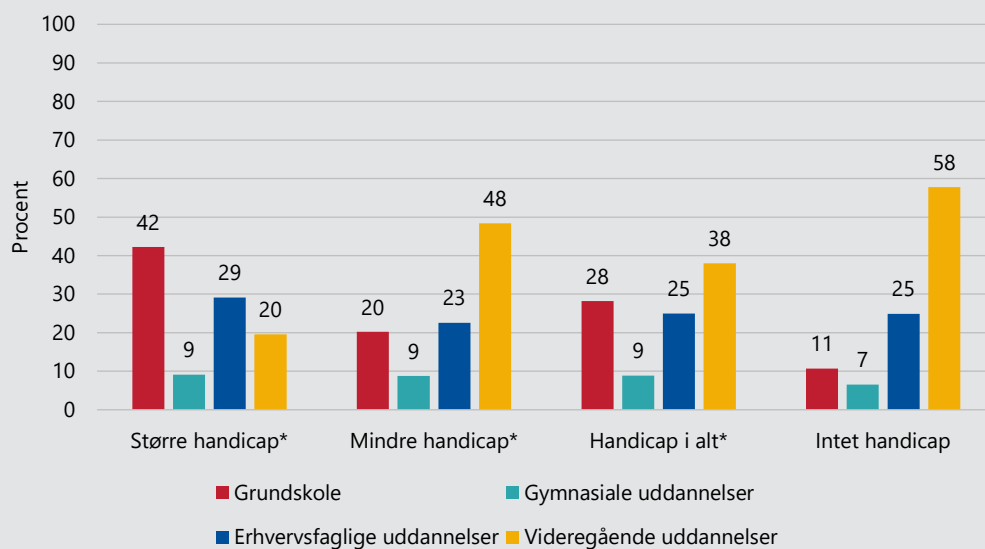

Anm.: For opregnet og uvægtet antal, se Bilagstabel 4.3. Signifikant forskel mellem 'psykisk og kognitivt handicap' og 'sygdom og andet handicap', mellem 'psykisk og kognitivt handicap' og 'intet handicap' og mellem 'sygdom og andet handicap' og 'intet handicap'.

Bilag 5 Bilag til kapitel 5

Bilagsfigur 5.1 Højeste fuldførte uddannelse for 30-39-årige

Befolkningen i alderen 30-39 år særskilt efter, om de har et handicap eller ej, og om handicappet er større eller mindre, 2023. Vægtet procent.

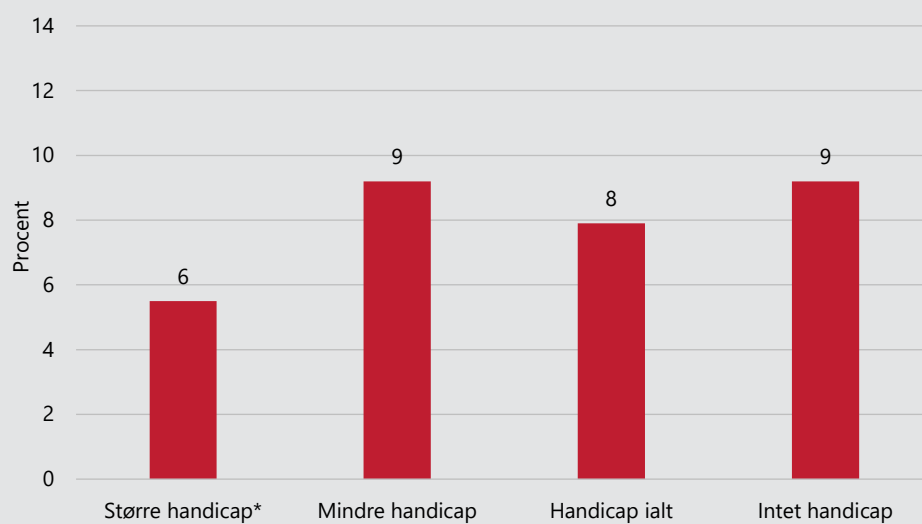

Anm.: Uvægtet antal observationer og opregnet antal: større handicap: 169 (59.099), mindre handicap: 272 (104.443), intet handicap: 1343 (571.549).

Note: * Signifikant forskel i fordelingerne i forhold til referencegruppen (intet handicap).

Bilagsfigur 5.2 I gang med en uddannelse – 30-39-årige

Befolkningen i alderen 30-39 år særskilt efter, om de har et handicap eller ej, og om handicappet er større eller mindre, 2023. Vægtet procent.

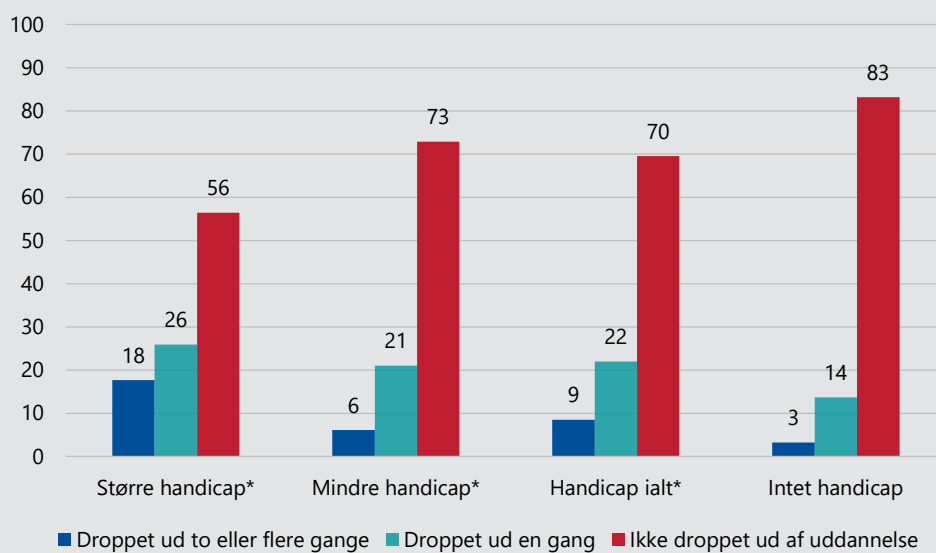

Anm.: Uvægtet antal observationer og opregnet antal: større handicap i alt: 169 (59.099), mindre handicap i alt: 275 (106.068), intet handicap i alt: 1354 (577.249).

Note: * Signifikant forskel i fordelingen mellem større handicap og intet handicap.

Bilagsfigur 5.3 Frafald fra uddannelser efter folkeskolen for personer mellem 16-24 år

Befolkningen i alderen 16-24 år særskilt efter, om de har et handicap eller ej, og om handicappet er større eller mindre, 2023. Vægtet procent.

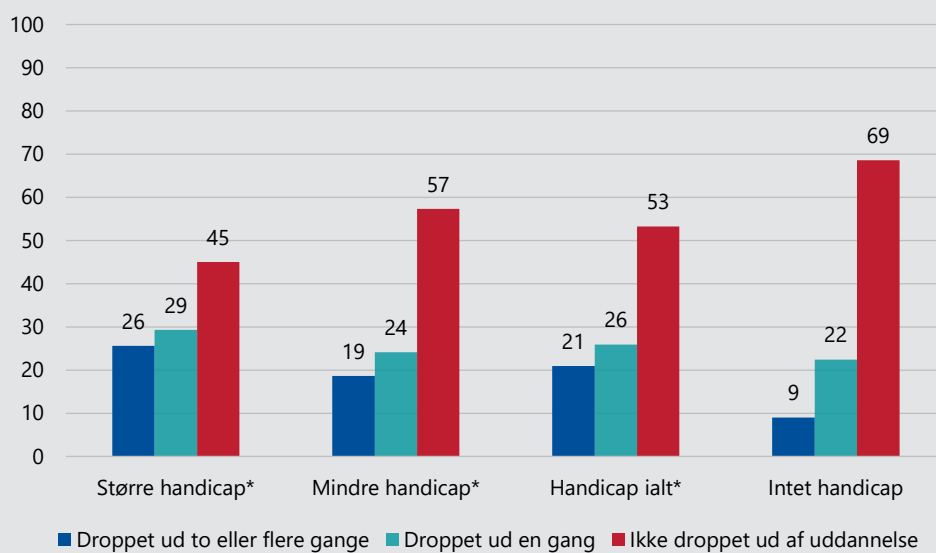

Anm.: Svarfordeling for spørgsmålet: 'Er du på noget tidspunkt efter folkeskolen/grundskolen droppet ud af en uddannelse?'.
Uvægtet antal observationer og opregnet antal: større handicap i alt: 85 (20.014), mindre handicap i alt: 352 (76.717), intet handicap i alt: 2076 (429.278).

Note: * Signifikant forskel i fordelingen mellem handicapgrupperne og intet handicap.

Bilagsfigur 5.4 Frafald fra uddannelser efter folkeskolen for personer mellem 25-39 år

Befolkningen i alderen 25-39 år særskilt efter, om de har et handicap eller ej, og om handicappet er større eller mindre, 2023. Vægtet procent.

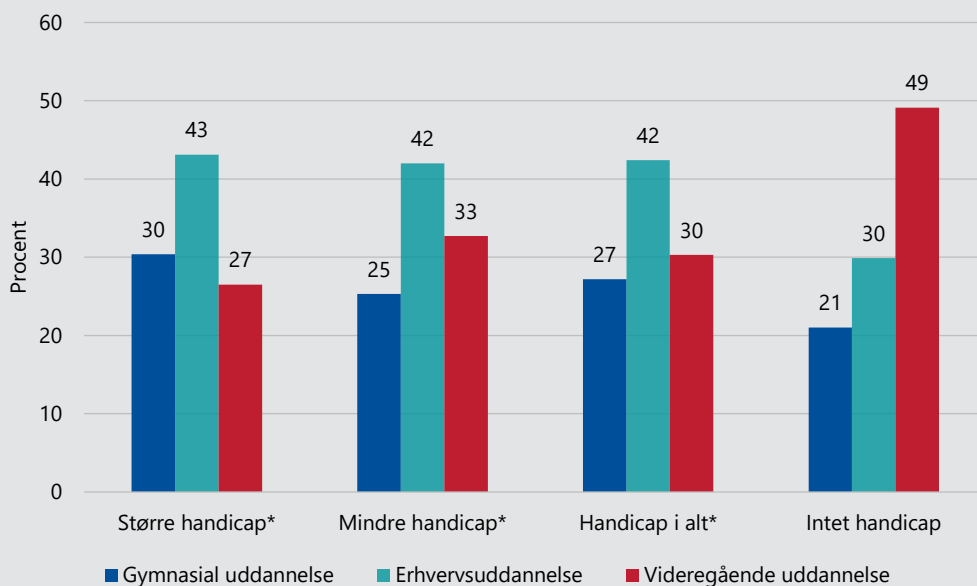

Anm.: Svarfordeling for spørgsmålet: 'Er du på noget tidspunkt efter folkeskolen/grundskolen droppet ud af en uddannelse?'.
Uvægtet antal observationer og opregnet antal: større handicap i alt: 255 (84.053), mindre handicap i alt: 493 (169.563),
intet handicap i alt: 2395 (871.791).

Note: * Signifikant forskel i fordelingen mellem handicap-grupperne og intet handicap.

Bilagsfigur 5.5 Uddannelsestype, man senest er droppet ud af – 25-39-årige

Befolkningen i alderen 25-39 år, som på et tidspunkt er droppet ud af en uddannelse efter grundskolen særskilt efter, om de har et handicap eller ej, og om handicappet er større eller mindre, 2023. Vægtet procent.

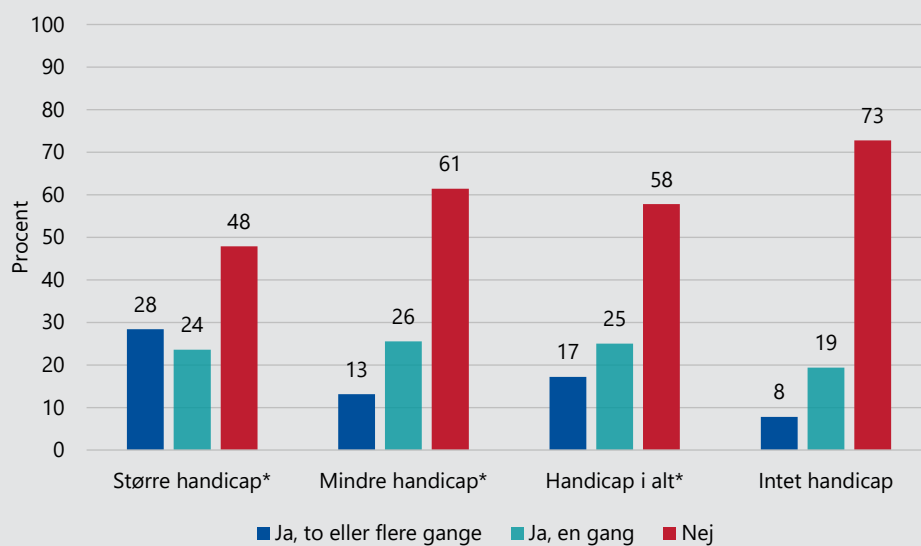

Anm.: Svarfordeling for spørgsmålet: 'Hvilken type uddannelse droppede du (senest) ud af?'. Gymnasial uddannelse indeholder svarkategorierne: 'Særlig ungdomsuddannelse (STU/FGU)' og 'Gymnasial uddannelse (STX, HF, HHX, HTX og adgang til teknika, Adgangseksamen til Ingeniøruddannelsen, Adgangskursus til skov- og landskabsingeniør)'. Erhvervsuddannelse indeholder følgende svarkategorier: 'Erhvervsuddannelse' og 'Erhvervsuddannelse med EUX'. Uvægtet antal observationer og opregnet antal: større handicap i alt: 120 (43.006), mindre handicap i alt: 199 (70.681), intet handicap i alt: 712 (255.585).

Note: * Signifikant forskel i fordelingen mellem handicapgrupperne og intet handicap.

Bilagsfigur 5.6 Frafald fra uddannelser efter folkeskolen for mænd

Mænd i alderen 16-39 år særskilt efter, om de har et handicap eller ej, og om handicappet er større eller mindre, 2023. Vægtet procent.

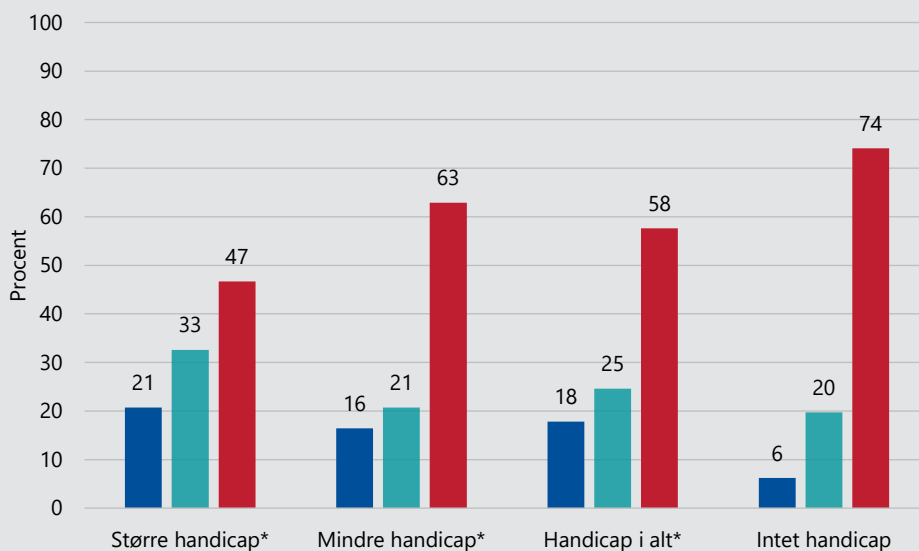

Anm.: Svarfordeling for spørgsmålet: 'Er du på noget tidspunkt efter folkeskolen/grundskolen droppet ud af en uddannelse?'.
Uvægtet antal observationer og opregnet antal: større handicap: 138 (45.791), mindre handicap: 399 (125.201), intet handicap: 2172 (665.255).

Note: * Signifikant forskel i fordelingen mellem hhv. 1) større handicap vs. intet handicap og b) mindre handicap vs. intet handicap, c) handicap i alt vs. intet handicap.

Bilagfigur 5.7 Frafald fra uddannelser efter folkeskolen for kvinder

Kvinder i alderen 16-39 år særskilt efter, om de har et handicap eller ej, og om handicappet er større eller mindre, 2023. Vægtet procent.

Anm.: Svarfordeling for spørgsmålet: 'Er du på noget tidspunkt efter folkeskolen/grundskolen droppet ud af en uddannelse?'. Uvægtet antal observationer og opregnet antal: større handicap: 202 (58.275), mindre handicap: 446 (121.079), intet handicap: 2299 (635.814).

Note: * Signifikant forskel i fordelingen mellem hhv. a) større handicap vs. intet handicap, b) mindre handicap vs. intet handicap, c) handicap i alt vs. intet handicap.

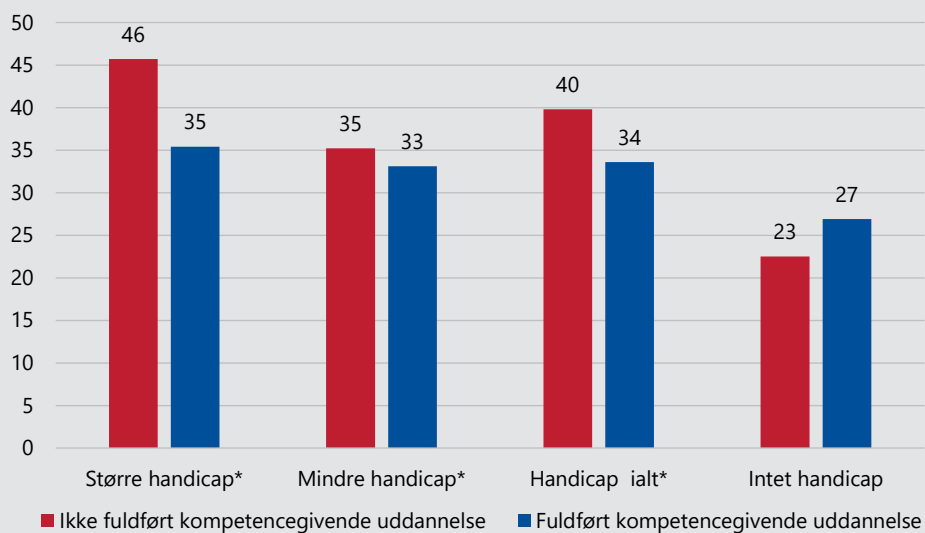
Bilagstabel 5.1 Gennemsnitlig alder – for personer i alderen 16-39 år, 16-24 år, 25-39 år, opdelt på handicapstørrelse, 2023.

	16-39 år	16-24 år	25-39 år
Større handicap	30,0*	21,0*	32,1
Mindre handicap	28,5*	20,9*	31,9
Handicap ialt	28,9*	20,9*	32,0
Intet handicap	27,9	20,3	31,7
Opregnet antal	1.671.256	530.369	1.140.886
Uvægtet antal	5.722	2.537	3.185

Note: * Statistisk signifikant forskel mellem handicapgrupperne og intet handicap.

Bilagsfigur 5.8 Andele, som har fået hjælp til at finde arbejde efter deres senest afsluttede skolegang/uddannelse

Befolkningen i alderen 16-39 år, som ikke har været under uddannelse de seneste 4 uger særskilt efter, om de har et handicap eller ej, og om handicappet er større eller mindre, samt om man har fuldført en erhvervskompetencegivende uddannelse, 2023. Vægtet procent.

Anm.: Uvægtet antal observationer og opregnet antal: se Figur 5.10.

VIVÉ